

**Α.Τ.Ε.Ι ΠΑΤΡΩΝ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ

**“ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ – ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ. ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟΝ
ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΝΟΜΟ 2601/1998”**

ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ : κ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΒΙΚΑΤΟΣ

ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ:

**ΔΡΥΛΛΗΣ ΜΙΧΑΗΛ
ΛΙΟΥΡΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ**

ΠΑΤΡΑ 2005

ΜΕΡΟΣ 1^ο

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	2
ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ.....	6
ΠΡΟΛΟΓΟΣ	8
 ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο : ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ	
1. Τι είναι τα αποθεματικά	
1.1 Έννοια αποθεματικών	10
1.1.1 Από άποψη ιδιωτικοοικονομική	10
1.1.2 Από άποψη εμπορικού δικαίου	10
1.1.3 Από άποψη φορολογίας εισοδήματος	10
1.2 Διάκριση αποθεματικών	
1.2.1 Με κριτήριο την εμφάνιση τους στον ισολογισμό	12
1.2.2 Με κριτήριο την αιτία του σχηματισμού τους	12
1.2.3 Με κριτήριο το χρόνο σχηματισμού	13
1.2.4 Με τον σκοπό που εξυπηρετούν	13
1.2.4.1 Αποσκοπούν στην επαύξηση των μέσων δράσεως της εταιρίας	13
1.2.4.2 Αποσκοπούν στην κάλυψη μελλοντικών ζημιών	14
1.2.4.3 Για την διανομή στους μετόχους	15
1.3 Εσφαλμένη χρησιμοποίηση των αποθεματικών	16
1.4 Λογιστική παρακολούθηση των αποθεματικών	18
1.4.1 Σχηματισμός των αποθεματικών	18
1.4.2 Διάλυση αποθεματικών	20
1.4.3 Διανομή αποθεματικών στους μετόχους	20
1.4.4 Κεφαλοποίηση αποθεματικών	21
1.5 Ανάλυση των λογαριασμών των αποθεματικών	22
1.5.1 Τακτικό αποθεματικό (λ.41.02)	22
1.5.1.1 Το ποσοστό της κρατήσεως για το τακτικό αποθεματικό	24
1.5.1.2 Το υποχρεωτικό ποσό για την κράτηση του Τ.Α.....	25
1.5.1.3 Προορισμός του τακτικού αποθεματικού	26

1.5.2	Αποθεματικά καταστατικού (λ.41.03).....	26
1.5.3	Ειδικά αποθεματικά (λ.41.04).....	27
1.5.4	Έκτακτα αποθεματικά (λ.41.05)	28
1.5.5	Αφορολόγητο αποθεματικό (λ.41.08)	28
1.5.5.1	Γενικά περί αφορολόγητων αποθεματικών	28
1.5.5.2	Αφορολόγητο αποθεματικό του Α.Ν 2601/1998.....	30
1.5.6	Αποθεματικό για ίδιες μετοχές (λ.41.09)	31
1.5.7	Αποθεματικό από απαλλαγμένα της φορολογίας έσοδα (λ.41.90).....	32
1.5.8	Αποθεματικό από έσοδα φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο(λ.41.91)	32
1.5.9	Αφορολόγητα κέρδη τεχνικών και οικοδομικών επιχειρήσεων(λ.41.92)	33

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο : ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

2.1	Έννοια των προβλέψεων	33
2.2	Αποστολή προβλέψεων	33
2.3	Προϋποθέσεις σχηματισμού προβλέψεων	34
2.4	Αίτια δημιουργίας προβλέψεων	35
2.5	Διάκριση προβλέψεων	36
2.5.1	Προβλέψεις έκτακτων κινδύνων	36
2.5.1.1	Σχηματισμός προβλέψεων έκτακτων κινδύνων.....	36
2.5.2	Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	37
2.5.2.1	Σχηματισμός προβλέψεων εκμεταλλεύσεως	37
2.5.3	Προβλέψεις για υποτίμηση στοιχείων ενεργητικού ή υπερτίμηση στοιχείων παθητικού	37
2.6	Προβλέψεις από φορολογική άποψη.....	38
2.7	Διαφορές αποθεματικών προβλέψεων	39
2.8	Ανάλυση λογαριασμών προβλέψεων	40
2.8.1	Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	40
2.8.1.1	Ορθή ερμηνεία της βασικής διατάξεως του ν.2190/1920 περί της προβλέψεως.....	40

2.8.1.2 Λογιστική απεικόνιση της προβλέψεως	43
2.8.2 Προβλέψεις απαξιώσεως και υποτιμήσεως παγίων στοιχείων	44
2.8.2.1 Σύγχρονες αντιλήψεις	45
2.8.3 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	45
2.8.4 Προβλέψεις για εξαιρετικούς κινδύνους και έκτακτα έξοδα ...	46
2.8.5 Προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων.....	47
2.8.6 Προβλέψεις για συναλλαγματικές διαφορές από αποτίμηση απαιτήσεων και λοιπών υποχρεώσεων	48
2.9 Εμφάνιση των προβλέψεων στον ισολογισμό	49

ΜΕΡΟΣ 2^ο

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο :ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 2601/1998

3.1 Γενικά περί αναπτυξιακών Νόμων	50
3.2 Αναπτυξιακός νόμος 2601/1998	50
3.2.1 Σκοπός του Α.Ν2601/1998	50
3.2.2 Στόχος του Α.Ν2601/1998.....	50
3.2.3 Παρεχόμενα είδη ενισχύσεων.....	51
3.3 Επιλέξιμοι επενδυτικοί φορείς	52
3.3.1 Νέες επιχειρήσεις-Φορολογικά και λοιπά κίνητρα.....	53
3.3.2 Παλαιές επιχειρήσεις-Φορολογικά και λοιπά κίνητρα	55
3.3.3 Φορολογικά κίνητρα χωρίς διάκριση φορέων.....	56
3.4 Επιχειρηματικές δραστηριότητες που υπάγονται στον Α.Ν2601/1998 και ποιες δαπάνες	66
3.5 Περιοχές κινήτρων της χώρας	67
3.6 Οριζόντια κίνητρα και πώς εφαρμόζονται	69
3.7 Ποιες επιχειρήσεις ενισχύονται στην Αλβανία.....	70
3.8 Βασική προϋπόθεση για τη διαμόρφωση του ποσοστού επιχορήγησης	70

3.9	Ενίσχυση μικρομεσαίων επιχειρήσεων	71
3.10	Ποια είναι η υποχρεωτική ίδια συμμετοχή	71
3.11	Ποιες είναι οι προϋποθέσεις αναλήψεως του επενδυτικού δανείου	72
3.12	Αρμόδιες υπηρεσίες για την υποβολή αιτήσεων	72
3.13	Κριτήρια υποβολής και τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά	74
3.14	Πως πραγματοποιείται η έγκριση των επενδυτικών σχεδίων	75
3.15	Πότε γίνεται η έναρξη των επενδύσεων	76
3.16	Πως γίνεται η καταβολή της επιχορήγησης	76
3.17	Λογιστική απεικόνιση της επιχορήγησης του Α.Ν2601/1998 ...	77
3.17.1	Επιστροφή επιχορήγησης – λογιστικές ενέργειες	79
3.18	Λογιστική απεικόνιση της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης του Α.Ν2601/1998	80
3.19	Λογιστική απεικόνιση της επιδότησης τόκων του Α.Ν2601/1998.....	80
3.20	Υποχρεώσεις ενισχυόμενων επιχειρήσεων και κυρώσεις.....	81
3.21	Βασικές διαφοροποιήσεις των προτάσεων για τον νέο Αναπτυξιακό Νόμο σε σχέση με το υφιστάμενο Θ. Π.	87

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο ΕΠΙΛΟΓΟΣ – ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ

4.1	Επίλογος – Προσωπικές απόψεις	94
4.1.1	Αποθεματικά – προβλέψεις	94
4.1.2	Αναπτυξιακός νόμος 2601/1998	95
	ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	97

ΣΥΝΤΟΜΟΓΡΑΦΙΕΣ

Α.Ε.	: Ανώνυμη Εταιρία
Α.Ν. .η α.ν.	: Αναπτυξιακός νόμος
ΒΙΠΕ	: Βιομηχανική Περιοχή
δηλ.	: Δηλαδή
δισ.	: δισεκατομμύρια
Δ.Λ.Π.	: Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα
Δ.Ο.Υ.	: Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία
δρχ.	: δραχμές
Δ.Σ.	: Διοικητικό Συμβούλιο
ΕΛ.Κ.Ε.	: Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων
Ε.Γ.Λ.Σ.	: Ελληνικό Γενικό Λογιστικό Σχέδιο
εκ.	: εκατομμύρια
ΕΟΜΜΕΧ	:
ΕΠΕ	: Εταιρία Περιορισμένη Ευθύνης
ΕΤΒΑ	:
Θ.Π.	: Θεσμικό Πλαίσιο
κ.λ.π.	: Και Λοιπά
λ.χ.	: Λόγου χάριν
Μ.Μ.Ε.	: Μικρομεσαίες Επιχειρήσεις
Ν. ή ν.	: Νόμος
ν.δ.	: Νομοθετικό Διάταγμα
Ξ.Ν.	: Ξένο Νόμισμα
Π.Σ	: Πάγια Στοιχεία
π.χ.	: παραδείγματος χάριν
Υπ.Εθν.Οικ.	: Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας
Υπ.Οικ.	: Υπουργείο Οικονομίας
Φ.Ε.Κ.	: Φύλλο Ελληνικής Κυβέρνησης
F.A.S.B.	: Διεθνή Λογιστικά Πρότυπα

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

Στην εργασία που ακολουθεί με θέμα “Αποθεματικά –Προβλέψεις. Δημιουργία σύμφωνα με τον Αναπτυξιακό Νόμο 2601/1998” προσπαθήσαμε να αναλύσουμε όσο το δυνατόν καλύτερα τις έννοιες των αποθεματικών και των προβλέψεων τόσο από λογιστική όσο και από φορολογική άποψη.

Οι προβλέψεις και τα αποθεματικά αποτελούν δύο σημαντικά κεφάλαια για τη σύγχρονη λογιστική, αν και διαφέρουν σε πολλά σημεία μεταξύ τους ωστόσο έχουν ως κοινό σημείο αναφοράς, την αποστολή τους. Η αποστολή τους είναι η εξασφάλιση της βιωσιμότητας της επιχειρήσεως.

Για τον Αναπτυξιακό Νόμο 2601/1998 προσπαθήσαμε να συνοψίσουμε σε λίγες σελίδες μια λεπτομερή και ακριβή ερμηνεία των άρθρων του. Είναι σημαντικό για έναν λογιστή να γνωρίζει σε άριστο βαθμό όχι μόνο φορολογικά αλλά και άλλα ευεργετήματα που παρέχουν οι εκάστοτε ισχύοντες αναπτυξιακοί νόμοι στις διάφορες επιχειρήσεις για την ανάπτυξη τους. Είναι θέμα επιβιώσεις και προόδου για την επιχείρηση να ενισχύεται οικονομικά από το κράτος με τις διάφορες επιχορηγήσεις για νέες επενδύσεις ή να σχηματίζει αφορολόγητα αποθεματικά και να μην πληρώνει φόρο κ.λ.π. .

Η εργασία μας χωρίζεται σε δύο μέρη :

Το πρώτο μέρος αποτελείται από δύο κεφάλαια . Τα **αποθεματικά** τα οποία είναι τα ποσά που σχηματίζονται απ’ τα καθαρά κέρδη και παραμένουν μέσα στην επιχείρηση επαυξάνοντας την χρηματοοικονομική της δύναμη και τις **προβλέψεις** οι οποίες είναι η κράτηση ορισμένου ποσού που αποβλέπει στην κάλυψη ζημιάς ή εξόδων ή ενδεχόμενης υποτίμησης στοιχείων του ενεργητικού.

Το δεύτερο μέρος περιέχει ένα κεφάλαιο με τον **αναπτυξιακό νόμο 2601/1998** και τέλος ένα κεφάλαιο στο οποίο εκφράζουμε απόψεις – προτάσεις σχετικά με τα αποθεματικά, τις προβλέψεις και τον αναπτυξιακό νόμο σύμφωνα με τις γνώσεις που αποκτήσαμε από τη φοίτηση μας στο ΑΤΕΙ και από τη βιβλιογραφία που καταφέραμε να συγκεντρώσουμε για τον Α.Ν. .

Θα θέλαμε να επισημάνουμε ότι συναντήσαμε μεγάλη δυσκολία όχι μόνο στην προσπάθεια που κάναμε να συγκεντρώσουμε το απαραίτητο υλικό αλλά και στο να βρούμε άτομο με θέληση και γνώσεις για να μας ενημερώσουν σε θέματα που αφορούν τον Α.Ν 2601/1998 .

Τέλος θέλουμε να ευχαριστήσουμε τον κ. Βικάτο για την εισήγηση του θέματος, με το οποίο μας έδωσε την ευκαιρία να εμπλουτίσουμε τις γνώσεις μας σε ένα αντικείμενο (Α.Ν) με το οποίο δεν είχαμε ασχοληθεί ως τώρα, και την περαιτέρω συνεργασία μας .

ΠΑΤΡΑ 2005

ΔΡΥΛΛΗΣ ΜΙΧΑΗΛ

ΛΙΟΥΡΤΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1^ο ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

1. ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Αποθεματικά είναι συσσωρευμένα καθαρά κέρδη τα οποία δεν έχουν διανεμηθεί, ούτε έχουν ενσωματωθεί στο μετοχικό ή εταιρικό κεφάλαιο. Στην κατηγορία των αποθεματικών κατατάσσεται και η διαφορά από έκδοση μετοχών ή εταιρικών μεριδίων υπέρ το άρτιο.

1.1 ΕΝΝΟΙΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ

1.1.1 ΑΠΟ ΑΠΟΨΗ ΙΔΙΩΤΙΚΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ

Αποθεματικά, από ιδιωτικοοικονομική άποψη, είναι συσσωρευμένα καθαρά κέρδη, τα οποία δεν έχουν διανεμηθεί στους μετόχους, ούτε έχουν κεφαλαιοποιηθεί (δηλαδή δεν έχουν ενσωματωθεί στο μετοχικό κεφάλαιο με αντίστοιχη αύξηση του, μετά από της προβλεπόμενης από το νόμο διαδικασίας), αλλά εμφανίζονται σε ιδιαίτερους λογαριασμούς καθαρής θέσεως που στον τίτλο τους φέρουν και τη λέξη «αποθεματικό». Τονίζεται ότι τα αποθεματικά δημιουργούνται αποκλειστικά και μόνο από μη διανεμόμενα στους μετόχους καθαρά κέρδη, τα οποία αποθεματοποιούνται και παραμένουν στην επιχείρηση, αυξάνοντας τα ίδια κεφάλαια της.

1.1.2 ΑΠΟ ΑΠΟΨΗ ΕΜΠΟΡΙΚΟΥ ΔΙΚΑΙΟΥ

Ο ν.2190/1920 δε δίνει ρητά την έννοια του αποθεματικού. Όμως η έννοια του αποθεματικού από άποψη εμπορικής νομοθεσίας, δεν υφίσταται της έννοιας του αποθεματικού από άποψη ιδιωτικοοικονομική, όπου εκτέθηκε αμέσως προηγούμενα .

Η ανώνυμη εταιρία αφαιρεί ένα τμήμα από τα κέρδη της κατ' επιταγή του νόμου , του καταστατικού ή κατόπιν αποφάσεως της γενικής συνελεύσεως των μετόχων , το οποίο κρατεί στη διάθεση της για διάφορους σκοπούς. Το τμήμα αυτό των κερδών συνιστά τα καλούμενα από το νόμο και την πράξη αποθεματικά .Τα αποθεματικά αυτά, επειδή στις ανώνυμες εταιρίες ισχύει η αρχή της σταθερότητας του κεφαλαίου, εγγράφονται στο σκέλος του παθητικού και το προσαυξάνουν και συνεπώς μειώνουν το ποσό των κερδών που η εταιρία δικαιούται να διαθέσει .

Την μείωση όμως του διανεμητέου κέρδους επιφέρει, όχι μόνο η πιο πάνω αύξηση του παθητικού με τα αποθεματικά που προέρχονται από τα κέρδη, που όπως είπαμε, εγγράφονται στο παθητικό του ισολογισμού, αλλά και η υποτίμηση του ενεργητικού (ιδιαίτερα με υπερβολικές αποσβέσεις) ή η υπερτίμηση του παθητικού της εταιρίας.

Τα αποθεματικά συνεπώς, δε σχηματίζονται απαραίτητα μόνο από τα κέρδη, αλλά σχηματίζονται και με την εμφάνιση, κατά οποιοδήποτε τρόπο, μειωμένου του ενεργητικού ή αυξημένου του παθητικού της εταιρίας ώστε να εμποδίζεται η διανομή κέρδους κατά το ποσό της πλασματικής μείωσης του ενεργητικού ή αύξησης του παθητικού. Από τα παραπάνω προκύπτει ότι, από άποψη εμπορικής νομοθεσίας, αποθεματικά είναι τα μη διανεμηθέντα ή κεφαλαιοποιηθέντα λογιστικά κέρδη, τα οποία κέρδη προσδιορίζονται με βάση τη λογιστική του ιστορικού κόστους και τους κανόνες αποτίμησης και τις λοιπές λογιστικές αρχές που καθιερώνει η νομοθεσία περί ανωνύμων εταιριών. Συμπίπτει λοιπόν η νομική με τη λογιστική έννοια των αποθεματικών.

1.1.2 ΑΠΟ ΑΠΟΨΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

Από φορολογική άποψη, η έννοια των αποθεματικών συμπίπτει καταρχήν με την έννοια αυτών από άποψη εμπορικής νομοθεσίας.

Γίνεται, δηλαδή, δεκτό και από φορολογική άποψη ότι τα αποθεματικά προέρχονται από τα κέρδη ή από νέες εισφορές των μετόχων. Η έκταση όμως των αποθεματικών από φορολογική άποψη διαφέρει από την έκταση αυτών από άποψη εμπορικής νομοθεσίας γιατί διαφέρει το μέγεθος των κερδών από τα οποία αντλούνται τα αποθεματικά αυτά.

Ειδικότερα σε ότι αφορά τα αποθεματικά από «λογιστικές διαφορές», που δηλώνει η εταιρία ή που προσδιορίζει ο φορολογικός έλεγχος, τις οποίες ορισμένοι αναπτυξιακοί φορολογικοί νόμοι απαλλάσσουν από φορολογία υπό την προϋπόθεση της δημιουργίας αφορολόγητων αποθεματικών, τονίζουμε ότι δεν συνιστούν πραγματικά αποθεματικά, αφού δεν προέρχονται από λογιστικά κέρδη, αλλά αφορολόγητες «εκπτώσεις» που έχουν βαρύτητα μόνο για τον υπολογισμό του φόρου εισοδήματος της εταιρίας.

Από φορολογική άποψη σπουδαία βαρύτητα έχει η διάκριση των αποθεματικών σε φορολογούμενα, που προέρχονται από φορολογούμενα κέρδη, σε αφορολόγητα, που προέρχονται από αφορολόγητα κέρδη και σε αποθεματικά από κέρδη φορολογηθέντα κατά ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης.

1.2. ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ

1.2.1 ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΗΝ ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΟΥΣ ΣΤΟΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ

Με κριτήριο την εμφάνιση τους ή μη στον ισολογισμό, τα αποθεματικά διακρίνονται σε εμφανή και σε αφανή ή λανθάνοντα.

ο **Εμφανή** αποθεματικά είναι εκείνα που εμφανίζονται στον ισολογισμό με ιδιαίτερο διακεκριμένο λογαριασμό.

ο **Αφανή** αποθεματικά είναι εκείνα που δεν εμφανίζονται στον ισολογισμό της επιχειρήσεως ή αναγράφονται μεν σ' αυτόν, αλλά με τίτλο διαφορετικό από τον τίτλο του αποθεματικού.

Τα αφανή αποθεματικά σχηματίζονται, με την εμφάνιση στον ισολογισμό της καθαρής θέσεως της επιχειρήσεως μικρότερης από την πραγματική, επειδή:

- στοιχείο ή στοιχεία του ενεργητικού δεν γράφτηκαν στον ισολογισμό ή γράφτηκαν με αξία μικρότερη της πραγματικής, π.χ. στον Ισολογισμό αναγράφεται αξία προϊόντων ευρώ 100.000, ενώ στη πραγματικότητα η τρέχουσα αξία τους ανέρχεται σε ευρώ 150.000.

- στοιχεία του παθητικού εξογκώθηκαν με την αναγραφή στον ισολογισμό ανύπαρκτων υποχρεώσεων ή γιατί στοιχείο ή στοιχεία του παθητικού υπερεκτιμήθηκαν,

- συνέτρεξαν και οι δύο παραπάνω λόγοι.

Τα αφανή αποθεματικά διακρίνονται, ακόμη, σε λανθάνοντα και κεκρυμμένα, πρωτογενή και υστερογενή, τιμής αποκτήσεως, τιμής ημέρας, αυθαίρετα, κ.λ.π...

1.2.2 ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΗΝ ΑΙΤΙΑ ΤΟΥ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥΣ

Με κριτήριο τη γενεσιουργό τους αιτία, τα αποθεματικά διακρίνονται σε υποχρεωτικά, προαιρετικά και σε έμμεσα ή αυτόματα δημιουργούμενα, με τις ακόλουθες διακρίσεις:

α) Υποχρεωτικά είναι τα αποθεματικά που σχηματίζονται κατ' επιταγή του νόμου ή του καταστατικού ή από συμβατική υποχρέωση της εταιρίας. Ειδικότερα :

Τα κατ' επιταγήν του νόμου, που λέγονται και νόμιμα αποθεματικά, είναι το τακτικό αποθεματικό και το αποθεματικό από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο.

β) Τα κατ' επιταγή διατάξεως του καταστατικού αποθεματικά, που λέγονται και «αποθεματικά καταστατικού» ή «καταστατικά αποθεματικά» είναι εκείνα που δεν προβλέπεται από το νόμο, προβλέπονται όμως από το καταστατικό.

γ) Προαιρετικά ή ελεύθερα είναι τα αποθεματικά η δημιουργία των οποίων δεν προβλέπεται από το νόμο ή το καταστατικό, αλλά τα οποία δημιουργούνται με ελεύθερη απόφαση της γενικής συνελεύσεως των μετόχων.

δ) Αφανή αποθεματικά είναι τα δημιουργούμενα «έμμεσα ή αυτόματα».

1.2.3 ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΟ ΧΡΟΝΟ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΤΟΥΣ

Με κριτήριο το χρόνο σχηματισμού τους, τα αποθεματικά διακρίνονται σε τακτικά και έκτακτα.

• **Τακτικά** είναι τα αποθεματικά που σχηματίζονται με περιοδικές κρατήσεις, ενώ έκτακτα θεωρούνται τα αποθεματικά που σχηματίζονται με μια κράτηση ή με πολλές αλλά όχι περιοδικές κρατήσεις..

Σύμφωνα με την Ελληνική νομοθεσία, τακτικό είναι μόνο το νόμιμο αποθεματικό, δηλ. το προβλεπόμενο από την διάταξη του άρθρου 44 του ν.2190/1920. Τα τακτικά αποθεματικά χαρακτηρίζονται από το στοιχείο της περιοδικότητας των κρατήσεων από τα κέρδη, ενώ τα έκτακτα αποθεματικά δεν χαρακτηρίζονται από το στοιχείο αυτό, και επιπλέον το μέγεθος των τελευταίων αυτών αποθεματικών δεν καθορίζεται από οποιαδήποτε διάταξη νόμου.

• **Έκτακτα** αποθεματικά σχηματίζονται, συνήθως, από τα καθαρά κέρδη της χρήσεως. Δεν αποκλείεται όμως, το καταστατικό της εταιρίας να ορίζει και άλλες πηγές προελεύσεως των αποθεματικών αυτών. Είναι π.χ. δυνατό να οριστεί ότι τα παραγραφόμενα δικαιώματα των συναλλασσόμενων με την εταιρία χρησιμοποιούνται για το σχηματισμό έκτακτου αποθεματικού. Αλλά επίσης από νομοθετική επιταγή δημιουργείται έμμεσα το έκτακτο «αποθεματικό από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο».

Οι συνηθισμένες λογιστικές κατηγορίες έκτακτων αποθεματικών είναι:

- Το αποθεματικό για ενίσχυση ή διατήρηση σταθερού του διανεμητέου μερίσματος,
- Το αποθεματικό για την εξαγορά ιδρυτικών τίτλων,
- Το αποθεματικό για την απόσβεση δανείων,
- Το αποθεματικό για τη ανανέωση των εγκαταστάσεων.

1.2.4 ΜΕ ΚΡΙΤΗΡΙΟ ΤΟ ΣΚΟΠΟ ΠΟΥ ΕΞΥΠΗΡΕΤΟΥΝ

Ανάλογα με το σκοπό τους τα αποθεματικά διακρίνονται σε τρεις γενικές κατηγορίες:

1.2.4.1 ΣΕ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΟΥ ΑΠΟΣΚΟΠΟΥΝ ΣΤΗΝ ΕΠΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΜΕΣΩΝ ΔΡΑΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ

Στην κατηγορία αυτήν περιλαμβάνονται τα αποθεματικά που προορίζονται για την επέκταση του πάγιου ενεργητικού ή την αύξηση του κεφαλαίου κινήσεως της εταιρίας.

Λόγοι συνετής διαχειρίσεως οδηγούν τους μετόχους στην απόφαση να υπο-

στούν τη θυσία και να αφήσουν στην εταιρία τμήμα από τα κέρδη που πραγματοποιήθηκαν με σκοπό τη χρηματοδότηση νέων επενδύσεων και γενικά την επέκταση της δράσεως της εταιρίας, χωρίς αυτή να είναι υποχρεωμένη να προσφύγει στο δανεισμό με όλες τις επακόλουθες επιβαρύνσεις ή να προβεί στην αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου με καταβολή νέων εισφορών από τους μετόχους με τις συναφείς διατυπώσεις. Δηλαδή, με τη δημιουργία των αποθεματικών αυτών επαυξάνεται η οικονομική ισχύς και η πιστοληπτική ικανότητα της επιχειρήσεως και αποτρέπεται ο ξένος δανεισμός, που συνεπάγεται σοβαρές χρηματοοικονομικές επιβαρύνσεις.

Στην κατηγορία αυτή των αποθεματικών εντάσσονται:

- i. Τα αφορολόγητα αποθεματικά που δημιουργούνται με βάση διάφορους αναπτυξιακούς φορολογικούς νόμους με σκοπό την επέκταση των επιχειρήσεων.
- ii. Τα αποθεματικά για την αγορά συγκεκριμένοι ακινήτων, μηχανημάτων ή την εκτέλεση νέων έργων.
- iii. Τα χωρίς ειδικό προορισμό αποθεματικά, που αποβλέπουν γενικά στην αύξηση των μέσων δράσεως της επιχειρήσεως και στην εξομάλυνση της πορείας των εργασιών της .
- iv. Το αποθεματικό για απόσβεση δανείου δια ομολόγων . Το ομολογιακό δάνειο είναι δυνατό ν' αποσβεστεί είτε με επιβάρυνση είτε χωρίς επιβάρυνση των αποτελεσμάτων χρήσεως . Κατά τη δεύτερη μέθοδο έχουμε απλή εξόφληση χρέους ,κατά την πρώτη καταβολή των δόσεων του δανείου συνδυάζεται με τη δημιουργία αποθεματικών .

1.2.4.2 ΣΕ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΟΥ ΑΠΟΣΚΟΠΟΥΝ ΣΤΗΝ ΚΑΛΥΨΗ ΜΕΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΖΗΜΙΩΝ Η ΕΚΤΑΚΤΩΝ Η ΑΠΡΟΒΛΕΠΤΩΝ ΕΞΟΔΩΝ

Με τα αποθεματικά της κατηγορίας αυτής επιτυγχάνεται η διαφύλαξη, κατά το δυνατό, της σταθερότητας και ακεραιότητας του εταιρικού κεφαλαίου. Πρόκειται, δηλαδή, για ένα είδος αυτασφαλίσεως που προορίζεται να προφυλάξει την εταιρία από κάθε κίνδυνο σχετικό με την άσκηση της επιχειρήσεως.

Με τα αποθεματικά αυτά επιτυγχάνεται, επίσης, η ομαλή και σταθερή εξυπηρέτηση του εταιρικού κεφαλαίου, γιατί γίνεται δυνατή η απόσβεση λ.χ. εκτάκτων ζημιών μιας χρήσεως από τα μεγάλα κέρδη προγενέστερης χρήσεως από τα οποία έχουν σχηματιστεί τα αποθεματικά αυτά.

Στην κατηγορία αυτήν εντάσσονται τα εξής αποθεματικά:

- i. Το τακτικό αποθεματικό.
- ii. Το αφορολόγητο αποθεματικό του αρθρ. 8 ν.δ. 2176/1952.
- iii. Τα χωρίς ειδικό προορισμό αποθεματικά, που χρησιμοποιούνται για την απόσβεση κάθε ενδεχόμενης ζημίας.
- iv. Το αποθεματικό για ενδεχόμενη απόσβεση ακινητοποιήσεων λ.χ. το

αποθεματικό με το οποίο καλύπτεται η αναπόσβεστη αξία του μηχανήματος, που καταστράφηκε εξαιτίας ατυχήματος ή του μηχανήματος, που αχρηστεύτηκε εξαιτίας οικονομικής απαξίωσης.

v. Το αποθεματικό για την κάλυψη ζημίας από ενδεχόμενη υποτίμηση εμπορευμάτων (ιδιαίτερα σε επιχειρήσεις που εμπορεύονται είδη μόδας).

vi. Το αποθεματικό για την κάλυψη ζημιών από τις διακυμάνσεις στις τιμές των κινητών αξιών.

vii. Το αποθεματικό για ενδεχόμενη απόσβεση απαιτήσεων. Ο σχηματισμός τέτοιου αποθεματικού αποτελεί μέτρο πρόνοιας και η χρησιμοποίησή του είναι ενδεχόμενη και όχι αναγκαία.

viii. Τα αποθεματικά προς κάλυψη ενδεχόμενων κινδύνων από πυρκαγιά, εργατικά ατυχήματα κ.λ.π., στις αυτοασφαλιζόμενες επιχειρήσεις.

1.2.4.3 ΣΕ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΠΟΥ ΠΡΟΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΝΑ ΔΙΑΝΕΜΗΘΟΥΝ ΣΤΟΥΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ.

Στην κατηγορία αυτήν περιλαμβάνονται τα αποθεματικά που χρησιμοποιούνται για την ενίσχυση του μερίσματος στις χρήσεις που δεν προέκυψαν κέρδη ή δεν προέκυψαν επαρκή κέρδη. Έτσι, γίνεται ομαλή, κατά το δυνατό, η εξυπηρέτηση του καταβλημένου εταιρικού κεφαλαίου.

Στην κατηγορία αυτήν εντάσσονται:

i. Τα αποθεματικά μερισμάτων ή αποθεματικά εξισώσεως μερισμάτων. Αυτά αποσκοπούν στην αύξηση του διανεμητέου μερίσματος, στην περίπτωση που το κέρδος που προέκυψε δεν επαρκεί για την καταβολή του μερίσματος. Με τα αποθεματικά αυτά εξασφαλίζεται η σταθεροποίηση των ετήσιων μερισμάτων και η κανονικότητα αυτών, ώστε να μην κλονίζεται η εμπιστοσύνη των τρίτων προς την επιχείρηση και ν' αποφεύγονται οι σημαντικές χρηματιστηριακές διακυμάνσεις στις τιμές των μετοχών.

ii. Το υπόλοιπο κερδών εις νέο. Γιατί κι αυτό είναι αποθεματικό με τη διαφορά ότι, αντίθετα προς τα άλλα αποθεματικά, σχηματίζεται για μια μόνο χρήση, αφού υποχρεωτικά προστίθεται στο αποτέλεσμα της επόμενης χρήσεως και διατίθεται όπως κι αυτό.

iii. Τα προς απόσβεση του μετοχικού κεφαλαίου αποθεματικά. Αυτά σχηματίζονται από τις επιχειρήσεις εκείνες που προβαίνουν σε απόσβεση του κεφαλαίου τους. Το κεφάλαιο, που είναι υπέγγυο προς τους τρίτους, πρέπει να παραμένει άθικτο σε όλη τη ζωή της εταιρίας. Αν συνεπώς η εταιρία προτού διαλυθεί προβεί σε επιστροφή της αξίας της μετοχής, αυτό είναι κατ' αρχή αδύνατο, εκτός αν γίνει από τα ετήσια κέρδη ή από αποθεματικό που σχηματίστηκε από προγενέστερα κέρδη.

1.3 ΕΣΦΑΛΜΕΝΗ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΟΡΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

Στην προηγούμενη παράγραφο αναπτύχθηκε η έννοια των αποθεματικών. Στην λογιστική ορολογία, όμως, χρησιμοποιείται, πολλές φορές, ο όρος αποθεματικό για την τιτλοφόρηση λογαριασμών που δε συνιστούν αποθεματικά. Έτσι, εσφαλμένα χρησιμοποιείται ο όρος αποθεματικό στις ακόλουθες περιπτώσεις:

(α) Στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις «τα μαθηματικά αποθεματικά» του κλάδου ζωής. Οι σχετικοί λ/σμοί απεικονίζουν υποχρέωση της εταιρίας προς τους ασφαλισμένους, η οποία προκύπτει ως εξής: Το ασφάλιστρο που καταβάλλεται από τον ασφαλισμένο θα έπρεπε κανονικά να αυξάνεται με την πρόοδο της ηλικίας του ασφαλισμένου, επειδή αυξάνει ο κίνδυνος για την επέλευση του ασφαλιζόμενου κινδύνου. Το ασφάλιστρο, όμως, υπολογίζεται ίσο για όλα τα χρόνια της ασφαλίσεως. Το ετήσιο ασφάλιστρο, λοιπόν, στα πρώτα χρόνια της ασφαλίσεως είναι μεγαλύτερο του κανονικού και γίνεται μικρότερο στα τελευταία χρόνια της ασφαλίσεως. Το ποσό που καταβάλλεται παραπάνω, κατά τα πρώτα χρόνια της ασφαλίσεως, συνιστά το «μαθηματικό απόθεμα» το οποίο όμως δεν είναι αποθεματικό» και εσφαλμένα πολλές φορές αποκαλείται «αποθεματικό».

(β) Τα «αποθέματα κινδύνων εν ισχύϊ» και τα «αποθέματα εκκρεμών ζημιών» των ασφαλιστικών εταιριών, τιτλοφορούνται πολλές φορές «αποθεματικά», ενώ πρόκειται για «έσοδα επόμενων χρήσεων» τα πρώτα και για «προβλέψεις εξόδων» τα δεύτερα. Δεν πρόκειται, λοιπόν, για αποθεματικά και εσφαλμένα τιτλοφορούνται πολλές φορές «αποθεματικά».

(γ) Το «αποθεματικό για την εξαγορά ιδρυτικών τίτλων» σχηματίζεται από τα ετήσια κέρδη και προορίζεται να διατεθεί για να εξαγοράσει η εταιρία τους ιδρυτικούς της τίτλους. Τα παρακρατούμενα ποσά κερδών για την εξαγορά των ιδρυτικών τίτλων συνιστούν πραγματικά αποθεματικά, στις περιπτώσεις που η εξαγορά των τίτλων είναι προαιρετική. Στις περιπτώσεις όμως που η εξαγορά επιτάσσεται από το καταστατικό, πρόκειται μάλλον για παρακράτηση κερδών για την εξόφληση υποχρέωσης της εταιρίας προς του κομιστές των ιδρυτικών τίτλων, η οποία υποχρέωση θα γίνει ληξιπρόθεσμη, μόλις πληρωθούν οι προϋποθέσεις που ορίζονται από το καταστατικό.

(δ) Η φορολογική νομοθεσία χρησιμοποιεί συχνά τον όρο «αποθεματικό» και σε περιπτώσεις, που κρινόμενες με βάση ιδιωτικοοικονομικά κριτήρια, δεν συνιστούν αποθεματικά π.χ.:

- Τα «αποθεματικά για την αποκατάσταση ενεργητικού», που θα περιέλθει μετά πάροδο χρόνου στο Δημόσιο ή σε τρίτους δεν είναι πραγματικά αποθεματικά, αλλά αποσβέσεις των πάγιων στοιχείων που θα περιέλθουν στο Δημόσιο ή σε τρίτους

- Τα αποθεματικά επί των «λογιστικών διαφορών», που αναγνωρίζονται

συνήθως από τη φορολογική νομοθεσία, δεν είναι πραγματικά αποθεματικά, αφού οι «λογιστικές διαφορές» δε συνιστούν κέρδη.

- Δεν είναι πάντοτε αποθεματικά το «αφορολόγητο αποθεματικό από την λήψη μετοχών χωρίς αντάλλαγμα» (λογαριασμός 41.06) και το «ειδικό αποθεματικό από κέρδη που προέκυψαν από την πώληση χρεογράφων» (λογαριασμός 41.08.03).

(ε) Τα αποθεματικά, εκτός από το τακτικό και το αποθεματικό από την έκδοση μετοχών υπέρ το άρτιο, είναι δυνατό, κατ' αρχή, να διανεμηθούν. Οι προβλέψεις αντίθετα, εφόσον είναι αναγκαίες για την κάλυψη των ενδεχόμενων ζημιών κ.λ.π.. δεν επιτρέπεται ν' αποτελούν αντικείμενο διανομής.

Στην πράξη χρησιμοποιείται και ο όρος κράτηση, χωρίς η έννοια του όρου αυτού να είναι απόλυτα ξεκαθαρισμένη.

Ορισμένοι ταυτίζουν την «κράτηση» με την «πρόβλεψη», άλλοι δε σε λογαριασμούς, υποχρεώσεων δίνουν τον τίτλο «κράτησις προς...» ή «κράτησις δια...».

Κατά την ορθότερη αντίληψη ο όρος «κράτηση» σημαίνει δέσμευση μέρους από τα καθαρά κέρδη με το σκοπό να χρησιμοποιηθούν στο μέλλον, είτε για την ανανέωση των πάγιων στοιχείων, είτε για την κάλυψη ζημιών ή έκτακτων εξόδων που είναι δυνατό να προκύψουν στο μέλλον. Διευκρινίζεται ότι οι ζημιές και τα έκτακτα έξοδα δεν εμφανίζονται, κατά το χρόνο σχηματισμού της κρατήσεως, σαν πιθανές, δηλ. κατά τη διάρκεια της χρήσεως δεν συνέβησαν γεγονότα που να πιθανολογούν την επέλευση των ζημιών, γιατί στην αντίθετη περίπτωση πρόκειται για «προβλέψεις». Δηλαδή, για κράτηση ομιλούμε όταν δεσμεύεται ποσό από τα ετήσια καθαρά κέρδη με το σκοπό να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη ζημιών ή έκτακτων εξόδων που τυχόν θα εμφανιστούν στο μέλλον- π.χ. οι αποσβέσεις, που όπως είναι γνωστό διενεργούνται επί της αξίας κτήσεως των παγίων, κρίνονται ανεπαρκείς για την προμήθεια καινούργιων στοιχείων, όταν τα υπάρχοντα αχρηστευθούν. Το ποσό που υπολείπεται εξευρίσκεται με κράτηση από τα καθαρά κέρδη ανάλογου ποσού.

Η σύγχυση που επικρατεί στην πράξη γύρω από την έννοια του όρου «κράτηση» θα εκλείψει αν χρησιμοποιείται αντί του όρου αυτού ο όρος «αποθεματικό»

Σημειώνεται πάντως ότι μετά την υποχρεωτική εφαρμογή του Ε.Γ.Λ.Σ. η ασάφεια και η άστοχη χρησιμοποίηση των παραπάνω όρων έχει περιοριστεί αν δεν έχει εντελώς εκλείψει.

1.4 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ

1.4.1 ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ

Ο σχηματισμός οποιουδήποτε αποθεματικού (φορολογημένου ή αφορολόγητου) πρέπει να γίνει με χρέωση του λογαριασμού 88.99 «κέρδη προς διάθεση» και πίστωση του Λογαριασμού του αποθεματικού (υπολ/σμοί του λ. 41).

Εξυπακούεται ότι από τα λογιστικά κέρδη της χρήσεως πρέπει να αφαιρεθούν οι κρατήσεις για τακτικό αποθεματικό, πρώτο μέρος μετόχων, οι κρατήσεις για λοιπούς δικαιούχους επί των κερδών σύμφωνα με τις διατάξεις του καταστατικού και να αφαιρεθεί επίσης και ο αναλογών φόρος εισοδήματος επί όλων αυτών των κρατήσεων και στην έκταση που απομένουν λογιστικά κέρδη είναι δυνατός ο σχηματισμός αφορολόγητων αποθεματικών.

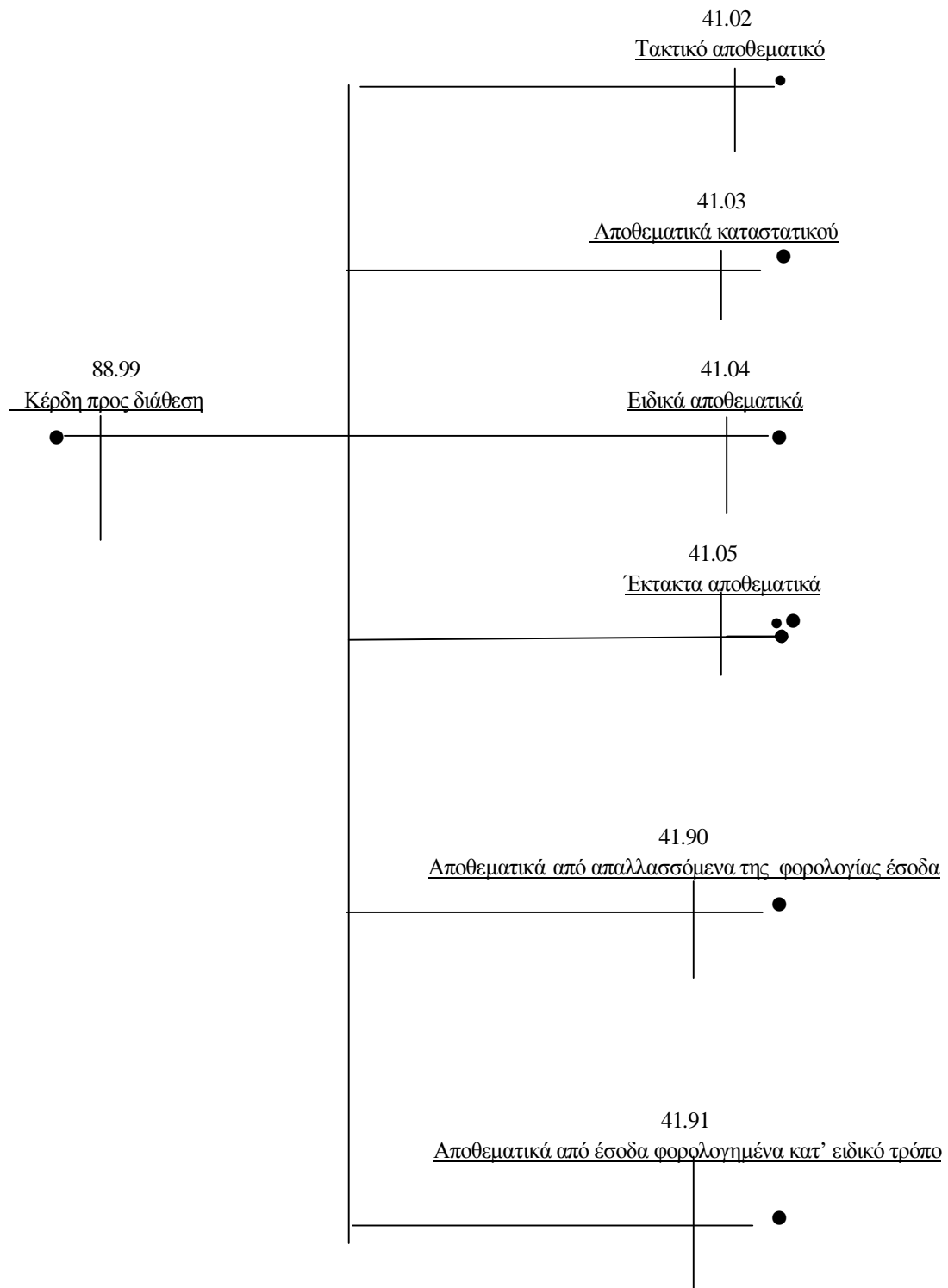
Σε περίπτωση ανυπαρξίας ή ανεπαρκείας κερδών προς διάθεση, δεν είναι δυνατό να σχηματιστεί αποθεματικό, έστω κι αν ειδικός φορολογικός νόμος επιτρέπει στην εταιρία τον σχηματισμό αφορολόγητου αποθεματικού, αφού προϋπόθεση για τη διατήρηση του αφορολόγητου είναι η εμφάνιση του αποθεματικού σε ειδικό λογαριασμό στην καθαρή θέση της επιχειρήσεως (π.χ. αφορολόγητα έσοδα, κατ' ειδικό τρόπο φορολογημένα εισοδήματα, κέρδη από πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο, κ.λ.π.).

Επισημαίνεται ότι και στην περίπτωση που λόγω λογιστικών διαφορών τα φορολογητέα κέρδη της χρήσεως είναι μεγαλύτερα των λογιστικών κερδών και τα φορολογητέα αυτά κέρδη επιτρέπουν τον σχηματισμό αφορολόγητων αποθεματικών, ο σχηματισμός τους περιορίζεται στην έκταση που επιτρέπουν τα λογιστικά κέρδη της χρήσεως με εξαίρεση, βέβαια, τα αφορολόγητα αποθεματικά αναπτυξιακών νόμων, όταν αυτοί επιτρέπουν το σχηματισμό τέτοιων αποθεματικών και επί των λογιστικών διαφορών οπότε όμως τα αφορολόγητα αποθεματικά παρακολουθούνται σε θεωρημένα εξωλογιστικά βιβλία.

Όπως προαναφέρθηκε, ο σχηματισμός των εμφανών αποθεματικών γίνεται πάντοτε με χρέωση του λογαριασμού 88.99 «κέρδη προς διάθεση». Δεν είναι δυνατό, στη διάρκεια της χρήσεως, οποιοδήποτε, φορολογημένο ή αφορολόγητο, κέρδος ή έσοδο να μη διέλθει από το λογαριασμό 88.99, αλλά να καταχωρηθεί απευθείας στην πίστωση λογαριασμού αποθεματικού. Ένας τέτοιος χειρισμός, που παρατηρείται συχνά στην πράξη προκειμένου για αφορολόγητα έσοδα ή κέρδη (όπως π.χ. για τα κέρδη από πώληση μετοχών εισηγμένων στο Χρηματιστήριο), οδηγεί σε αλλοίωση του αποτελέσματος της χρήσεως και κατ' επέκταση στον επηρεασμό του μερίσματος των μετόχων, όταν αυτό υπολογίζεται με βάση τα κέρδη της χρήσεως, στον επηρεασμό των ποσών των κερδών που διανέμονται στα μέλη του Δ.Σ., τους εργαζομένους και λοιπούς δικαιούχους που ορίζονται στο καταστατικό, στον επηρεασμό της κρατήσεως για τακτικό αποθεματικό, ενώ στην περίπτωση που η χρήση κλείσει με ζημία ο σχηματισμός ενός τέτοιου αποθε-

ματικού γίνεται ουσιαστικά με αύξηση του ποσού της ζημίας.

Ο σχηματισμός λοιπόν των εμφανών αποθεματικών γίνεται όπως εμφανίζεται στην ακόλουθη σχηματική παράσταση:

1.4.2 ΔΙΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΕΜΦΑΝΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ

Με τον όρο διάλυση ενός εμφανούς αποθεματικού εννοούμε την χρησιμοποίηση του για ορισμένο σκοπό, με την οποία επέρχεται εξαφάνιση του λογαριασμού του αποθεματικού.

Από άποψη εμπορικής νομοθεσίας, αρμόδιο όργανο για τη λήψη αποφάσεως χρησιμοποίησεως ενός αποθεματικού είναι το όργανο εκείνο που νόμιμα αποφάσισε το σχηματισμό του.

Τη διάλυση των αποθεματικών επιφέρουν τα εξής γεγονότα:

§ Η κεφαλαιοποίηση τους

§ Η διανομή τους στους μετόχους

§ Η χρησιμοποίησή τους για την απόσβεση ζημίας

§ Η χρησιμοποίησή τους για την απόσβεση κεφαλαίου

Όπως ο σχηματισμός του αποθεματικού γίνεται πάντοτε με χρέωση του λογαριασμού 88.99 «κέρδη προς διάθεση», ή, με άλλα λόγια, όπως τα αποθεματικοποιούμενα κέρδη πρέπει να διέρχονται οπωσδήποτε από τον «πίνακα διαθέσεως αποτελεσμάτων», έτσι και η χρησιμοποίησή - διάλυση αποθεματικού πρέπει να διέρχεται οπωσδήποτε από τον πίνακα αυτόν. Συγκεκριμένα, το ποσό του χρησιμοποιούμενου αποθεματικού πρέπει να μεταφέρεται στην πίστωση του λογαριασμού 88.07 «λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση», ενώ σε αρμόδιους υπολογαριασμούς του λογαριασμού 88 «αποτελέσματα προς διάθεση» μεταφέρονται οι καλυπτόμενες ζημίες (λ/σμοί 88.01 και 88.03) ή με χρέωση του 88.99 τα ποσά του χρησιμοποιούμενου αποθεματικού μεταφέρονται στην πίστωση των προβλεπόμενων από το Ε.Γ.Λ.Σ. λογαριασμών. Η απευθείας χρέωση του λογαριασμού 'του αποθεματικού με το ποσό της καλυπτόμενης ζημίας ή με το ποσό που διανέμεται στους μετόχους με μετρητά ή με μετοχές, αντίκειται σε βασικές λογιστικές αρχές και σε ρητές διατάξεις του ν.2190/1920.

1.4.3 ΔΙΑΝΟΜΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ ΣΤΟΥΣ ΜΕΤΟΧΟΥΣ

Η διανομή του Αποθεματικού στους μετόχους γίνεται με τον ακόλουθο τρόπο:

Το διανεμόμενο ποσό του αποθεματικού, με χρέωση του λογαριασμού του αποθεματικού, μεταφέρεται στην πίστωση του λογαριασμού 88.07 «λογαριασμός αποθεματικών προς διάθεση» και από εκεί στο λογαριασμό 88.99 «κέρδη προς διάθεση». Με χρέωση του τελευταίου αυτού λογαριασμού, πιστώνεται ο λογαριασμός 53.02 «μερίσματα πληρωτέα», με χρέωση του οποίου καταβάλλονται τα μερίσματα.

Οι λογιστικές εγγραφές διανομής αποθεματικών (φορολογημένων και αφορολόγητων) απεικονίζεται αμέσως παρακάτω

 41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

41.05 έκτακτα αποθεματικά

ή 41.08 αφορολόγητα αποθεματικά

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ

88.07 αποθεματικά προς διάθεση

 Αποθεματικά προς διάθεση

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ

88.07 αποθεματικά προς διάθεση

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ

88.99 κέρδη προς διάθεση

 Αποθεματικά προς διάθεση

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ

88.99 κέρδη προς διάθεση

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

53.01 μερίσματα πληρωτέα

 Αποθεματικά προς διάθεση

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

53.01 μερίσματα πληρωτέα

38 ΧΡΗΜΑΤΙΚΑ ΔΙΑΘΕΣΙΜΑ

38.00 ταμείο

 Διανομή στους μετόχους

1.4.4 ΚΕΦΑΛΑΙΟΠΟΙΗΣΗ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ

Η κεφαλαιοποίηση των αποθεματικών απεικονίζεται με τις παρακάτω λογιστικές εγγραφές

41 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ

41.05 έκτακτα αποθεματικά

ή 41.08 αφορολόγητα αποθεματικά

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ

88.07 αποθεματικά προς διάθεση

 Αποθεματικά προς διάθεση

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ

88.07 αποθεματικά προς διάθεση

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ

88.99 κέρδη προς διάθεση

Αποθεματικά προς διάθεση

88 ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΠΡΟΣ ΔΙΑΘΕΣΗ

88.99 κέρδη προς διάθεση

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

53.01 μερίσματα πληρωτέα

Αποθεματικά που κεφαλαιοποιούνται

53 ΠΙΣΤΩΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

53.01 μερίσματα πληρωτέα

43 ΠΡΟΟΡΙΣΜΕΝΑ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

43.90 Αποθεματικά διατιθέμενα για αύξηση κεφαλαίου

Αποθεματικά που κεφαλαιοποιούνται

43 ΠΟΣΑ ΠΡΟΟΡΙΣΜΕΝΑ ΓΙΑ ΑΥΞΗΣΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ

43.90 Αποθεματικά διατιθέμενα για αύξηση κεφαλαίου

33 ΧΡΕΩΣΤΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΙ

33.03 Μέτοχοι (ή Εταίροι) λογ/σμος κάλυψης κεφαλαίου

Κεφαλαιοποίηση αποθεματικών

1.5 ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ

1.5.1 ΤΑΚΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ(Λ.41.02)

Το τακτικό αποθεματικό λέγεται και νόμιμο γιατί είναι το αποθεματικό που δημιουργείται σύμφωνα με τον νόμο (άρθρο 44 του 2190/1920). Σύμφωνα με το άρθρο αυτό, στο τέλος κάθε χρήσης αφαιρείται κατά προτεραιότητα το 1/20 (ή το 5%) τουλάχιστον των καθαρών κερδών για το σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού. Η παρακράτηση αυτή είναι υποχρεωτική μέχρι που το ύψος του τακτικού αποθεματικού να φθάσει στο 1/3 του μετοχικού κεφαλαίου.

Η κράτηση για τακτικό αποθεματικό, που προβλέπεται από την παραπάνω διάταξη, τυγχάνει υποχρεωτική με την έννοια ότι επιβάλλεται από το νόμο και μάλιστα από διάταξη αναγκαστικής εφαρμογής. Δεν είναι, δηλαδή, δυνατό ούτε με διάταξη του καταστατικού ούτε με απόφαση της γενικής συνελεύσεως των μετόχων, έστω και αν λήφθηκε με παμψηφία, να περιοριστεί το προβλεπόμενο από τη διάταξη ποσοστό ή να μεταβληθεί ο προορισμός του αποθεματικού που θεσπίζεται από τη διάταξη αυτή.

Μόνη προϋπόθεση για να γεννηθεί υποχρέωση της εταιρίας για διενέργεια κρατήσεως τακτικού αποθεματικού είναι η συγκεκριμένη χρήση να κλείσει με κέρδη. Αν η χρήση δεν αποφέρει κέρδη ή καταλείπει ζημία, καμία υποχρέωση της εταιρίας δεν υπάρχει για κράτηση τακτικού αποθεματικού από τυχόν αδιανέμητα κέρδη προηγούμενων χρήσεων που υπάρχουν στην εταιρία.

Η υποχρέωση της εταιρίας για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού υπάρχει έστω κι αν, με απόφαση της γενικής συνελεύσεως που λήφθηκε με παμψηφία, κανένα ποσό κερδών της χρήσεως δε διανέμεται, αλλά ολόκληρο το ποσό των κερδών της χρήσεως διατίθεται για το σχηματισμό άλλων αποθεματικών.

Η κράτηση για τακτικό αποθεματικό υπολογίζεται επί του συνολικού ποσού των λογιστικών καθαρών κερδών της χρήσεως μετά την αφαίρεση των ζημιών προηγούμενων χρήσεων και του αναλογούντος στα κέρδη αυτά φόρου εισοδήματος.

Αν, εκτός από τα κέρδη της χρήσεως, διανέμονται και κέρδη προηγούμενων χρήσεων ή και αποθεματικά, η κράτηση για τακτικό αποθεματικό υπολογίζεται μόνο επί των καθαρών κερδών της χρήσεως. Όπως ήδη είπαμε, δεν υπολογίζεται τακτικό αποθεματικό όταν η χρήση κλείσει με ζημία, έστω και αν αδιανέμητα κέρδη προηγούμενων χρήσεων διανέμονται στην παρούσα χρήση.

Στην περίπτωση που υπάρχουν ζημίες προηγούμενων χρήσεων, το τακτικό αποθεματικό υπολογίζεται επί του υπολοίπου των κερδών που απομένει μετά την κάλυψη των ζημιών. Αν τα κέρδη που προέκυψαν στη χρήση είναι μικρότερα από το ποσό των ζημιών που υπάρχουν από προηγούμενες χρήσεις, δεν υπάρχει υποχρέωση για κράτηση τακτικού αποθεματικού. Δηλαδή το τακτικό αποθεματικό υπολογίζεται επί των λογιστικών κερδών της χρήσεως μειωμένων με τις τυχόν ζημίες προηγούμενων χρήσεων και τον αναλογούντα στα εναπομένον λογιστικά κέρδη φόρο εισοδήματος.

Συγκεκριμένα, το τακτικό αποθεματικό υπολογίζεται επί του ποσού των λογιστικών κερδών που προκύπτουν από το αλγεβρικό άθροισμα των υπολοίπων των ακόλουθων λογαριασμών:

- 88.00 «καθαρά κέρδη χρήσεως» (λ/σμός 86.99)	α
- 88.06 «διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγ. χρήσεων» (λ/σμός 42.04)	β
- 88.09 «λοιποί μη ενσωματωμένοι στο λειτουργικό κόστος φόροι»	(γ)
- 88.03 «ζημιές προηγούμενης χρήσεως προς κάλυψη» (λ/σμός 42.01)	(δ)
- 88.04 «ζημιές προηγούμενων χρήσεων προς κάλυψη» (λ/σμός 42.02)	(ε)
Σύνολο	ζ
<u>μείον:</u> αναλογών φόρος εισοδήματος (ζ X. 35%)	(η)
Κέρδος επί του οποίου υπολογίζεται η κράτηση	<u>θ</u>
κράτηση = θ χ 5% ή ποσοστό μείζον που προβλέπει το καταστατικό	

Το καταστατικό ή η γενική συνέλευση των μετόχων δεν μπορούν να ορίσουν άλλη βάση υπολογισμού του τακτικού αποθεματικού. Δεν είναι δυνατό π.χ. να οριστεί δια του καταστατικού ή δι' αποφάσεως γενικής συνελεύσεως ή Δ.Σ., ότι η κράτηση για το σχολιαζόμενο αποθεματικό θα υπολογίζεται επί των «μικτών κερδών» ή μόνο επί των «διανεμόμενων κερδών» κ.λ.π..

Το ποσό του αποθεματικού που αναλογεί επί των κερδών της κλειόμενης χρήσεως είναι δυνατό να παρακρατηθεί από αδιανέμητα κέρδη προηγούμενων χρήσεων ή και από αποθεματικά των οποίων επιτρέπεται η διανομή, αφού τόσο τα κέρδη των προηγούμενων χρήσεων όσο και τα διανεμόμενα αποθεματικά μεταφέρονται στο λογαριασμό «αποτελέσματα προς διάθεση» και αναμιγνύονται με τα κέρδη της κλειόμενης χρήσεως.

Το τακτικό αποθεματικό υπολογίζεται επί των κερδών της χρήσεως το, προαναφερόμενο μέγεθος (ζ), μετά την αφαίρεση αλλά του αναλογούντος φόρου εισοδήματος, δηλαδή επί του προαναφερόμενου μεγέθους (θ).

1.5.1.1 ΤΟ ΠΟΣΟΣΤΟ ΤΗΣ ΚΡΑΤΗΣΕΩΣ ΓΙΑ ΤΑΚΤΙΚΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ

Η διάταξη του άρθρου 44 του ν.2190/1920 ορίζει ότι ετησίως αφαιρείται το 5% τουλάχιστον των καθαρών κερδών για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού.

Ειδικότερα, προκειμένου για ασφαλιστικές εταιρίες, η κράτηση ανέρχεται τουλάχιστο σε 20% των καθαρών κερδών.

Το καταστατικό της εταιρίας δυνατό να ορίσει ποσοστό μεγαλύτερο του 5% (ή στις ασφαλιστικές εταιρίες του 20%), όχι όμως και μικρότερο αυτού. Έχουν, λοιπόν, οι διατάξεις αυτές αναγκαστικό χαρακτήρα μόνο ως προς τη μείωση του νόμιμου ποσοστού και ενδοτικό χαρακτήρα ως προς τη δυνατότητα αυξήσεως του. Υποστηρίζεται, μάλιστα, ότι με το αρχικό καταστατικό, όχι όμως και με τροποποίηση του, μπορεί να οριστεί ότι το σύνολο των κερδών, μετά την αφαίρεση του υποχρεωτικού πρώτου μερίσματος, διατίθεται για σχηματισμό τακτικού αποθεματικού.

Η γενική συνέλευση των μετόχων δεν μπορεί να ορίσει παρακράτηση

κερδών με βάση ποσοστό μεγαλύτερο από το προβλεπόμενο από το καταστατικό της εταιρίας (ειδάλλως το προβλεπόμενο από το νόμο), γιατί η αύξηση του ποσοστού αυτού επηρεάζει το ποσό των διανεμητέων κερδών, τη διανομή των οποίων ορίζει το καταστατικό. Εκτός αν το καταστατικό αφήνει στην απόλυτη κρίση της γενικής συνέλευσεως των μετόχων ν' αποφασίσει για τη διανομή των πέρα του τακτικού αποθεματικού και του πρώτου μερίσματος κερδών τα προς διανομή κέρδη επαρκούν για το σκοπό αυτόν.

Αν σε μια χρήση δεν έγινε κράτηση για τακτικό αποθεματικό, επειδή η χρήση δεν άφησε καθαρά κέρδη, ή αν η κράτηση που έγινε υπολείπεται από εκείνη που ορίζει το καταστατικό ή ο νόμος, επειδή τα κέρδη ήταν ανεπαρκή, κατά την επόμενη χρήση θα κρατηθεί μόνο το οριζόμενο από το καταστατικό, ειδάλλως από το νόμο, ποσοστό και δεν θα υπολογιστεί κράτηση και για την προηγούμενη χρήση, κατά την οποία δεν προέκυψαν κέρδη ή αυτά ήταν ανεπαρκή.

Αν το τακτικό αποθεματικό μειωθεί εξαιτίας χρησιμοποίησεως μέρους ή ολόκληρου για την κάλυψη της ζημίας μιας χρήσεως, η κράτηση που γίνεται στην επόμενη χρήση θα είναι η προβλεπόμενη από το καταστατικό ανεξάρτητα αν αυτή καλύπτει ή όχι το ποσό του αποθεματικού που χρησιμοποιήθηκε. Το ίδιο συμβαίνει και στην περίπτωση που, πριν χρησιμοποιηθεί το αποθεματικό, είχε διακοπεί η κράτηση για το σχηματισμό του, επειδή αυτό είχε φθάσει στο όριο που καθορίζει το καταστατικό ή ο νόμος.

1.5.1.2 ΤΟ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΟ ΠΟΣΟ ΓΙΑ ΤΗ ΚΡΑΤΗΣΗ ΤΟΥ Τ.Α.

Το υποχρεωτικό ποσό για την κράτηση του τακτικού αποθεματικού είναι το όριο του 1/3 του ονομαστικού μετοχικού κεφαλαίου και προκειμένου για τις ασφαλιστικές εταιρίες το τετραπλάσιο του μετοχικού κεφαλαίου. Το καταστατικό μπορεί να ορίσει μεγαλύτερο ποσό, όχι όμως και μικρότερο από το ποσό που ορίζεται από το νόμο. Το καταστατικό μπορεί ακόμη να ορίσει ότι η καθοριζόμενη από το νόμο (ή απ' αυτό τυχόν μεγαλύτερη) κράτηση από τα κέρδη θα συνεχιστεί και όταν το αποθεματικό υπερβεί το όριο του νόμου. Έχουν, λοιπόν, οι παραπάνω διατάξεις αναγκαστικό χαρακτήρα μόνο ως προς τη μείωση του νόμιμου ορίου και ενδοτικό χαρακτήρα ως προς τη δυνατότητα αυξήσεως αυτού.

Ο νόμος αναφέρεται στο κατά το χρόνο της συντάξεως του ισολογισμού κεφάλαιο και μάλιστα στο ονομαστικό κεφάλαιο (καταβλημένο + οφειλόμενο), ανεξάρτητα αν ένα μέρος αυτού δεν έχει ακόμη καταβληθεί από τους μετόχους ή είναι «αποσβεσμένο» ή προέρχεται

από μετοχές άνευ ψήφου.

1.5.1.3 ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ ΤΟΥ ΤΑΚΤΙΚΟΥ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟΥ

Το τακτικό αποθεματικό χρησιμοποιείται αποκλειστικά για την κάλυψη της ζημίας με την οποία τυχόν θα κλείσει ο λογαριασμός αποτελέσματα χρήσεως σε κάποια μεταγενέστερη χρήση.

Η παραπάνω διάταξη είναι αναγκαστικής εφαρμογής με την έννοια ότι ούτε το καταστατικό ούτε η γενική συνέλευση ούτε το Δ.Σ. μπορούν να ορίσουν χρησιμοποίηση του αποθεματικού διαφορετική από εκείνη που ορίζει ο νόμος. Το τακτικό αποθεματικό προορίζεται να καλύψει μόνο τη ζημία που προκύπτει με τη σύνταξη, κατά το τέλος της χρήσεως, του ισολογισμού και του λ/σμού «αποτελέσματα χρήσεως» και την οποία, όπως είναι γνωστό, εμφανίζει το χρεωστικό υπόλοιπο του λ/σμού αυτού. Απαιτείται, λοιπόν, να συνταχθεί ισολογισμός και λ/σμός «αποτελέσματα χρήσεως» ολόκληρης της χρήσεως και όχι τμήματος αυτής, όπως είναι οι διάφορες «λογιστικές καταστάσεις» που συντάσσονται κατά τη διάρκεια της χρήσεως. Η ζημία που εμφανίζεται σ' αυτές τις «λογιστικές καταστάσεις» δεν είναι δυνατό να καλυφτεί, κατά τη διάρκεια της χρήσεως, με διάθεση τακτικού αποθεματικού.

1.5.2 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΟΥ (Α.41.03)

Αποθεματικά καταστατικού είναι τα αποθεματικά που δεν προβλέπονται από το νόμο, αλλά από ειδικές διατάξεις του καταστατικού της εταιρίας. Το καταστατικό μπορεί ελεύθερα να προσδιορίζει το παρακρατούμενο από τα κέρδη ποσοστό, το ύψος αυτών, το σκοπό τους κ.λ.π... υπό τη βασική προϋπόθεση ότι τα αποθεματικά αυτά πρέπει να αντλούνται από το «υπόλοιπο κερδών» ή κατά άλλη έκφραση ότι τα αποθεματικά αυτά δεν είναι δυνατό να μειώνουν την κράτηση για τακτικό αποθεματικό και την κράτηση για διανομή του υποχρεωτικού μερίσματος.

Η εταιρία, εφόσον υπάρχουν κέρδη, είναι υποχρεωμένη να σχηματίζει τα αποθεματικά καταστατικού και γι' αυτό τα αποθεματικά αυτά εντάσσονται στην κατηγορία των υποχρεωτικών αποθεματικών.

Τα καταστατικά αποθεματικά έχουν συνήθως ειδικό προορισμό που προσδιορίζεται στο καταστατικό της εταιρίας, όπως λ.χ. για την εξαγορά ιδρυτικών τίτλων, την εξαγορά μετοχών για απόσβεση κεφαλαίου, για την ανανέωση ή την επέκταση των εγκαταστάσεων της εταιρίας, για την προικοδότηση ασφαλιστικών ταμείων του προσωπικού, κ.λ.π.. Εφόσον το καταστατικό προσδιορίζει τον ειδικό προορισμό του αποθεματικού, η χρησιμοποίησή του πρέπει να είναι σύμφωνη με το σκοπό αυτόν. Είναι όμως

δυνατό, ύστερα από σχετική τροποποίηση του καταστατικού, το αποθεματικό να διατεθεί για άλλο σκοπό από εκείνο που αρχικά σχηματίστηκε.

Το καταστατικό της εταιρίας είναι δυνατό να μην αναγράφει τον ειδικό προορισμό ενός προβλεπόμενου αποθεματικού, όπως συμβαίνει λ.χ. με το «έκτακτο αποθεματικό» που σχηματίζουν πολλές εταιρίες. Το αποθεματικό αυτό με απόφαση της τακτικής γενικής συνελεύσεως των μετόχων, είναι δυνατό να διατεθεί για οποιοδήποτε σκοπό αποφασίσει η τακτική γενική συνέλευση των μετόχων.

1.5.3 ΕΙΔΙΚΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ (Λ.41.04)

Ειδικά είναι τα αποθεματικά που έχουν ειδικό - συγκεκριμένο προορισμό, λ.χ. το αποθεματικό για την επέκταση του εργοστασίου της εταιρίας, το αποθεματικό για διανομή μερισμάτων στους μετόχους, το αποθεματικό για την κάλυψη μελλοντικών ζημιών ή απωλειών από επισφαλείς πελάτες.

Ο ειδικό προορισμός του αποθεματικού δυνατό να καθορίζεται από το όργανο εκείνο του επέβαλε το σχηματισμό του. Δηλαδή, από το νόμο, όπως είναι το τακτικό αποθεματικό, το καταστατικό, όπως λ.χ. το αποθεματικό για την επέκταση του εργοστασίου της εταιρίας ή η γενική συνέλευση. όπως λ.χ. το αποθεματικό για την κάλυψη μελλοντικών ζημιών από επισφαλείς πελάτες.

Αλλά και ο φορολογικός νομοθέτης είναι δυνατό να επιβάλει ή να επιτρέψει το σχηματισμό ειδικού αποθεματικού, όπως είναι το αποθεματικό από «κέρδη από την πώληση χρεογράφων».

Με βάση την παραπάνω έννοια των ειδικών αποθεματικών παρατηρούμε ότι δεν ακριβολογεί το Ε.Γ.Λ.Σ. που ορίζει ότι «ειδικά και έκτακτα ή προαιρετικά αποθεματικά είναι εκείνα τα οποία σχηματίζονται σύμφωνα με απόφαση της τακτικής γενικής συνελεύσεως των μετόχων», ως να μην είναι δυνατό ο νόμος ή το καταστατικό να επιβάλουν το σχηματισμό ειδικών αποθεματικών.

Επισημαίνεται ότι τα ειδικού προορισμού αποθεματικά, που σχηματίζονται με βάση, φορολογικές διατάξεις, δεν παρακολουθούνται στον προκείμενο λ/σμό 41.04, αλλά στο λ/σμό 41.08 «αφορολόγητα αποθεματικά ειδικών διατάξεων νόμων». Έτσι, στον παρόντα λ/σμό 41.04 παρακολουθούνται μόνο τα ειδικού προορισμού αποθεματικά που σχηματίζονται κατ' επιταγή διατάξεων του καταστατικού της εταιρίας ή με απόφαση της τακτικής γενικής συνελεύσεως των μετόχων, με εξαίρεση τα ειδικού προορισμού αποθεματικά που σχηματίζονται με βάση τις ισχύουσες διατάξεις περί αφορολόγητων αποθεματικών.

1.5.4 ΈΚΤΑΚΤΑ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ (Α.41.05)

Κατά το Ε.Γ.Λ.Σ., έκτακτα είναι τα αποθεματικά που σχηματίζονται με απόφαση της τακτικής γενικής συνελεύσεως των μετόχων. Όπως προαναφέραμε, κατά τη γνώμη μας, έκτακτα χαρακτηρίζονται τα αποθεματικά που σχηματίζονται με μια κράτηση ή με πολλές αλλά όχι περιοδικές για την αντιμετώπιση ορισμένου εξόδου, ζημίας κ.λ.π..

Στην πράξη τα καταστατικά των περισσότερων εταιριών προβλέπουν την κράτηση ενός ποσοστού από τα κέρδη για το σχηματισμό έκτακτου αποθεματικού ή ορίζεται ότι, μετά τις νόμιμες και καταστατικές κρατήσεις και διανομές μερισμάτων και ποσοστών, το τυχόν υπόλοιπο των κερδών κρατείται για έκτακτο αποθεματικό. Ο χαρακτηρισμός του αποθεματικού αυτού ως εκτάκτου έχει την έννοια ότι μπορεί να χρησιμοποιηθεί από την εταιρία για οποιοδήποτε σκοπό, δηλαδή ότι δεν είναι ειδικού προορισμού αποθεματικό. Το αποθεματικό όμως αυτό είναι καταστατικό αποθεματικό, το οποίο εξομοιώνεται με ελεύθερο αποθεματικό, αφού η τακτική γενική συνέλευση μπορεί, κατά την απόλυτη κρίση της, ν' αποφασίσει τη χρησιμοποίησή του (διανομή στους μετόχους, κεφαλαιοποίηση, κ.λ.π..).

Η έννοια που δίνει το Ε.Γ.Λ.Σ. στα έκτακτα αποθεματικά είναι εκείνη των προαιρετικών ή ελεύθερων αποθεματικών, που δημιουργούνται όχι κατ' επιταγή του νόμου ή του καταστατικού, αλλά με ελεύθερη απόφαση της τακτικής γενικής συνελεύσεως των μετόχων.

1.5.5 ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ (Α.41.08)

1.5.5.1. ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΩΝ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ

Η ελληνική νομοθεσία, στην προσπάθεια της να ενισχύσει γενικώς τις επιχειρήσεις της Ελλάδας, αλλά και ειδικώς να υποβοηθήσει και να εκσυγχρονίσει την επαρχιακή βιομηχανία, έχει θεσπίσει ένα μεγάλο αριθμό αναπτυξιακών νόμων αλλά και άλλων νομοθετημάτων (συγχωνεύσεις κ.λ.π.). Έτσι, με τις ευεργετικές διατάξεις των νόμων αυτών, επιτρέπεται η δημιουργία αφορολόγητων αποθεματικών από τα καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων.

Οι σκοποί αυτής της φορολογικής πολιτικής, είναι η δημιουργία ευκαιριών απασχολήσεως και βιομηχανικής αναπτύξεως στην ύπαιθρο χώρα, σε συνδυασμό και με την προσπάθεια βιομηχανικής αποκεντρώσεως. Επίσης, αποσκοπεί στην παρότρυνση των υπαρχουσών και νεοϊδρυσμένων βιομηχανιών και των υπόλοιπων επιχειρήσεων, να εκσυγχρονισθούν και να αναπτυχθούν, έτσι ώστε να αντιμετωπίσουν επιτυχώς το συναγωνισμό του εξωτερικού. Ειδικά, με την είσοδο της χώρας μας στην Ευρωπαϊκής Ένωση,

κατέστη ζήτημα ζωής και θανάτου η συναγωνιστικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων. Η παροχή τέτοιων φορολογικών κινήτρων, εφαρμόζεται σε πολλές χώρες.

Το πρώτο αφορολόγητο αποθεματικό, που είχε ως προορισμό την κάλυψη ζημιών των επαρχιακών βιομηχανικών, θέσπισε το άρθρο 18 του Α.Ν. 942/49 όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 8 του Ν.Δ. 2176/1952.

Ουσιαστικά το πρώτο αφορολόγητο αποθεματικό, το οποίο έδινε δικαίωμα έκπτωσης από τα καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων για την απόκτηση νέων εγκαταστάσεων, ήταν το προβλεπόμενο από το άρθρο 8 του Ν. 3213/55 που αφορούσε την επαρχιακή βιομηχανία, πλην του Νομού Αττικής. Αντιθέτως, το άρθρο 1 του Ν.Δ. 4002/59 προέβλεπε την δημιουργία τέτοιων αφορολόγητων αποθεματικών για όλες τις βιομηχανικές και βιοτεχνικές επιχειρήσεις της χώρας. Η ισχύς των ανωτέρω νόμων έχει λήξει προ πολλού.

Κατόπιν ακολούθησε ο Ν. 147/67 "περί συμπληρώσεως της πρί κινήτρων δια βιομηχανικούς επενδύσεις κειμένης Νομοθεσίας".

• Με το καθεστώς του Ν.Δ. 1078/71, του Ν.Δ. 1312/72, του Ν.Δ. 1313/72 και του Ν.Δ. 1377/73, περί μέτρων περιφερειακής και τουριστικής αναπτύξεως της χώρας, ορίσθηκε ότι οι ελληνικές βιομηχανικές, ξενοδοχειακές κ.λ.π. επιχειρήσεις των περιοχών Β' και Γ' δικαιούνται να εκπέσουν από τα καθαρά τους κέρδη ποσοστό 50% η 100% αντίστοιχα, για τον σχηματισμό αφορολόγητου αποθεματικού, εφόσον πραγματοποιούνται νέες επενδύσεις. Οι ίδιες επιχειρήσεις δικαιούνται να σχηματίσουν και δεύτερο αφορολόγητο αποθεματικό σε ποσοστό 10% ή 20% επί το πρώτου, αντίστοιχα, για τη δημιουργία κεφαλαίου κινήσεως. Η ισχύς αυτού του καθεστώτος έληξε στις 31.12.1977.

• Από 1.1.1978 μέχρι 31.12.1980 ίσχυσε ο νόμος 849/78, ο οποίος προβλέπει σχηματισμό αφορολόγητου αποθεματικού, ως άνω, αλλά δεν προβλέπει πια το σχηματισμό δεύτερου αποθεματικού για κεφάλαιο κινήσεως. Επενδύσεις που άρχισαν να πραγματοποιούνται με το καθεστώς του Ν.Δ. 1078/72, του Ν.Δ. 1313/72 και του Ν. 849/78 και ανεξάρτητα αν ολοκληρώθηκαν ή όχι μέχρι 31.12.1980, υπάγονται, κατά περίπτωση, τις σχετικές διατάξεις των νόμων αυτών για το ποσό που δαπανήθηκε μέχρι 31.12.1980 και στις διατάξεις του Ν. 1116/81 για τις δαπάνες που πραγματοποιούνται από 1.1.1981 και μετά.

• Από το έτος 1981 και για μικρό διάστημα ίσχυσε το καθεστώς του Ν. 1116/81 μέχρι την έναρξη του Ν. 1262/82. Το άρθρο 25 του Ν. 1262/82 όρισε ότι επενδύσεις που εγκρίθηκαν από τον υπουργό Συντονισμού βάσει των διατάξεων του Ν. 1116/81 και η έγκριση του δημοσιεύθηκε στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, διέπονται από το νόμο αυτό. Εγκρίσεις που δεν είχαν δημοσιευτεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως, έπρεπε να επανεξετασθούν. Με τον Ν.1262/82 δικαίωμα σχηματισμού αφορολόγητων

αποθεματικών έχουν οι επιχειρήσεις των περιοχών Β, Γ και Δ.

- Έπειτα ακολούθησε ο Α.Ν. 1892/1990 "Για τον εκσυγχρονισμό και την ανάπτυξη και άλλες διατάξεις" όπως τροποποιήθηκε και πληρώθηκε με τον Ν. 2234/1994.

Ο τελευταίος αναπτυξιακός νόμος όπως ισχύει σήμερα είναι ο 2601/1998 Όλοι οι σχετικοί νόμοι και διατάγματα που αφορούν την ανάπτυξη των επιχειρήσεων στην Ελλάδα, είναι οι παρακάτω : Ν. 3213/55, Ν.Δ. 2901/54, Ν.Δ. 4004/59, Α.Ν. 147/67, Ν.Δ. 1078/71, Ν.Δ. 1312/72, Ν.Δ. 1313/72, Ν.Δ. 1377/73, Ν.Δ. 331/74, Ν. 289/76, Ν. 849/78, Ν. 1116/81, Ν. 1262/82, Ν. 1892/90 καθώς και οι διατάξεις επί ειδικής κατηγορίας επιχειρήσεων με τον Α.Ν. 543/68 και Ν.Δ. 43/68, και τέλος τ αφορολόγητα αποθεματικά των Ν. 1828/89 και 1882/90.

1.5.5.2 ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΟ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ Α.Ν 2601/1998

Με τον αναπτυξιακό ν.2601/1998 που αφορά την ενίσχυση ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας και άλλες διατάξεις (ΦΕΚ 81/τεύχος Λ/15.4.1998), παρέχεται το δικαίωμα στις επιχειρήσεις υπό τις προϋποθέσεις και τους περιορισμούς που προβλέπει ο νόμος αυτός, σχηματισμού αφορολόγητου αποθεματικού από τα δηλούμενα λογιστικά κέρδη της χρήσεως για την κάλυψη τμήματος επενδύσεων ή μηχανολογικού εξοπλισμού που αποκτάται με τη χρηματοδοτική μίσθωση.

Το αφορολόγητο αποθεματικό του Α.Ν. του 2601/1998 υπολογίζεται με βάση τα καθαρά (λογιστικά) κέρδη της χρήσεως που έγινε η επένδυση και τα οποία δηλώνονται με την εμπρόθεσμη δήλωση φορολογίας εισοδήματος, που προκύπτουν από τα τηρούμενα βιβλία και εμφανίζονται στον ισολογισμό (εννοεί στο λογαριασμό «αποτελέσματα χρήσεως») και τα οποία προέρχονται από το σύνολο των δραστηριοτήτων τον φορέα, είτε αυτές περιλαμβάνονται στις υπαγόμενες στο νόμο δραστηριότητες είτε όχι και ανεξάρτητα από την περιοχή στην οποία αυτές ασκούνται, μετά την αφαίρεση των κρατήσεων για το σχηματισμό τακτικού αποθεματικού και των κερδών της χρήσεως που διανέμονται πραγματικά ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους ή τον επιχειρηματία. Εννοείται ότι πρέπει από τα κέρδη αυτά πρέπει να αφαιρείται και ο αναλογών επ' αυτών φόρος εισοδήματος.

Σημειώνεται ότι η υπεραξία των ακινήτων (γηπέδων και κτιρίων) που προκύπτει από την αναπροσαρμογή αυτών δεν αφαιρείται από τα καθαρά κέρδη των επιχειρήσεων για το σχηματισμό αφορολόγητων κρατήσεων που προβλέπονται από τις διατάξεις οποιουδήποτε αναπτυξιακού νόμου (ν. 1892/90, ν. 2601/98). Εννοείται ότι πρέπει από τα προαναφερόμενα κέρδη να αφαιρείται και ο αναλογών επ' αυτών φόρος εισοδήματος.

- Αν δεν πραγματοποιηθούν κέρδη στη χρήση που έγινε η επένδυση ή αν τα πραγματοποιηθέντα δεν επαρκούν, το αφορολόγητο αποθεματικό σχηματίζεται

από τα κέρδη των επόμενων διαχειριστικών χρήσεων μέχρι να καλυφθούν τα ποσοστά της αξίας της επενδύσεως ή και της αξίας του εξοπλισμού που η χρήση του αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση, οι οποίες δεν μπορούν να υπερβούν τις δέκα (10) διαχειριστικές χρήσεις.

•Προκείμενου για εταιρίες περιορισμένης ευθύνης, το ειδικό αφορολόγητο αποθεματικό επενδύσεων θα υπολογίζεται στα καθαρά κέρδη του ισολογισμού, μετά την αφαίρεση από αυτά του σχηματιζόμενου τακτικού αποθεματικού και των τυχόν απολήψεων.

Στις απολήψεις δεν συμπεριλαμβάνεται η προβλεπόμενη της παρ. 2 του επιχειρηματική αμοιβή, καθόσον αυτή δεν είναι καταβαλλόμενο ποσό στους διαχειριστές εταίρους, αλλά καθιερώθηκε μόνο για τον τρόπο φορολογίας των καθαρών κερδών της ΕΠΕ. Επίσης, ως τακτικό αποθεματικό θα λαμβάνεται το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 24 του ν. 3190/1955 (τουλάχιστον το εικοστό των καθαρών κερδών».

1.5.6 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΓΙΑ ΙΔΙΕΣ ΜΕΤΟΧΕΣ (Α.41.09)

Ο Ν. 2190/1920, στο μεν άρθρο 16 καθορίζει τις εξαιρετικές περιπτώσεις κατά τις οποίες η ανώνυμη εταιρεία επιτρέπεται να κατέχει προσωρινά δικές της μετοχές («ίδιες μετοχές»), οι οποίες καταχωρούνται στο λογ/σμό 34.25 με την αξία κτήσεως τους. Στο άρθρο 42ε § 13 κωδ. ν. 2190/1920 ορίζεται ότι:

Σε περίπτωση που στο τέλος της χρήσης κατέχονται ίδιες μετοχές σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν κάθε φορά. σχηματίζεται αποθεματικό ισόποσο με την αξία κτήσης των μετοχών αυτών. Το σχετικό ποσό καταχωρείται σε λογαριασμό του παθητικού με τίτλο -αποθεματικό για ίδιες μετοχές-. Το αποθεματικό αυτό σχηματίζεται από τα κέρδη της χρήσης, από τα οποία επιτρέπεται να αφαιρεθούν προηγουμένως μόνο τα ποσά που είναι αναγκαία για το σχηματισμό του τακτικού αποθεματικού και για τη διανομή πρώτου μερίσματος.

Αν δεν υπάρχουν κέρδη για σχηματισμό του παραπάνω αποθεματικού, ο λογαριασμός του ενεργητικού ίδιες μετοχές εμφανίζεται στο παθητικό αφαιρετικό από το άθροισμα των ίδιων κεφαλαίων.

Εξυπακούεται ότι μετά την ισχύ του Ν. 2065/1992 (30.6.1992), το πιο πάνω αποθεματικό σχηματίζεται από τα καθαρά λογιστικά κέρδη, από τα οποία προηγούμενα πρέπει να έχει αφαιρεθεί ο αναλογών φόρος εισοδήματος και από το απομένον υπόλοιπο θα αφαιρεθούν το τακτικό αποθεματικό και το πρώτο μέρισμα που καθορίζει η άνω διάταξη.

1.5.7 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΠΟ ΑΠΑΛΛΑΣΣΟΜΕΝΑ ΤΗΣ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΕΣΟΔΑ(Λ.41.90)

Ο λογαριασμός δημιουργήθηκε με την απόφαση του Υπ. Οικονομικών Πολ.1117/1993 και εμφανίζει το αδιανέμητο υπόλοιπο των πραγματοποιημένων αφορολόγητων εσόδων που αφήνετε εις νέο.

Ο λογαριασμός πρέπει ν' αναπτύσσεται κατά κατηγορία αφορολόγητων εσόδων και νόμο που προβλέπει τη φορολογική τους απαλλαγή.

1.5.8 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΟ ΑΠΟ ΕΣΟΔΑ ΦΟΡΟΛΟΓΗΘΕΝΤΑ ΚΑΤ' ΕΙΔΙΚΟ ΤΡΟΠΟ (Λ.41.91)

Ο λογαριασμός δημιουργήθηκε με την απόφαση του Υπ. Οικ. Πολ. 1117/1993 και εμφανίζει το αδιανέμητο υπόλοιπο εις νέο των πραγματοποιημένων εσόδων που έχουν φορολογηθεί κατά ειδικό τρόπο, ενώ ο παρακρατημένος φόρος εισοδήματος εμφανίζεται στη χρέωση των οικείων υπολογαριασμών του 33.13 «Ελληνικό Δημόσιο - προκαταβλημένοι και παρακρατημένοι φόροι».

Ο λογαριασμός πρέπει να αναπτύσσεται κατά κατηγορία φορολογηθέντων κατ' ειδικό τρόπο εσόδων και συντελεστή παρακρατούμενου φόρου.

1.5.9 ΑΦΟΡΟΛΟΓΗΤΑ ΚΕΡΔΗ ΤΕΧΝΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ(Λ.41.92)

Σύμφωνα με την απόφ. Υπ. Οικον. 1044770/10159/Πολ. 1117/1993, το μέρος των αδιανέμητων καθαρών κερδών κάθε χρήσεως των εταιρειών, που προέρχονται από απαλλασσόμενα της φορολογίας έσοδα ή έσοδα φορολογηθέντα κατ' ειδικό τρόπο με εξάντληση της φορολογικής υποχρέωσης ή από αφορολόγητα κέρδη τεχνικών και οικοδομικών επιχειρήσεων, δεν αφήνετε ως «υπόλοιπο κερδών εις νέο» αλλά καταχωρείται στους πιο πάνω λογαριασμούς .

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2^ο ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

2.1 ΕΝΝΟΙΑ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

Πρόβλεψη είναι η κατά το κλείσιμο του ισολογισμού της επιχειρήσεως διενεργούμενη κράτηση ορισμένου ποσού, σε βάρος του λογαριασμού γενικής εκμεταλλεύσεως ή του λογαριασμού αποτελεσμάτων χρήσεως, η οποία αποβλέπει στην κάλυψη πιθανών ζημιών ή εξόδων ή ενδεχόμενης υποτιμήσεως στοιχείων του ενεργητικού ή υπερτιμήσεως στοιχείων του παθητικού, όταν κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού είναι πιθανή η πραγματοποίησή τους.

Ο νόμος 2190/1920 υιοθετεί τον παραπάνω ορισμό του Ε.Γ.Λ.Σ. και ορίζει ότι οι προβλέψεις για κινδύνους και έξοδα προορίζονται να καλύψουν ζημίες ή δαπάνες ή υποχρεώσεις της κλειόμενης και των προηγούμενων χρήσεων που διαφαίνονται σαν πιθανές κατά την ημέρα συντάξεως του ισολογισμού, αλλά δεν είναι γνωστό το ακριβές μέγεθος τους ή ο χρόνος στον οποίο θα προκύψουν. Οι προβλέψεις αυτές σχηματίζονται κάθε χρόνο σε ύψος που καλύπτει τα αναγκαία όρια.

2.2 ΑΠΟΣΤΟΛΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

Αποστολή των προβλέψεων είναι η εξασφάλιση βιωσιμότητας στην επιχείρηση, την οποία οι σύγχρονες αντιλήψεις θεωρούν κύτταρο της κοινωνικής οικονομίας που εκπληρώνει κοινωνικοοικονομικό σκοπό, γιατί παράγει αγαθά (προϊόντα ή υπηρεσίες) και προσφέρει εργασία, συμβάλλοντας έτσι αποφασιστικά στην ανάπτυξη της οικονομίας κάθε χώρας.

Για να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα της επιχειρήσεως πρέπει να αποτραπεί η εμφάνιση ανύπαρκτων και αβέβαιων κερδών, με τη διανομή των οποίων (στους μετόχους και στο Δημόσιο με τη μορφή μερίσματος και φόρων) ουσιαστικά διανέμονται, μερικά ή ολικά, τα κεφάλαια της επιχειρήσεως (ίδια ή ξένα). Στην αποτροπή των κινδύνων αυτών αποβλέπει η διεθνώς παραδεγμένη θεμελιώδης αρχή της συντηρητικότητας, από την οποία εκπηγάζει, μεταξύ των άλλων, και ο βασικός κανόνας του σχηματισμού προβλέψεων κατά την κατάρτιση του ισολογισμού τέλους χρήσεως. Σύμφωνα με τον κανόνα αυτόν, πρέπει να σχηματίζονται προβλέψεις, σε βάρος των αποτελεσμάτων της χρήσεως, για όλους τους

κινδύνους πιθανών ζημιών ή εξόδων ή ενδεχόμενης υποτιμήσεως στοιχείων του ενεργητικού ή υπερτιμήσεως στοιχείων παθητικού, που εμφανίστηκαν μέσα στη χρήση και μέχρι περατώσεως των εγγραφών κλεισίματος του ισολογισμού, άσχετα αν τα αίτια τους ανάγονται σε προηγούμενες χρήσεις. Δηλαδή, τα έσοδα απαιτείται να είναι οπωσδήποτε βέβαια και πραγματικά και συνεπώς δεν επιτρέπονται «προβλέψεις εσόδων», ενώ αντίθετα, προκειμένου για πιθανές ζημιές ή έξοδα ή ενδεχόμενες υποτιμήσεις, πρέπει να σχηματίζονται ανάλογες προβλέψεις, έστω και αν υπάρχουν μόνο ενδείξεις πιθανότητας επελεύσεως της ζημίας ή πραγματοποιήσεως του εξόδου ή της υποτιμήσεως.

Τονίζεται ότι ο σχηματισμός των προβλέψεων είναι υποχρεωτικός, εφόσον συντρέχουν οι παραπάνω προϋποθέσεις, ανεξάρτητα αν η χρήση κλείνει με κέρδη ή ζημιές

2.3 ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΥ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

Για να εξασφαλιστεί η βιωσιμότητα της επιχειρήσεως πρέπει να αποτραπεί η εμφάνιση ανύπαρκτων και αβέβαιων κερδών, με τη διανομή των οποίων ουσιαστικά διανέμονται

Για να γίνει λοιπόν πρόβλεψη σύμφωνα με το νόμο και το Ε.Γ.Α.Σ, πρέπει να συντρέχουν οι εξής δυο προϋποθέσεις :

Κατά το κλείσιμο του ισολογισμού πρέπει να είναι πιθανή η πραγματοποίηση ζημίας ή εξόδου ή υποτίμηση στοιχείων του ενεργητικού. Πρέπει δηλαδή να υπάρχει αβεβαιότητα σχετικά με την πραγματοποίησή της ζημίας ή του εξόδου ή της υποτιμήσεως στοιχείων του ενεργητικού.

Να μην είναι γνωστό το ακριβές μέγεθος της ζημίας ή του εξόδου ή της υποτιμήσεως των στοιχείων του ενεργητικού ή ο χρόνος πραγματοποίησεως αυτών ή και τα δύο.

Ο παραπάνω ορισμός των προβλέψεων κρίνεται ατελής, αφού σύμφωνα με το F.A.S.B. η έννοια των προβλέψεων στοιχειοθετείται στις περιπτώσεις που συντρέχουν οι εξής καταστάσεις:

- A. Να υπάρχει πιθανότητα επελεύσεως του ζημιογόνου γεγονότος και
- B. το ποσό ζημίας να μπορεί εύλογα να εκτιμηθεί.

Δεν απαιτείται συνεπώς να υπάρχει αβεβαιότητα ως προς το ύψος του ποσού της ζημίας ή ως προς το χρόνο πραγματοποίησης της, αρκεί να υπάρχει πιθανότητα πραγματοποίησεως αυτής. Στην περίπτωση δε που υπάρχει μεγάλη αβεβαιότητα ως προς το ποσό της ζημίας σε βαθμό που να μην είναι δυνατό εύλογα να εκτιμηθεί, δεν γίνεται πρόβλεψη, αλλά απλώς αποκάλυψη του ζημιογόνου γεγονότος.

Στον ορισμό της προβλέψεως του Ε.Γ.Α.Σ. συχνά αναφέρεται ότι ο χρόνος πραγματοποίησεως της ζημίας πρέπει να μην είναι γνωστός, αφού εξυπακούεται από το βασικό στοιχείο της αβεβαιότητας επελεύσεως

της ζημίας. Αν ο χρόνος πραγματοποίησης του μελλοντικού ζημιογόνου γεγονόςτος ήταν γνωστός, το γεγονός έπαυε να είναι πιθανό και θα ήταν βέβαιο.

Συχνά η λογιστική πράξη χαρακτηρίζει ως προβλέψεις τα "οφειλόμενα έξοδα" δηλ. τα έξοδα που κατέστησαν δουλευμένα μέσα στη χρήση, τα οποία όμως οφείλονται από την οικονομική μονάδα κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού και τα οποία είναι πληρωτέα στις αρχές της επόμενης χρήσης (π.χ. έξοδα ηλεκτροδοτήσεως, υδρεύσεως, ? Τηλεφώνου μηνών Νοεμβρίου - Δεκεμβρίου που είναι πληρωτέα στην νέα χρήση). Φυσικά ο χαρακτηρισμός των εξόδων αυτών ως προβλέψεων είναι εσφαλμένος, γιατί δεν υπάρχει καμία αβεβαιότητα ούτε ως προς το ύψος τους ούτε ως προς το χρόνο εξοφλήσεως τους. Πρόκειται για έξοδα "βέβαιων", "οριστικών" και "δουλεμένων" που πρέπει να βαρύνουν τα αποτελέσματα της χρήσεως που αφορούν με πίστωση του 56.10 "έξοδα χρήσεως δουλευμένα.

2.4 ΑΙΤΙΕΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

Οι πιο συνήθεις αιτίες δημιουργίας προβλέψεων είναι οι εξής :

- α. Κίνδυνοι από αγωγές αμφίβολης εκβάσεως.
- β. Αποζημιώσεις προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία.
- γ. Υποχρεώσεις για την αντιμετώπιση ανειλημμένων εγγυήσεων.
- δ. Επίδικες διαφορές φόρων που βαρύνουν την εταιρεία.
- ε. Κίνδυνοι από υποχρεώσεις σε συνάλλαγμα.
- ζ. Κίνδυνοι επανορθώσεως βλάβης που προξενήθηκε από την εταιρεία σε τρίτο. Υποχρεώσεις ανακατασκευής μισθωθέντων παγίων για την επαναφορά στην αρχική τους κατάσταση.
- θ. Υποχρεώσεις μεταβιβάσεως (χωρίς αποζημίωση) εγκαταστάσεων που έχουν ανεγερθεί επί αλλότριου εδάφους, τον κύριο του εδάφους ή υποχρεώσεις μεταβιβάσεως (χωρίς αποζημίωση) εγκαταστάσεων που έχουν ανεγερθεί .
- ι. κίνδυνοι από επισφαλείς απαιτήσεις πελατών.

2.5 ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

Οι προβλέψεις διακρίνονται στις ακόλουθες τρεις βασικές κατηγορίες: Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως, προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους, προβλέψεις για υποτίμηση στοιχείων ενεργητικού ή για υπερτίμηση στοιχείων του παθητικού.

Στις αμέσως επόμενες υποπαραγράφους σχολιάζουμε καθεμιά από τις κατηγορίες των προβλέψεων αυτών.

2.5.1 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΚΤΑΚΤΩΝ ΚΙΝΔΥΝΩΝ

Είναι οι προβλέψεις που προορίζονται να καλύψουν έκτακτα έξοδα ή έκτακτες ζημίες ή έξοδα ή ζημίες προηγούμενων χρήσεων, που πιθανολογούνται ότι θα πραγματοποιηθούν, δηλαδή τα σχετικά ποσά θα καταστούν οριστικά και «καθαρισμένα, μετά το σχηματισμό των προβλέψεων (σε επόμενες χρήσεις). Τα έξοδα και οι ζημίες αυτές αν είχαν πραγματοποιηθεί μέσα στην κλειόμενη χρήση θα είχαν καταχωρηθεί σε χρέωση των υπολ/σμών του 81.00 «έκτακτα και ανόργανα έξοδα» αν αφορούν έξοδα της χρήσεως ή των υπολ/σμών του 81.02 «έκτακτες ζημίες» αν αφορούν ζημίες της χρήσεως ή των υπολ/σμών 82.00 «έξοδα προηγούμενων χρήσεων», αν αφορούν έξοδα ή ζημίες προηγούμενων χρήσεων.

Οι προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους (έκτακτες ζημίες και έξοδα), σχηματίζονται με χρέωση των οικείων υπολ/σμών του 83 «προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους».

2.5.1.1 ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΓΙΑ ΕΚΤΑΚΤΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ

Οι προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους σχηματίζονται, κατά το κλείσιμο του ισολογισμού, σε βάρος των αποτελεσμάτων της χρήσεως. Προς τούτο χρεώνεται ο πρωτοβάθμιος λογαριασμός 83 «προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους» και οι υπολογαριασμοί του, με πίστωση των αντίστοιχων υπολογαριασμών του πρωτοβάθμιου 44 «προβλέψεις».

2.5.2 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ

Οι προβλέψεις για κινδύνους εκμεταλλεύσεως προορίζονται να καλύψουν έξοδα εκμεταλλεύσεως, τα οποία αφορούν την κλειόμενη χρήση γιατί τα αίτια της δημιουργίας τους πηγάζουν από δραστηριότητα της κλεισμένης χρήσεως και εμφανίστηκαν μέσα σ' αυτή, αλλά δεν πραγματοποιήθηκαν μέχρι το κλείσιμο του ισολογισμού της, πιθανολογείται όμως ότι θα πραγματοποιηθούν μέσα στις επόμενες χρήσεις. Τα έξοδα αυτά, αν είχαν πραγματοποιηθεί μέσα στην κλειόμενη χρήση, θα είχαν καταχωρηθεί σε προσαύξηση των εξόδων εκμεταλλεύσεως, δηλαδή των οργανικών εξόδων κατ' είδος της Ομάδας 6, γιατί διαφορετικά, αν δηλαδή έπρεπε να είχαν καταχωρηθεί σε προσαύξηση των έκτακτων και ανόργανων εξόδων ή των εξόδων προηγούμενων χρήσεων, θα επρόκειτο περί προβλέψεων για έκτακτους κινδύνους

Οι προβλέψεις που σχηματίζονται για πιθανά έξοδα, για τα οποία τα αίτια της δημιουργίας τους εμφανίστηκαν μεν μέσα στην κλειόμενη χρήση, αλλά ανάγονται σε δραστηριότητα προηγούμενων χρήσεων, ανήκουν στην κατηγορία των προβλέψεων για έκτακτους κινδύνους και όχι των προβλέψεων εκμεταλλεύσεως, γιατί αν τα έξοδα αυτά είχαν πραγματοποιηθεί μέσα στην κλειόμενη χρήση θα είχαν καταχωρηθεί στο λογαριασμό 82.00 «έξοδα προηγούμενων χρήσεων» και όχι στα οργανικά έξοδα κατ' είδος της Ομάδας 6.

2.5.2.1 ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΣ ΤΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ ΕΚΜΕΤΑΛΛΕΥΣΕΩΣ

Οι προβλέψεις εκμεταλλεύσεως σχηματίζονται, συνήθως, κατά το κλείσιμο του ισολογισμού, με χρέωση του ομώνυμου πρωτοβάθμιου λογαριασμού 68 και των υπολογαριασμών του και πίστωση των αντίστοιχων υπολογαριασμών του πρωτοβάθμιου⁴⁴ «προβλέψεις».

2.5.3 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΥΠΟΤΙΜΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΕΝΕΡΓΗΤΙΚΟΥ Η ΓΙΑ ΥΠΕΡΤΙΜΗΣΗ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ ΤΟΥ ΠΑΘΗΤΙΚΟΥ

Οι προβλέψεις της κατηγορίας αυτής χαρακτηρίζονται είτε ως προβλέψεις εκμεταλλεύσεως είτε ως έκτακτες. Παρακάτω θα ασχοληθούμε με τις ακόλουθες προβλέψεις της κατηγορίας αυτής:

- Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως:
Προβλέψεις για απώλειες από επισφαλείς πελάτες
Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού εξερχόμενου της υπηρεσίας.
- Έκτακτες προβλέψεις:
Προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων πάγιων στοιχείων.
Προβλέψεις για συναλλαγματικές διαφορές από αποτίμηση απαιτήσεων και υποχρεώσεων σε ΞΝ.

2.6 ΟΙ ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΠΟ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΗ ΑΠΟΨΗ

Για να αναγνωριστεί ένα έξοδο ή μια δαπάνη ως εκπεστέα από τα ακαθάριστα έσοδα πρέπει να είναι:

- α. «βεβαία», δηλαδή να μην τελεί υπό αίρεση ή προθεσμία και
- β. «εκκαθαρισμένη», δηλαδή τα ποσά αυτών να είναι προσδιορισμένα

Το έξοδο ή η ζημία, λοιπόν, που καταχωρείται σε βάρος των αποτελεσμάτων της χρήσεως (λ/σμοί: 68 «προβλέψεις εκμεταλλεύσεως» ή 83 «προβλέψεις για έκτακτους κινδύνους») υπό τύπο προβλέψεως, δεν αναγνωρίζεται ως δαπάνη εκπεστέα από τα ακαθάριστα έσοδα κατά τη χρήση που σχηματίζεται η πρόβλεψη. Οι μόνες προβλέψεις που αναγνωρίζει ο φορολογικός νόμος είναι αυτές που προβλέπονται από ρητές φορολογικές διατάξεις και στην έκταση που καθορίζουν οι διατάξεις αυτές και οι οποίες σήμερα είναι κυρίως οι εξής:

- οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις και
- οι προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία

Σημειώνεται ότι τα ποσά των προβλέψεων, που δεν αναγνωρίζονται φορολογικά ως εκπιπτόμενα έξοδα, αντιμετωπίζονται ως λογιστικές διαφορές προσαυξάνουσες τα φορολογητέα κέρδη της χρήσεως στην οποία οι προβλέψεις σχηματίζονται.

Τα πραγματοποιούμενα σε επόμενες χρήσεις έξοδα, για τα οποία έχει σχηματιστεί, σε προηγούμενες χρήσεις, φορολογημένη πρόβλεψη, αναγνωρίζονται, ως έξοδα της χρήσεως στην οποία τα έξοδα καθίσταται «βέβαια» και «εκκαθαρισμένα», ανεξάρτητα αν καταβλήθηκαν στη χρήση αυτή ή αν οφείλονται και θα καταβληθούν σε επόμενη χρήση. Τα έξοδα αυτά θα αντιμετωπιστούν στη φορολογική δήλωση της χρήσεως στην οποία πραγματοποιούνται ως εξής:

- Εάν κατά την πραγματοποίησή τους τα σχετικά ποσά έχουν καταχωρηθεί σε χρέωση των οικείων λογαριασμών των προβλέψεων (λογαριασμός 44 και οι υπολογαριασμοί του), θα επαυξήσουν τα λογιστικά

έξοδα της χρήσεως, δηλαδή θα αντιμετωπιστούν ως λογιστικές διαφορές μειωτικές του φορολογητέου εισοδήματος.

- Εάν κατά την πραγματοποίηση τους τα σχετικά ποσά έχουν καταχωρηθεί στους αρμόδιους λογαριασμούς των εξόδων, οπότε η σχηματισμένες αντίστοιχες προβλέψεις μεταφέρονται από τους λογαριασμούς των προβλέψεων (λογαριασμός 44 και ο»υπολογαριασμοί του) στο λογαριασμό 84 «έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων» και τους υπολογαριασμούς του, τα λογιστικά έσοδα της χρήσεως θα μειωθούν με τα ποσά των προβλέψεων που μεταφέρθηκαν στον τελευταίο αυτό λογαριασμό, δηλαδή θα αντιμετωπιστούν ως λογιστικές διαφορές μειωτικές του φορολογητέου εισοδήματος.

- Σε περίπτωση που γίνεται επανάκτηση φορολογημένης προβλέψεως, το επανακτώμενο ποσό της πρόβλεψης που μεταφέρεται στο λογαριασμό 84 και στους υπολογαριασμούς του, αντιμετωπίζεται ως φορολογημένο έσοδο, δηλαδή ως λογιστική διαφορά μειωτική των λογιστικών κερδών της χρήσεως, αφού το ποσό αυτό έχει ήδη φορολογηθεί σε προηγούμενες χρήσεις.

Σε περίπτωση επανακτήσεως αφορολόγητης προβλέψεως, δηλαδή μεταφοράς ποσού προβλέψεως από το λογαριασμό 44 «προβλέψεις» και τους υπολογαριασμούς του στο λογαριασμό 84 και τους υπολογαριασμούς του, το επανακτώμενο ποσό συμπεριλαμβάνεται στα λογιστικά κέρδη της χρήσεως και υποβάλλεται σε φορολογία.

2.7 ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΩΝ – ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΝ

Επίσης σημαντικές διαφορές υπάρχουν μεταξύ αποθεματικών και προβλέψεων, οι σημαντικότερες των οποίων είναι:

α) Τα αποθεματικά είναι πρόσθετο ίδιο κεφάλαιο πέρα από το αρχικό κεφάλαιο της επιχειρήσεως. Οι προβλέψεις, απεναντίας, έχουν σαν σκοπό να επιβαρυνθεί η χρήση με ποσά, που εξαιτίας γεγονότων που συνέβησαν μέσα στη χρήση, πιθανολογείται ότι θα υποχρεωθεί να καταβάλει στο μέλλον η επιχείρηση. Κατά συνέπεια, με τις προβλέψεις επιδιώκουμε να διατηρήσουμε ακέραιο το κεφάλαιο, ενώ με τα αποθεματικά να το επαυξήσουμε.

β) Οι προβλέψεις γίνονται ανεξάρτητα αν η χρήση κλείνει με κέρδος ή με ζημία, ενώ τα αποθεματικά σχηματίζονται είτε από εισφορές των μετόχων, είτε, συνηθέστερα, από τα καθαρά κέρδη. Δηλαδή, σε περίπτωση που δεν υπάρχουν κέρδη, είναι αδύνατο να σχηματιστούν αποθεματικά, (εκτός από εκείνα που προέρχονται από εισφορές των μετόχων) ενώ εφόσον συντρέχουν οι απαιτούμενες από το Ε.Γ.Λ.Σ προϋποθέσεις πρέπει οπωσδήποτε να διενεργούνται.

γ) Τα αποθεματικά, εκτός από το τακτικό, σχηματίζονται προαιρετικά,

ενώ η διενέργεια προβλέψεων είναι υποχρεωτική, οσάκις συντρέχουν οι προϋποθέσεις για τη διενέργεια τους.

2.8 ΑΝΑΛΥΣΗ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ

2.8.1 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ ΛΟΓΩ ΕΞΟΔΟΥ ΑΠΟ ΤΗΝ ΥΠΗΡΕΣΙΑ (Λ. 44.00)

Ο εργοδότης πέραν από τις αποδοχές, τις εργοδοτικές εισφορές, τα δώρα, τις άδειες και τα επιδόματα αδείας που λογίζει και καταβάλλει στο προσωπικό του, υποχρεούται να καταβάλλει στους εξερχόμενους της υπηρεσίας αποζημίωση, το ύψος της οποίας εξαρτάται από το ύψος των αποδοχών του εξερχόμενου, το χρόνο απασχόλησεως του σ' αυτόν και από το λόγω εξόδου από την υπηρεσία.

Το ποσό της αποζημίωσης που η επιχείρηση θα καταβάλει στον εργαζόμενο αυξάνει προοδευτικά με την πάροδο του χρόνου, ενώ η καταβολή της αποζημίωσης, θα γίνει στη μεταγενέστερη εκείνη χρήση που αυτός θα εξέλθει της υπηρεσίας. Έτσι, σύμφωνα με τις παραδεγμένες λογιστικές αρχές, η επιχείρηση υποχρεούται, στο τέλος κάθε χρήσεως, να σταθμίζει το ύψος της αποζημιώσεως που οφείλει στο προσωπικό της κατά την ημερομηνία κλεισίματος του ισολογισμού της και με χρέωση λ/σμού οργανικών εξόδων, να πιστώνει ένα λ/σμό προβλέψεως, ο οποίος θα χρεώνεται με τα ποσά των αποζημιώσεων που η επιχείρηση θα καταβάλλει σε μεταγενέστερες χρήσεις.

Αν η επιχείρηση δεν προβαίνει στο σχηματισμό τέτοιας προβλέψεως, ο ισολογισμός της είναι ψευδής κατά τα οφειλόμενα ποσά αποζημιώσεων και τα αποτελέσματα της χρήσεως διογκωμένα και εικονικά κατά το ποσό των αποζημιώσεων που αναλογούν στην χρήση, με περαιτέρω συνέπεια τη διανομή και φορολογία εικονικών κερδών, δηλαδή ουσιαστικά τη διανομή και φορολογία των κεφαλαίων της με τις εντεύθεν καταστρεπτικές για το μέλλον της συνέπειες.

2.8.1.1 Η ΟΡΘΗ ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΤΗΣ ΒΑΣΙΚΗΣ ΔΙΑΤΑΞΕΩΣ ΤΟΥ Ν.2190/1920 ΠΕΡΙ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΣ

Οι σαφέστατες διατάξεις της εργατικής νομοθεσίας επιβάλλουν στις επιχειρήσεις την υποχρέωση καταβολής αποζημιώσεως στις περιπτώσεις απολύσεως του προσωπικού τους ή αποχωρήσεως του λόγω συνταξιοδοτήσεως. Αλλά η επιχείρηση, κατά το χρόνο καταρτίσεως του ισολογισμού της δεν γνωρίζει επακριβώς ούτε το ύψος των αποζημιώσεων

που οφείλει στο προσωπικό της ούτε το χρόνο καταβολής των αποζημιώσεων. Πράγματι η επιχείρηση θα υποχρεωθεί σε καταβολή αποζημιώσεων κυρίως για τις ακόλουθες αιτίες:

- Λόγω καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας και απολύσεως του εργαζομένου, οπότε ο απολυόμενος δικαιούται πλήρους αποζημιώσεως, ο μισθωτός με βάση τις διατάξεις των ν.3198/1955 και 2112/1920, ο δε εργατοτεχνίτης με βάση το ν.3198/1955 και το Β.Δ. της 16/18.7.1920.

- Λόγω συνταξιοδοτήσεως, οπότε ο εργαζόμενος δικαιούται το 50% της αποζημιώσεως λόγω απολύσεως ή εφόσον καλύπτεται και με επικουρική ασφάλιση το 40% της αποζημιώσεως αυτής.

- Λόγω πτωχεύσεως της επιχειρήσεως, οπότε ο μισθωτός δικαιούται πλήρους αποζημιώσεως, ενώ ο εργάτης το ήμισυ αυτής.

Προφανές ότι στην εξεταζόμενη περίπτωση των αποζημιώσεων των εργαζομένων υπάρχει βεβαιότητα ότι η υποχρέωση της επιχειρήσεως για καταβολή αποζημιώσεως θα γεννηθεί στο μέλλον (με εξαίρεση την οικιοθελή αποχώρηση του εργαζομένου πριν από την συμπλήρωση των προϋποθέσεων (συνταξιοδοτήσεως), αλλά υπάρχει αβεβαιότητα ως προς το ποσό της αποζημιώσεως και ως προς το χρόνο γεννήσεως της υποχρεώσεως. Στις περιπτώσεις εκείνες που ορισμένοι εργαζόμενοι, κατά την ημερομηνία συντάξεως του ισολογισμού, έχουν συμπληρώσει τις προϋποθέσεις συνταξιοδοτήσεως και θα αποχωρήσουν από την επιχείρηση, δε συντρέχει περίπτωση διενέργειας προβλέψεως. γιατί δεν υπάρχει αβεβαιότητα ως προς τη γέννηση της υποχρεώσεως, ούτε ως προς το χρόνο γεννήσεως αυτής, ούτε ως προς το ποσό της αποζημιώσεως. Οι περιπτώσεις αυτές συνιστούν οριστικές υποχρεώσεις της επιχειρήσεως και ως οριστικές υποχρεώσεις πρέπει να εμφανίζονται στον ισολογισμό.

Η διάταξη της § 14 του άρθρου 42ε του νόμου 2190/1920 ορίζει ότι οι σχολιαζόμενες αποζημιώσεις πρέπει να «καλύπτουν τουλάχιστον, τις αποζημιώσεις εξόδου από την υπηρεσία λόγω συνταξιοδοτήσεως».

Ο νόμος θέτει το κατώτατο όριο των προβλέψεων αποζημιώσεως το δάπεδο που είναι οι αποζημιώσεις λόγω συνταξιοδοτήσεως, που, όπως είπαμε, ανέρχονται στο 50% ή, αν οι εργαζόμενοι υπάγονται σε επικουρική ασφάλιση, στο 40% της πλήρους αποζημιώσεως λόγω καταγγελίας της συμβάσεως εργασίας. Εξάλλου, με βάση την κείμενη νομοθεσία, το ανώτατο όριο - οροφή των προβλέψεων αυτών είναι οι αποζημιώσεις που θα κατέβαλλε η επιχείρηση στο προσωπικό της αν το απέλυε κατά την ημέρα κλεισίματος του ισολογισμού της και οι οποίες προσδιορίζονται με βάση την ισχύουσα εργατική νομοθεσία ή με βάση το μείζον ποσό που τυχόν προβλέπεται από Συλλογική Σύμβαση Εργασίας, Κανονισμό της εταιρίας ή ακόμη και εθιμικά.

Ειδικότερα:

• Υποχρέωση της εταιρίας (ΑΕ, ΕΠΕ) κατά την πρώτη εφαρμογή της προαναφερόμενης διατάξεως (δηλαδή στη χρήση που αρχίζει μετά την 31.12.1986)

Η πρώτη χρήση εφαρμογής της προαναφερόμενης διατάξεως του άρθρου 42ε § 14 του ν.2190/1920 περί λογισμού της προβλέψεως ήταν η εταιρική χρήση που άρχισε μετά την 31.12.1996 (δηλαδή η εταιρική χρήση με ημερομηνία κλεισίματος 30.6.1997 ή 31.12.1997).

Κρίνουμε σκόπιμο να αναλύσουμε τις υποχρεώσεις της εταιρίας κατά την πρώτη αυτήν εταιρική χρήση, επειδή όπως αναφέρουμε παρακάτω, τις ίδιες ακριβώς υποχρεώσεις έχει και η εταιρία, η οποία το πρώτον λογίζει την υπό συζήτηση πρόβλεψη.

Την πρώτη, λοιπόν, εταιρική χρήση που η εταιρία καλείται να λογίσει την πρόβλεψη (η οποία έστω ότι είχε ημερομηνία κλεισίματος 31.12.1998), η εταιρία (ΑΕ. & Ε.Π.Ε.) οφείλει να υπολογίσει:

α) Το ποσό των προβλέψεων που αναλογεί στις προηγούμενες χρήσεις και το οποίο κατά ανώτατο όριο είναι ίσο με το ποσό που θα κατέβαλλε η εταιρία αν απέλυε όλο το προσωπικό της κατά την 31.12.1998 και κατά κατώτατο όριο το 50% ή 40% του ποσού αυτού αν το προσωπικό της εταιρίας καλύπτεται, όπως συνήθως συμβαίνει, και με επικουρική ασφάλιση.

Το ποσό της προβλέψεως αυτής η εταιρία έχει την ευχέρεια:

-να το καταχωρήσει ολόκληρο στα οργανικά έξοδα της χρήσεως 1998 (ή της μεταγενέστερης χρήσεως κατά την οποία η εταιρία αποφασίζει να προβεί στο λογισμό της πρόβλεψης) ή

-να το καταχωρήσει ολόκληρο στο ενεργητικό του ισολογισμού, στο λ/σμό «λοιπά έξοδα πολυετούς αποσβέσεως» και να το αποσβέσει τμηματικά και ισόποσα μέσα σε μια πενταετία και

β) Το ποσό των προβλέψεων που αναλογούσε στη χρήση 1998 και το οποίο είναι ίσο, κατά ανώτατο όριο, με τη διαφορά μεταξύ των συνολικών (συσσωρευμένων) αποζημιώσεων που θα κατέβαλλε η επιχείρηση αν κατά την 31.12.1998 απέλυε όλο το προσωπικό της και των αντίστοιχων αποζημιώσεων που για την ίδια αιτία θα κατέβαλλε την 31.12.1998. Το ελάχιστον ποσό της προβλέψεως αυτής ανέρχεται στο 50% της διαφοράς αυτής, ή 40% της διαφοράς αυτής κατά την αμέσως προηγούμενη διάκριση.

Το ποσό της προβλέψεως αυτής καταχωρείται στα οργανικά έξοδα της χρήσεως.

• Υποχρεώσεις της εταιρίας (Α.Ε. & Ε.Π.Ε.) στις χρήσεις μετά την 30.6.1987

Στο τέλος κάθε χρήσεως το πιστωτικό υπόλοιπο του σχολιαζόμενου λ/σμού 44.10 πρέπει να είναι τουλάχιστον ίσο με το κατώτατο όριο της

προβλέψεως που ορίζει η διάταξη του άρθρου 42ε § 14 του ν.2190/1920 που προαναφέραμε. Συνεπώς:

- Οι εταιρίες που σε κάποια προηγούμενη χρήση μετά την 31.12.1986 λόγισαν την υπό συζήτηση πρόβλεψη στο νόμιμο ύψος της (50% ή 40% της αποζημιώσεως λόγω συνταξιοδοτήσεως) δεν έχουν παρά να υπολογίζουν στο τέλος κάθε χρήσεως την επερχόμενη αύξηση του ποσού της πρόβλεψεως που αναλογεί στη συγκεκριμένη χρήση και να αντιμετωπίζουν τη σχετική δαπάνη ως οργανικό έξοδο, καταχωρούμενο σε αρμόδιο υπολ/σμό του 68 «προβλέψεις εκμεταλλεύσεως». Η δαπάνη αυτή κοστολογείται όπως και η δαπάνη των αποδοχών προσωπικού (λ. 60).

- Οι εταιρίες που παρασυρόμενες από την εσφαλμένη γνωμοδότηση 205/1988 των Συμβούλων Διοικήσεως, δεν λόγισαν την πρόβλεψη στο σωστό της ύψος και καλούνται το πρώτον να εφαρμόσουν τη διάταξη του άρθρου 42^ε § 14 του ν.2190/1920, δηλαδή καλούνται το πρώτον να υπολογίσουν τη νόμιμη πρόβλεψη, πρέπει κατ' ανάγκη να δεχθούμε ότι μπορούν να αντιμετωπίσουν τη συσσωρευμένη πρόβλεψη που αναλογεί στις προηγούμενες χρήσεις, με τον προαναφερόμενο τρόπο που όριζε ο νόμος για τη χρήση που έληγε την 31.12.198" ή 30.6.1987 κατά περίπτωση.

2.8.1.2 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΠΡΟΒΛΕΨΕΩΣ ΓΙΑ ΑΠΟΖΗΜΙΩΣΗ ΤΟΥ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ

Ο λογιστικός χειρισμός των προβλέψεων που θα σχηματίζονται στο τέλος κάθε διαχειριστικής χρήσης και καλύπτουν τις αποζημιώσεις προσωπικού λόγω συνταξιοδότησής του κατά το επόμενο έτος, θα γίνει σύμφωνα με τις διατάξεις του Ε.Γ.Λ.Σ. και το έγγραφο του Υπ. Εθ. Οικονομίας αριθ. ΕΛ/ΛΣ935/14.9.1987 ως εξής:

Οι προβλέψεις που αναλογούν θα σχηματισθούν, με χρέωση των οργανικών εξόδων της χρήσεως και συγκεκριμένα του λογαριασμού 68 «Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως» (και του υπολογαριασμού του 68.00 «Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία») και πίστωση του λογαριασμού 44 «Προβλέψεις» (και των υπολογαριασμών του).

Ο λογαριασμός 44 «Προβλέψεις», ο οποίος όπως καθορίζεται στο Ε.Γ.Λ.Σ., αναλύεται στους εξής υποχρεωτικούς υπολογαριασμούς:
44.00 Προβλέψεις αποζημίωσης προσ/κού λόγω εξόδου απ' την υπηρεσία
44.00.00 Σχηματισμένες προβλέψεις

Ανάπτυξη σύμφωνα με τις ανάγκες κάθε επιχειρήσεως με διάκριση των προβλέψεων για αποζημίωση προσωπικού, σε προβλέψεις για το έμμισθο προσωπικό και σε προβλέψεις για το ημερομίσθιο προσωπικό.

44.00.01 Χρησιμοποιημένες προβλέψεις

Ανάπτυξη αντίστοιχη του λογαριασμού 44.00.00

Τα ποσά που καταβάλλονται στο προσωπικό, που θα αποχωρεί από την υπηρεσία, θα καταχωρούνται στη χρέωση του λογαριασμού 44 «Προβλέψεις» και του υπολογαριασμού του 44.00.01 «Χρησιμοποιημένες προβλέψεις».

Μετά από κάθε τέτοια καταχώρηση θα επακολουθεί τακτοποίηση των υπολογαριασμών 44.00.00 «Σχηματισμένες προβλέψεις» και 44.00.01 «Χρησιμοποιημένες προβλέψεις», ως εξής:

αα.) Αν το ποσό που καταβλήθηκε είναι μεγαλύτερο από το ποσό της σχηματισμένης προβλέψεως, σχηματίζεται ισόποση με τη διαφορά συμπληρωματική πρόβλεψη, με πίστωση του λογαριασμού 44 και του υπολογαριασμού του 44.00.00 «Σχηματισμένες προβλέψεις» και χρέωση του λογαριασμού 68 «Προβλέψεις εκμεταλλεύσεως», για το ποσό που αφορά την κλειόμενη χρήση.

ββ) Αν το ποσό που καταβλήθηκε είναι μικρότερο από το ποσό της σχηματισμένης προβλέψεως, το επιπλέον ποσό της προβλέψεως μεταφέρεται, με χρέωση του λογ. 44 και του υπολογαριασμού του 44.00.00, στην πίστωση του λογ. 84.00 «Έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων».

Μετά από τις παραπάνω (υποπεριπτώσεις αα' και ββ') τακτοποιήσεις, τα χρεωστικά υπόλοιπα των υπολογαριασμών του 44.00.01 «Χρησιμοποιημένες προβλέψεις» είναι ίσα με τα αντίστοιχα πιστωτικά του 44.00.00 «Σχηματισμένες προβλέψεις», στους οποίους και μεταφέρονται στο τέλος κάθε χρήσεως.

2.8.2 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΑΠΑΞΙΩΣΕΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΤΙΜΗΣΕΩΝ ΠΑΓΙΩΝ ΣΤΟΙΧΕΙΩΝ (Λ. 44.10)

Πρόκειται περί εκτάκτων προβλέψεων που σχηματίζονται με χρέωση του λ/σμού 83.10 «προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων πάγιων στοιχείων» και πίστωση του σχολιαζομένου λ/σμού 44.10.

Σημειώνεται ότι:

- Το ύψος των προβλέψεων προσαρμόζεται στο τέλος κάθε χρήσεως.
- Σε περίπτωση που το πιστωτικό υπόλοιπο του λ/σμού 44.10 υπερβαίνει σημαντικά την εκτιμώμενη ζημία, το πλεονάζον ποσό μεταφέρεται στην πίστωση του λ/σμού 84.00.10 «έσοδα από αχρησιμοποίητες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων / από προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων πάγιων στοιχείων».
- Σε περίπτωση που το πάγιο στοιχείο πωληθεί, το πιστωτικό υπόλοιπο του 44.10 μεταφέρεται στην πίστωση του λ/σμού του πωλούμενου πάγιου στοιχείου.

- Η πρόβλεψη εμφανίζεται στον ισολογισμό αφαιρετικά της αξίας κτήσεως των πάγιων στοιχείων στα οποία η πρόβλεψη αναφέρεται.
- Η δαπάνη της προβλέψεως δεν εκπίπτει από τα ακαθάριστα έσοδα για τον προσδιορισμό του φορολογητέου εισοδήματος.

2.8.2.1 ΣΥΓΧΡΟΝΕΣ ΑΝΤΙΑΨΕΙΣ

Δυνατό κατά το χρόνο συντάξεως του ισολογισμού η επιχείρηση να μην είναι ασφαλισμένη για μελλοντικές ζημίες ή βλάβες που είναι ενδεχόμενο να υποστούν τα περιουσιακά της στοιχεία από πυρκαγιά, έκρηξη ή άλλα ζημιογόνα γεγονότα. Οι κίνδυνοι αυτοί δημιουργούν αβεβαιότητα γύρω από το ποσό και το χρόνο που οι ζημίες είναι δυνατό να συμβούν. Οι ανασφάλιστοι κίνδυνοι είναι δυνατό να υπάρχουν σε πολλές περιπτώσεις, όπως: **(α)** λόγω μη ασφαλίσεως έναντι ορισμένων κινδύνων και, συνεπώς, οι κίνδυνοι αυτοί αναλαμβάνονται από την ίδια την επιχείρηση ή λόγω συνασφαλίσεως ή περιοριστικών ρητρών στα ασφαλιστήρια συμβόλαια ή **(β)** λόγω ασφαλίσεως σε μια θυγατρική εταιρία στην έκταση που αυτή δεν αντασφαλίστηκε σε ένα ανεξάρτητο ασφαλιστή.

Η έλλειψη ασφαλιστικής καλύψεως έναντι των παραπάνω κινδύνων δε σημαίνει ότι, κατά το χρόνο συντάξεως του ισολογισμού, τα ανασφάλιστα περιουσιακά στοιχεία έχουν υποστεί κάποια καταστροφή ή ότι έχει γεννηθεί κάποια υποχρέωση της επιχείρησης. Οι πυρκαγιές, οι εκρήξεις και άλλα παρόμοια γεγονότα που ενδεχόμενα να προξενήσουν ζημία ή βλάβη στην ιδιοκτησία της επιχείρησης επέρχονται τυχαία. Πριν, λοιπόν, από την επέλευση τους, δεν υπάρχει καμιά μείωση της αξίας των περιουσιακών στοιχείων της επιχείρησης. Δεν υπάρχει καμιά σχέση των γεγονότων αυτών πριν από την επέλευση τους με τις δραστηριότητες της επιχείρησης και κανένα περιουσιακό στοιχείο δεν καταστράφηκε πριν απ' αυτή.

Από τα παραπάνω προκύπτει ότι για τους εξεταζόμενους κινδύνους η επιχείρηση δεν πρέπει να διενεργεί προβλέψεις. Είναι όμως σκόπιμο να σχηματίζει ειδικά αποθεματικά.

2.8.3 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΠΙΣΦΑΛΕΙΣ ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ (Λ. 44.11)

Το Ε.Γ.Λ.Σ. αναφέρει ότι οι προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις σχηματίζονται με χρέωση του λ/σμού 83.11 «προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις» και πίστωση του παρόντος λ. 44.11. Ο λ.44.11 χρεώνεται με το ποσό της σχηματισμένης προβλέψεως, με πίστωση του λ/σμού της οικείας απαιτήσεως, όταν αυτή χαρακτηριστεί, για το σύνολο ή μέρος, σαν ανεπίδεκτη εισπράξεως. Το υπόλοιπο της απαιτήσεως, που τυχόν μένει ακάλυπτο, μεταφέρεται στη χρέωση του λ. 81.02.06 «ζημίες από ανεπίδεκτες εισπράξεως απαιτήσεις».

Σε ό,τι αφορά τις προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες και γενικότερα τις προβλέψεις για επισφαλείς οργανικές απαιτήσεις (λ/σμοί: 30, 31, 33.90 και 31.91), η αντιμετώπιση αυτή ήταν εσφαλμένη, επειδή την απώλεια από τις οργανικές αυτές απαιτήσεις το Ε.Γ.Α.Σ. αντιμετώπιζε ως έκτακτο και ανόργανο έξοδο, ενώ πρόκειται αναμφισβητήτως περί οργανικών εξόδων. Η εσφαλμένη αυτή αντιμετώπιση ήταν απόρροια του γεγονότος ότι η απόσβεση των επισφαλών πελατών, σύμφωνα με τις φορολογικές διατάξεις (που δυστυχώς στη χώρα μας κατισχύουν των λογιστικών αρχών και των διατάξεων της εμπορικής νομοθεσίας), γινόταν με την παλαιά και από δεκαετίας εγκαταλειφθείσα από άλλες χώρες μέθοδο της εξατομικευμένης αποσβέσεως των απαιτήσεων κατά επισφαλών πελατών, οι οποίες απαιτήσεις είχαν γεννηθεί συνήθως σε προηγούμενες χρήσεις και συνεπώς η εξ' αυτών απώλεια θα έπρεπε να καταχωρείται σε λ/σμούς προηγούμενων χρήσεων (λ/σμός 82). Βοηθώντας κυρίως του φορολογικού ν.2065/1992, οι προβλέψεις για επισφαλείς πελάτες υπολογίζονται πλέον στις χρήσεις που πραγματοποιούνται οι πωλήσεις, με χρέωση κατάλληλων υπολ/σμών του 68 «προβλέψεις εκμεταλλεύσεως» και πίστωση του σχολιαζόμενου λ/σμού 44.11. Την ακολουθούμενη ορθή μέθοδο αποσβέσεως των επισφαλών πελατών, με βάση τις ισχύουσες φορολογικές διατάξεις και τα διδάγματα της σύγχρονης επιστήμης.

Σε ότι αφορά τις προβλέψεις για επισφαλείς χρεώστες και γενικότερα τις προβλέψεις για ανόργανες (μη εμπορικές) απαιτήσεις (λ/σμός 33 «χρεώστες διάφοροι» κ.λ.π..) ισχύουν, κατά τη γνώμη μας, τα όσα ορίζει το Ε.Γ.Α.Σ. για τον τρόπο λειτουργίας του παρόντος λ/σμού 44.11.

Οι σωρευτικές αποσβέσεις για επισφαλείς πελάτες, ως αφορώσες προβλέψεις για μείωση στοιχείων ενεργητικού, πρέπει να εμφανίζονται στο ενεργητικό του ισολογισμού αφαιρετικά του λ/σμού 30 «πελάτες». Ομοίως οι προβλέψεις για επισφαλείς χρεώστες, αφαιρετικά του λ/σμού ενεργητικού 33.97 «επισφαλείς - επίδικοι πελάτες και χρεώστες». Σε περίπτωση που μια επιχείρηση, στο τέλος της χρήσεως, δεν έχει επισφαλείς απαιτήσεις, ενώ έχει σχηματίσει πρόβλεψη εκμεταλλεύομενη τις φορολογικές διατάξεις, η σχηματισμένη πρόβλεψη δεν εμφανίζεται στις λοιπές προβλέψεις του παθητικού, αλλά σε μείωση των απαιτήσεων.

2.8.4 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΞΑΙΡΕΤΙΚΟΥΣ ΚΙΝΔΥΝΟΥΣ ΚΑΙ ΕΚΤΑΚΤΑ ΕΞΟΔΑ (Λ. 44.12)

Στο λ/σμό αυτόν καταχωρούνται οι προβλέψεις για εξαιρετικούς κινδύνους και έκτακτα έξοδα.

Με τις σχηματιζόμενες προβλέψεις χρεώνεται ο λ/σμός 83.12 «προβλέψεις για εξαιρετικούς κινδύνους και έκτακτα έξοδα» με πίστωση του παρόντος λ/σμού.

Τα έκτακτα έξοδα και οι έκτακτες ζημίες που πραγματοποιούνται στις επόμενες χρήσεις, για τα οποία έξοδα και ζημίες είχαν σχηματιστεί σε προηγούμενες

χρήσεις προβλέψεις, καταχωρούνται κανονικά στους οικείους υπολ/σμούς του 81.00 «έκτακτα και ανόργανα έξοδα» και 81.02 «έκτακτες ζημίες». Μετά την πραγματοποίηση της ζημίας ή του εξόδου και την καταχώρηση τους στους λ/σμούς αυτούς, ο λ/σμός της προβλέψεως χρεούμενος εξισώνεται και η σχηματισμένη πρόβλεψη μεταφέρεται στην πίστωση των υπολ/σμών του 84 «έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων» ως εξής:

a. στο λ/σμό 84.01.12 «έσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων / από προβλέψεις για εξαιρετικούς κινδύνους και έκτακτα έξοδα», με ολόκληρο το ποσό της σχηματισμένης προβλέψεως εάν αυτό είναι ίσο ή μικρότερο του αντίστοιχου πραγματοποιημένου ποσού του εξόδου (ή της ζημίας) ή με ποσό ίσο με το ποσό του εξόδου (ή της ζημίας) εάν η σχηματισμένη πρόβλεψη είναι μεγαλύτερη του ποσού αυτού.

b. στο λ/σμό 84.00.12 «έσοδα από αχρησιμοποιήτες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων / από προβλέψεις για εξαιρετικούς κινδύνους και έκτακτα έξοδα» με την τυχόν επιπλέον διαφορά μεταξύ του ποσού της σχηματισμένης προβλέψεως και του ποσού του πραγματοποιημένου εξόδου (ή της ζημίας).

2.8.5 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΕΞΟΔΑ ΠΡΟΗΓΟΥΜΕΝΩΝ ΧΡΗΣΕΩΝ (Α. 44.13)

Σ' αυτόν καταχωρούνται οι προβλέψεις για (οργανικά και ανόργανα) έξοδα προηγούμενων χρήσεων.

Ο λ/σμός πιστώνεται με τα ποσά των σχηματιζόμενων προβλέψεων με χρέωση του λ/σμού 83.13 «προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων».

Τα έξοδα προηγούμενων χρήσεων που πραγματοποιούνται σε επόμενες χρήσεις, για τα οποία είχαν σχηματιστεί σε προηγούμενες χρήσεις προβλέψεις, καταχωρούνται κανονικά στους οικείους υπολ/σμούς του 82.00 «έσοδα προηγούμενων χρήσεων». Μετά την καταχώρηση του εξόδου στο λ/σμό αυτό, ο σχολιαζόμενος λ/σμός της προβλέψεως χρεούμενος εξισώνεται και η σχηματισμένη πρόβλεψη μεταφέρεται στην πίστωση των υπολ/σμών του 84 «έσοδα από προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων» ως εξής:

- στο λ/σμό 84.01.13 «έσοδα από χρησιμοποιημένες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων από προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων» με ολόκληρο το ποσό της σχηματισμένης προβλέψεως, εάν αυτό είναι ίσο ή μικρότερο του αντιστοίχου πραγματοποιημένου ποσού εξόδου (ή ζημίας) ή με ποσό ίσο με το ποσό του εξόδου (ή της ζημίας), εάν η σχηματισμένη πρόβλεψη είναι μεγαλύτερη του ποσού αυτού,

- στο λ/σμό 84.00.13 «έσοδα από αχρησιμοποιήτες προβλέψεις προηγούμενων χρήσεων / από προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων», με την τυχόν επιπλέον διαφορά μεταξύ του ποσού της σχηματισμένης προβλέψεως και του

ποσού του πραγματοποιούμενου εξόδου (ή της ζημίας).

2.8.6 ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΝΑΛΛΑΓΜΑΤΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΑΠΟ ΑΠΟΤΙΜΗΣΗ ΑΠΑΙΤΗΣΕΩΝ ΚΑΙ ΛΟΙΠΩΝ ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΩΝ(Λ. 44.14)

Στον παρόντα λ/σμό καταχωρούνται οι συναλλαγματικές διαφορές που προκύπτουν κατά την αποτίμηση των απαιτήσεων και των υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα, τόσο των βραχυπρόθεσμων όσο και των μακροπρόθεσμων. Δεν καταχωρούνται στον παρόντα λ/σμό οι συναλλαγματικές διαφορές (χρεωστικές και πιστωτικές) που προκύπτουν κατά την είσπραξη ή εξόφληση υποχρεώσεων σε ξένο νόμισμα, δηλαδή οι πραγματοποιημένες συναλλαγματικές διαφορές, γιατί θεωρούνται αποτέλεσμα της χρήσεως στην οποία προέκυψαν και καταχωρούνται στους αποτελεσματικούς λ/σμούς 81.00.04 «έκτακτα και ανόργανα έσοδα / συναλλαγματικές διαφορές» αν είναι χρεωστικές ή στον 81.01.04 «έκτακτα και ανόργανα έσοδα / συναλλαγματικές διαφορές» αν είναι πιστωτικές. Επίσης δεν καταχωρούνται στον παρόντα λ/σμό οι συναλλαγματικές διαφορές (πραγματοποιημένες και εξ' αποτιμήσεως) από πιστώσεις και δάνεια που διατέθηκαν για την απόκτηση πάγιων στοιχείων, οι οποίες καταχωρούνται στους λ/σμούς 16.15 και 44.15.

Η λογιστική αντιμετώπιση των συναλλαγματικών διαφορών που καταχωρούνται στον παρόντα λ/σμό διαφέρει ανάλογα με το αν προέρχονται από βραχυπρόθεσμες ή μακροπρόθεσμες απαιτήσεις και υποχρεώσεις.

2.9 ΕΜΦΑΝΙΣΗ ΤΩΝ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΩΝ ΠΡΟΒΛΕΨΩΝ ΣΤΟΝ ΙΣΟΛΟΓΙΣΜΟ

Οι υπολογαριασμοί του λογαριασμού 44 εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις ως εξής:

<u>Λογαριασμοί του 44</u>	<u>Λογ/σμοί Ισολογισμών</u>
44.00 Προβλέψεις για αποζημίωση προσωπικού λόγω εξόδου από την υπηρεσία	→ Στο παθητικό με ομόνυμο τίτλο
44.09 Λοιπές προβλέψεις εκμεταλλεύσεως	} Στο παθητικό με τον τίτλο Λοιπές Προβλέψεις
44.12 Προβλέψεις για εξαιρετικούς κινδύνους και έκτακτα έξοδα	
44.13 Προβλέψεις για έξοδα προηγούμενων χρήσεων	
44.14 Προβλέψεις για συναλλαγματικές διαφορές από αποτίμηση απαιτήσεων και λοιπών υποχρεώσεων	
44.15 Προβλέψεις για συναλλαγματικές διαφορές από πιστώσεις και δάνεια για κτήσεις παγίων στοιχείων	
44.98 Λοιπές έκτακτες προβλέψεις	
44.10 Προβλέψεις απαξιώσεων και υποτιμήσεων παγίων στοιχείων	→ Στο ενεργητικό αφαιρετικά των Π.Σ που αφορούν
44.11 Προβλέψεις για επισφαλείς απαιτήσεις	→ Στο ενεργητικό αφαιρετικά του λογ. επισφαλείς πελάτες

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3^ο ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 2601/1998

3.1 ΓΕΝΙΚΑ ΠΕΡΙ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΩΝ ΝΟΜΩΝ

Οι αναπτυξιακοί νόμοι, θεσπίζονται από την ελληνική νομοθεσία προκειμένου να ενισχυθούν οι επιχειρήσεις στην Ελλάδα και ιδιαίτερα για να υποβοηθήσει και να εκσυγχρονίσει την επαρχιακή βιομηχανία.

Από το 1971 μέχρι σήμερα ίσχυσαν οκτώ (8) αναπτυξιακοί νόμοι. Ειδικότερα μέσα στα 28 τελευταία χρόνια καταρτίστηκαν και δημοσιεύθηκαν οι εξής νόμοι: Ν. 1708/1971, Ν. 289/1976, Ν. 849/1978, Ν. 1116/1981, Ν. 1262/1982, Ν. 1892/1990, Ν. 2234/1994 και Ν. 2601/1998.

Ο τελευταίος αυτός αναπτυξιακός νόμος αντικατέστησε τον βασικό νόμο 1892/1990 και εφαρμόζεται για επενδύσεις που πραγματοποιούνται από 15.4.1998 και μετά, δηλ. από τη δημοσίευση του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ΦΕΚ 81Α'). Ο νόμος αυτός έχει μεγάλες διαφορές από τον προϊσχύσαντα ως προς τις παρεχόμενες ενισχύσεις, τους επενδυτικούς φορείς και την κατανομή των περιοχών της Επικράτειας.

3.2 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 2601/1998

3.2.1 ΣΚΟΠΟΣ ΤΟΥ Α.Ν. 2601/1998

Ο αναπροσανατολισμός και η σε βάθος αναθεώρηση των κινήτρων για παραγωγικές επενδύσεις, που ισχύουν εδώ και 15 περίπου χρόνια, είναι το βασικό αντικείμενο του παρόντος νομοσχεδίου. Τα επενδυτικά κίνητρα αποτελούν ένα από τα βασικά μέσα της διαρθρωτικής πολιτικής για την ενίσχυση του παραγωγικού δυναμικού της χώρας, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, την αύξηση της απασχόλησης και την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη. Εφόσον λειτουργούν με αποτελεσματικότητα και διαφάνεια, τα επενδυτικά κίνητρα συνιστούν αναπόσπαστο τμήμα της συνεργασίας δημόσιου και ιδιωτικού τομέα στις συνθήκες μιας μικτής οικονομίας.

3.2.2 ΣΤΟΧΟΣ ΤΟΥ Α.Ν. 2601/1998

Στόχος των προτεινόμενων ρυθμίσεων είναι κυρίως:

-Η διατήρηση ενός πλαισίου ελκυστικών κινήτρων για την πραγματοποίηση παραγωγικών επενδύσεων κυρίως στη μεταποίηση και

τον τουρισμό. Τούτο κρίνεται σκόπιμο, τόσο διότι παραμένουν σημαντικές διαρθρωτικές αδυναμίες στις λιγότερο αναπτυγμένες περιοχές της χώρας, αλλά και γιατί οι περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες έχουν σε ισχύ περιφερειακά καθεστώτα κινήτρων, δημιουργώντας έτσι ισχυρό ανταγωνισμό για προσέλκυση επενδύσεων.

- Η καλύτερη διασύνδεση των παρεχόμενων κινήτρων με τη δημιουργία νέων θέσεων απασχόλησης. Τόσο η εμμονή του προβλήματος της ανεργίας, παρά την οικονομική ανάκαμψη της τελευταίας τριετίας, όσο και η έμφαση που αποδίδει η Ευρωπαϊκή Ένωση στην πολιτική απασχόλησης συνηγορούν για έναν τέτοιο αναπροσανατολισμό.

- Η παροχή κινήτρων που δημιουργούν μικρότερες στρεβλώσεις στον υγιή ανταγωνισμό και συνδέονται αμεσότερα με την επίτευξη κερδοφόρων αποτελεσμάτων από τις ενισχυόμενες επιχειρήσεις. Παράλληλα αξιοποιούν περισσότερο την εμπειρία του τραπεζικού τομέα και μειώνουν τη γραφειοκρατία.

- Η μείωση της δημοσιονομικής επιβάρυνσης σε επίπεδα συμβατά με τα περιθώρια που αφήνει το εφαρμοζόμενο πρόγραμμα σύγκλισης, λαμβάνοντας υπόψη και τις λοιπές αναγκαίες δημόσιες δαπάνες στον τομέα των αναπτυξιακών υποδομών και της κοινωνικής πολιτικής.

3.2.3 ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΑ ΕΙΔΗ ΕΝΙΣΧΥΣΕΩΝ

Με τις νέες ρυθμίσεις τα επενδυτικά κίνητρα εξακολουθούν να αποτελούν ένα από τα βασικά μέσα της διαρθρωτικής πολιτικής για την ενίσχυση του παραγωγικού δυναμικού της χώρας, τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας της ελληνικής οικονομίας, την αύξηση της απασχόλησης και την ισόρροπη περιφερειακή ανάπτυξη.

Στα υπαγόμενα επενδυτικά προγράμματα και σχέδια παρέχονται τα ακόλουθα είδη ενισχύσεων:

- **Επιχορήγηση** που συνίσταται στη δωρεάν παροχή από το Δημόσιο χρηματικού ποσού για την κάλυψη τμήματος της ενισχυόμενης δαπάνης του επενδυτικού σχεδίου

- **Επιδότηση των τόκων** που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλομένων τόκων των μεσομακροπρόθεσμων δανείων τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας, που λαμβάνονται για την υλοποίηση της ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης

- **Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης** που συνίσταται στην κάλυψη από το Δημόσιο τμήματος των καταβαλλομένων δόσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης που συνάπτεται για την απόκτηση της χρήσης καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού

- **Φορολογική απαλλαγή** ύψους μέχρι ενός ποσοστού επί της αξίας της ενισχυόμενης επένδυσης ή και της αξίας της χρηματοδοτικής μίσθωσης

καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού του οποίου αποκτάται η χρήση. Η ενίσχυση αυτή συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος μη διανεμομένων κερδών της πρώτης δεκαετίας από την πραγματοποίηση της επένδυσης ή του προγράμματος, με το σχηματισμό ισόποσου αφορολόγητου αποθεματικού

Παρέχονται ειδικά κίνητρα, πέραν των ανωτέρω, για ιδιαίζοντως σημαντικές βιομηχανικές, μεταλλευτικές και τουριστικές επενδύσεις, ύψους άνω των είκοσι πέντε (25) δισ. δρχ. με σημαντικές επιπτώσεις στη διεθνή ανταγωνιστικότητα της χώρας και στην απασχόληση με τη δημιουργία 300 τουλάχιστον νέων θέσεων μόνιμης απασχόλησης.

Τα είδη ενισχύσεων παρέχονται εναλλακτικά σε δύο "πακέτα" κινήτρων ως εξής:

- Επιχορήγηση η/και επιδότηση τόκων ή και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης
- Φορολογική απαλλαγή και επιδότηση τόκων αν ληφθεί επενδυτικό δάνειο

Επίσης προβλέπονται:

- ειδικά καθεστώτα ενίσχυσης, στα πλαίσια ισόρροπης περιφερειακής ανάπτυξης, περιφερειών ή τμημάτων περιφερειών της χώρας ή ορισμένων κατηγοριών επιχειρήσεων, τα οποία περιλαμβάνουν εκτός των προαναφερόμενων ειδών ενισχύσεων, πρόσθετα κίνητρα καθώς και ειδικά πρόσθετα κριτήρια επιλεξιμότητας και υπαγωγής.
- πολυετή επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης μεγάλων υφισταμένων μεταποιητικών ή μεταλλευτικών επιχειρήσεων που απασχολούν τουλάχιστον 150 άτομα, με σκοπό τον εκσυγχρονισμό, την εξυγίανση και ανάπτυξη τους, βάσει ολοκληρωμένων επιχειρηματικών προτάσεων.

3.3 ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΙ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΙ ΦΟΡΕΙΣ

Οι επιχειρήσεις που δικαιούνται τις ενισχύσεις του Ν. 2601/98, διακρίνονται σε νέες και σε παλαιές επιχειρήσεις. Οι **παλαιές επιχειρήσεις** δικαιούνται **μόνο φορολογικές απαλλαγές** (δηλαδή δικαιούνται να σχηματίζουν μόνο "αφορολόγητο αποθεματικό του Ν. 2601/98), καθώς επίσης και **επιδότηση τόκων"**. Οι νέες όμως επιχειρήσεις δικαιούνται, εναλλακτικά, η τις **φορολογικές απαλλαγές και την επιδότηση τόκων ή την επιχορήγηση και επιδότηση τόκων** καθώς και την **επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης**. Σε ορισμένες περιπτώσεις όμως δεν γίνεται διάκριση σε νέες και σε παλαιές επιχειρήσεις και γίνονται διαφοροποιήσεις, όσον αφορά την παροχή των ενισχύσεων του Ν. 2601/98, όπως φαίνεται αναλυτικότερα παρακάτω.

3.3.1 ΝΕΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ-ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΑΙ ΛΟΙΠΑ ΚΙΝΗΤΡΑ

Νέες επιχειρήσεις Είναι οι νεοϊδρυόμενες εταιρικές ή ατομικές επιχειρήσεις, καθώς και εκείνες που υποβάλλουν αίτηση για εφαρμογή των ενισχύσεων του Ν. 2601/98 πριν παρέλθει πενταετία από τη σύσταση τους ή την έναρξη επιτηδεύματος προκειμένου για ατομικές επιχειρήσεις (άρθρο 2 Ν. 2601/98).

Για τις νέες επιχειρήσεις παρέχονται όλα τα είδη ενισχύσεων, εναλλακτικά, ή αυτά που περιλαμβάνονται μόνο στο **1^ο πακέτο** ή αυτά που περιλαμβάνονται μόνο στο **2^ο πακέτο**, ως εξής:

1^ο πακέτο: Επιχορήγηση και επιδότηση τόκων καθώς και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

2^ο πακέτο: Φορολογική απαλλαγή και επιδότηση τόκων.

Αναλυτικότερα :Στο 1^ο πακέτο τα ποσοστά της επιχορήγησης των επενδύσεων - δαπανών, της επιδότησης των μεσομακροπροθέσμων επενδυτικών δανείων καθώς και της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης κατά περίπτωση, έχουν ως εξής (άρθρο 5 παρ. 1α):

<i>Περιοχή</i>	<i>Ποσοστό επιχορήγησης επί της ενισχυόμενης δαπάνης</i>	<i>Ποσοστό επιδότησης των τόκων των επενδυτικών δανείων της ενισχυόμενης επένδυσης</i>	<i>Ποσοστό της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης υπολογιζόμενο επί της αξίας κτήσης από την εταιρεία μίσθωσης του ενισχυόμενου εξοπλισμού</i>
Δ'	40%	40%	40%
Γ'	30%	30%	30%
Β'	15%	15%	15%

¹ Εταιρίες που προήλθαν από μετατροπή άλλης εταιρίας ή ατομικής επιχείρησης ή από συγχώνευση εταιριών ή και ατομικών επιχειρήσεων ή εκείνες που απορρόφησαν άλλη εταιρία ή ατομική επιχείρηση ή κλάδο άλλης, καθώς και εκείνες που απορροφήθηκαν από άλλη εταιρία, δεν νοούνται ως νέοι φορείς, εφόσον μία από τις πιο πάνω εταιρίες ή ατομικές επιχειρήσεις πριν από τη μετατροπή, τη συγχώνευση ή την απορρόφηση αποτελεί παλαιό φορέα.

ΣΗΜ.: α) Για την περιοχή Α, εκτός από τις παρακάτω περιπτώσεις των ξενοδοχείων, στις υπόλοιπες περιπτώσεις δεν παρέχεται επιχορήγηση, επιδότηση τόκων ούτε και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης.

β) Επιχορήγηση θεωρείται η δωρεάν καταβολή χρηματικού ποσού από το Δημόσιο στην επιχείρηση, το οποίο ποσό θεωρείται μειωτικό στοιχείο του κόστους των επενδύσεων που πραγματοποιεί η επιχείρηση και όχι προσθετικό στοιχείο των ακαθάριστων εσόδων. Δεν θεωρείται ειδικό βιβλίο για τις επιχορηγήσεις από το Δημόσιο

γ) Επιδότηση επιτοκίου του Ν. 2601/98: Το ποσό της επιδότησης του επιτοκίου τραπεζικών δανείων ή άλλων οργανισμών που εισπράττει η επιχείρηση, δεν θεωρείται ακαθάριστο έσοδο, αλλά μειώνει το ποσό των χρεωστικών τόκων, που αφαιρούνται από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης, για να υπολογιστούν έτσι τα καθαρά κέρδη που φορολογούνται

Στο 2ο πακέτο τα ποσοστά της επιδότησης πάνω στους τόκους από τα μεσομακροπρόθεσμα επενδυτικά δάνεια και τα ποσοστά της φορολογικής απαλλαγής (αφορολόγητο αποθεματικό) που υπολογίζονται πάνω στην αξία από τις ενισχυόμενες επενδύσεις - δαπάνες, καθώς και τα ποσοστά που εφαρμόζονται πάνω στην αξία του καινούργιου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού που αποκτάται η χρήση με χρηματοδοτική μίσθωση, έχει ως εξής:

Για την περιοχή Α, εκτός από τις παρακάτω περιπτώσεις των ξενοδοχείων στις υπόλοιπες περιπτώσεις δεν παρέχεται επιδότηση τόκων ούτε και φορολογική απαλλαγή (αφορολόγητο αποθεματικό).

<i>Περιοχή</i>	<i>Ποσοστό επιδότησης των τόκων των επενδυτικών δανείων της ενισχυόμενης επένδυσης</i>	<i>Ποσοστό φορολογικής απαλλαγής (αφορολόγητο αποθεματικό) επί της αξίας της ενισχυόμενης επένδυσης ή και επί του συνολικού μισθώματος της χρημικής μίσθωσης εξοπλισμού</i>
<i>Δ'</i>	40%	100%
<i>Γ'</i>	30%	70%
<i>Β'</i>	15%	40%

3.3.2 ΠΑΛΑΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ

Παλαιές επιχειρήσεις είναι εκείνες που υποβάλλουν αίτηση για εφαρμογή των ενισχύσεων του Ν. 2601/98, μετά την πάροδο πενταετίας από τη σύσταση τους ή την έναρξη επιτηδεύματος προκειμένου για ατομικές επιχειρήσεις (άρθρο 2 Ν. 2601/98).

Για τις παλαιές επιχειρήσεις παρέχονται μόνο οι ενισχύσεις του πακέτου Β, δηλαδή μόνο φορολογική απαλλαγή και επιδότηση τόκων.

ΣΗΜ.: α) Για τα επιχειρηματικά σχέδια των υποπεριπτώσεων, δαπάνες υλοποίησης ολοκληρωμένου πολυετούς (2-5 ετών) επιχειρηματικού σχεδίου παλαιών φορέων βιομηχανικών επιχειρήσεων ελάχιστου κόστους 3.000.000 ευρώ και διαβίωσης, αναδιάρθρωσης βιομηχανικών επιχειρήσεων που είναι σε δυσμενή πορεία, της υποπερίπτωσης για αγορά καινούργιων μεταφορικών μέσων και της υποπερίπτωσης για δαπάνες υλοποίησης ολοκληρωμένου πολυετούς επιχειρηματικού σχεδίου παλαιών φορέων μεταλλευτικών επιχειρήσεων ελάχιστου συνολικού κόστους 3.000.000 ευρώ παρέχεται μόνο επιχορήγηση. Για τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης παρέχονται όλα τα είδη ενισχύσεων.

β) Για τις ιδιαζόντως σημαντικές για την εθνική οικονομία επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, ύψους άνω των 75.000.000, μπορεί να παρέχονται εναλλακτικά όλα τα είδη των ενισχύσεων.

γ) Για επενδύσεις εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων και τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) καθώς και Κέντρων Διακοπών και Παραθερισμού Αλλοδαπών, για επενδύσεις προσθήκης συμπληρωματικών εγκαταστάσεων σε ξενοδοχειακές μονάδες και για επενδύσεις ιαματικών πηγών μπορεί να παρέχονται εναλλακτικά όλα τα είδη ενισχύσεων.

δ) Για επενδύσεις ίδρυσης δημοσίας χρήσης σταθμών αυτοκινήτων, παρέχεται μόνο επιχορήγηση ανά δημιουργούμενη νόμιμη θέση στάθμευσης.

ε) Για τις επενδύσεις των υποπεριπτώσεων: δαπάνες μελετών, αγορά και εγκατάσταση νέων συγχρόνων συστημάτων αυτοματοποίησης διαδικασιών και μηχανοργάνωσης αποθηκών, δαπάνες εισαγωγής φιλικής τεχνολογίας, δαπάνες επενδύσεων παραγωγής καινοτομικών προϊόντων και δαπάνες για ίδρυση ή επέκταση βιομηχανικών ή βιοτεχνικών μονάδων για την οικολογική αποσυναρμολόγηση, παρέχεται μόνο ενίσχυση της επιχορήγησης.

στ) Για τις επενδύσεις επιχειρήσεων των Ο.Τ.Α. ή νομαρχιακής αυτοδιοίκησης ή συνεταιρισμών, παρέχονται εναλλακτικά όλα τα είδη ενισχύσεων .

Παρέχονται στις παλαιές επιχειρήσεις, τα ποσοστά (δηλαδή οι ενισχύσεις) της επιδότησης που υπολογίζονται πάνω στους τόκους από τα μεσομακροπρόθεσμα, τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας, επενδυτικά δάνεια καθώς επίσης και τα ποσοστά της φορολογικής απαλλαγής (αφορολόγητο αποθεματικό) που υπολογίζονται πάνω στην αξία των ενισχυόμενων επενδύσεων δαπανών που πραγματοποιούνται και πάνω στην αξία του συνολικού μισθώματος της χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που αποκτάται η χρήση, ως εξής:

<i>Περιοχή</i>	<i>Ποσοστό επιδότησης των τόκων των επενδυτικών δανείων της ενισχυόμενης επένδυσης</i>	<i>Ποσοστό φορολογικής απαλλαγής (αφορολόγητο αποθεματικό) επί της αξίας της ενισχυόμενης επένδυσης ή και επί του συνολικού μισθώματος της χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού</i>
<i>Δ'</i>	40%	100%
<i>Γ'</i>	30%	70%
<i>Β'</i>	15%	40%

Για την περιοχή Α, εκτός από τις περιπτώσεις των ξενοδοχείων κλπ. στις υπόλοιπες περιπτώσεις, δεν παρέχεται επιδότηση τόκων ούτε και φορολογική απαλλαγή.

3.3.3 ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΧΩΡΙΣ ΔΙΑΚΡΙΣΗ

Χωρίς διάκριση αν η επιχείρηση είναι νέα ή παλαιά, ισχύουν, κατά περίπτωση, τα παρακάτω ποσοστά επιχορήγησης, επιδότησης τόκων και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, ως εξής:

α. Για ίδρυση ή επέκταση ξενοδοχειακών μονάδων παρέχονται σε όλες τις περιοχές, πλην της περιοχής Α', τα ακόλουθα ποσοστά ενισχύσεων :

Περιοχές	Ποσοστό επιχορήγησης	Ποσοστό επιδότησης των τόκων	Ποσοστό επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης
Δ'	25%	25%	25%
Γ'	15%	15%	15%
Β'	-	-	-

Ειδικά για επενδύσεις ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων ΑΑ' ή Α' τάξης, τα ποσοστά επιχορήγησης, επιδότησης τόκων και χρηματοδοτικής μίσθωσης ορίζονται σε 20% για την Γ' περιοχή και σε 30% για τη Δ' περιοχή.

ή εναλλακτικά:

Περιοχές	Ποσοστό φορολογικής απαλλαγής (αφορολόγητο αποθεματικό)	Ποσοστά επιδότησης τόκων
Δ'	60%	25%
Γ'	40%	15%
Β'	-	-

β. Για εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων και τουριστικών οργανωμένων κατασκηνώσεων (campings) παρέχονται, σε όλες τις περιοχές περιλαμβανομένης και της Α', ενιαία ποσοστά ενίσχυσης ως εξής :

- (i) Επιχορήγηση 25%
- (ii) Επιδότηση τόκων 25%
- (iii) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης 25%

ή εναλλακτικά:

- (i) Φορολογική απαλλαγή 60%
- (ii) Επιδότηση τόκων 25%

Τα παραπάνω ενιαία ποσοστά ενισχύσεων παρέχονται και για δημιουργία νέων συμπληρωματικών εγκαταστάσεων των ξενοδοχειακών μονάδων, σε όλες τις περιοχές περιλαμβανομένης και της Α'.

γ. Για μετατροπή παραδοσιακών ή διατηρητέων κτιρίων σε

ξενοδοχειακές μονάδες παρέχονται, σε όλες τις περιοχές περιλαμβανομένης και της Α', ενιαία ποσοστά ενίσχυσης ως εξής :

- (i) Επιχορήγηση 45%
- (ii) Επιδότηση τόκων 45%
- (iii) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης 45%

ή εναλλακτικά:

- (i) Φορολογική απαλλαγή 100%
- (ii) Επιδότηση τόκων 45%.

Δανειοδότηση ή αρωγή που ελήφθη από το Δημόσιο για αποκατάσταση των ζημιών που υπέστη παραδοσιακό ή διατηρητέο κτίριο από σεισμό δεν θεωρείται επιχορήγηση από άλλη πηγή.

δ. 1) Για συνεδριακά κέντρα, χιονοδρομικά κέντρα, λιμένες σκαφών αναψυχής (μαρίνες), κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα τουρισμού υγείας και κέντρα προπονητικού - αθλητικού τουρισμού, παρέχονται σε όλες τις περιοχές, περιλαμβανομένης και της Α', ενιαία ποσοστά ενίσχυσης ως εξής :

- (i) Επιχορήγηση 35%
- (ii) Επιδότηση τόκων 35%
- (iii) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης 35%

ή εναλλακτικά:

- (i) Φορολογική απαλλαγή 70%
- (ii) Επιδότηση τόκων 35%.

2) Ειδικά, προκειμένου για αυτοτελή συνεδριακά κέντρα τα οποία δημιουργούνται εκτός ξενοδοχειακών εγκαταστάσεων, καθώς και για γήπεδα γκολφ και για αξιοποίηση ιαματικών πηγών, παρέχονται, σε όλες τις περιοχές περιλαμβανομένης και της Α', ενιαία ποσοστά ενίσχυσης ως εξής.

- (i) Επιχορήγηση 40%
- (ii) Επιδότηση τόκων 40%
- (iii) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης 40%

ή εναλλακτικά:

- (i) Φορολογική απαλλαγή 100%
- (ii) Επιδότηση τόκων 40%

ε. 1) Για τις παρακάτω επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ισχύουν τα ποσοστά αντίστοιχα :

(i) Μεταποιητικών επιχειρήσεων για την παραγωγή προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας ή νέων προϊόντων .

(ii) Επιχειρήσεων (εργαστηρίων) εφαρμοσμένης βιομηχανικής ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, δασικής, κτηνοτροφικής, ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας και επιχειρήσεων τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων.

(iii) Επιχειρήσεων παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας.

(iv) Επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού .

Επίσης για επενδύσεις η/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού:

(v) Στην προστασία του περιβάλλοντος, στον περιορισμό της ρύπανσης του εδάφους, του υπεδάφους, των υδάτων και της ατμόσφαιρας, στην αποκατάσταση του φυσικού περιβάλλοντος και στην ανακύκλιση του ύδατος, εφόσον οι επενδύσεις ή τα προγράμματα αυτά πραγματοποιούνται από τις μεταποιητικές επιχειρήσεις, τις επιχειρήσεις παραγωγής ενέργειας και παραγωγής ηλεκτρισμού, τις μεταλλευτικές επιχειρήσεις, τις επιχειρήσεις βιομηχανικών ορυκτών και τις επιχειρήσεις λατόμευσης μαρμάρων από τις γεωργικές, κτηνοτροφικές και αλιευτικές επιχειρήσεις, από τις επιχειρήσεις Ο.Τ.Α. ή Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης, από τις επιχειρήσεις υγρών καυσίμων και υγραερίων και από τις τουριστικές επιχειρήσεις.

(vi) Στην αξιοποίηση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, στην υποκατάσταση υγρών καυσίμων ή ηλεκτρικής ενέργειας με αέρια καύσιμα, επεξεργασμένα απορριπτόμενα υλικά από εγχώριες βιομηχανίες, στην ανάκτηση απορριπτόμενης θερμότητας και στην εξοικονόμηση ενέργειας, εφόσον οι επενδύσεις ή και τα προγράμματα αυτά πραγματοποιούνται από τις μεταποιητικές επιχειρήσεις, τις επιχειρήσεις παραγωγής ενέργειας σε μορφή θερμού νερού, ατμού ή παραγωγής στερεών καυσίμων από βιομάζα, τις γεωργικές, κτηνοτροφικές και αλιευτικές επιχειρήσεις σύγχρονης τεχνολογίας, τις μεταλλευτικές επιχειρήσεις, τις επιχειρήσεις εξόρυξης, επεξεργασίας και εν γένει αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών, τις επιχειρήσεις που για ίδιο λογαριασμό ή για λογαριασμό τρίτων τυποποιούν, συσκευάζουν ή και συντηρούν προϊόντα του πρωτογενή τομέα, τις εταιρίες διεθνούς εμπορίου, τις τουριστικές επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις του Ο.Τ.Α. ή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ή του συνεταιρισμού.

(vii) Στην ίδρυση, επέκταση και εκσυγχρονισμό εργαστηρίων εφαρμοσμένης βιομηχανικής ή ενεργειακής ή μεταλλευτικής ή γεωργικής ή κτηνοτροφικής ή ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας, εφόσον οι επενδύσεις ή και τα προγράμματα αυτά πραγματοποιούνται από τις

μεταποιητικές επιχειρήσεις, από τις επιχειρήσεις παραγωγής ενέργειας και παραγωγής ηλεκτρισμού, από τις επιχειρήσεις βιομηχανικών ορυκτών και επιχειρήσεις λατόμευσης, από τις μεταλλευτικές επιχειρήσεις και από τις γεωργικές, δασικές, κτηνοτροφικές και αλιευτικές επιχειρήσεις σύγχρονης τεχνολογίας.

Παρέχονται τα ακόλουθα ποσοστά ενισχύσεων :

Περιοχή	Ποσοστό επιχορήγησης	Ποσοστό επιδότησης των τόκων	Ποσοστό της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης
Δ'	40%	40%	40%
Γ'	40%	40%	40%
Β'	30%	30%	30%
Α'	25%	25%	25%

ή εναλλακτικά:

Περιοχή	Ποσοστό φορολογικής απαλλαγής (αφορολόγητο αποθεματικό)	Ποσοστά επιδότησης τόκων
Δ'	100%	40%
Γ'	100%	40%
Β'	70%	30%
Α'	60%	25%

ε. 2) Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού για παραγωγή ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας και ειδικότερα από την αιολική, την ηλιακή, την υδροηλεκτρική και τη γεωθερμική, που πραγματοποιούνται είτε από τις επιχειρήσεις παραγωγής ενέργειας από τις ως άνω ήπιες μορφές ενέργειας, είτε από τις μεταποιητικές επιχειρήσεις, τις γεωργικές και αλιευτικές επιχειρήσεις σύγχρονης τεχνολογίας, τις μεταλλευτικές επιχειρήσεις εξόρυξης, επεξεργασίας και εν γένει αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών, τις επιχειρήσεις που για ίδιο λογαριασμό τρίτων τυποποιούν, συσκευάζουν ή και συντηρούν προϊόντα του πρωτογενή τομέα, τις εταιρίες διεθνούς εμπορίου, τις τουριστικές επιχειρήσεις και τις επιχειρήσεις των Ο.Τ.Α. ή της Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης ή

συνεταιρισμούς, καθώς επίσης και για επενδύσεις ή και προγράμματα συμπαραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και θερμότητας που πραγματοποιούνται από τις πιο πάνω επιχειρήσεις, παρέχονται σε όλες τις περιοχές περιλαμβανομένης και της Α', ενιαία ποσοστά ως εξής:

- (i) Επιχορήγηση 40%
- (ii) Επιδότηση τόκων 40%
- (iii) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης 40%

ή εναλλακτικά:

- (i) Φορολογική απαλλαγή 100%
- (ii) Επιδότηση τόκων 40%

στ. Για τις επενδύσεις και λοιπές δαπάνες των υπαγόμενων μεταποιητικών επιχειρήσεων που αφορούν σε μελέτες, εξοπλισμό, εγκατάσταση και λειτουργία των αναγκαίων υποδομών και διαδικασιών, καθώς και στα έξοδα πιστοποίησης των προϊόντων και των διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας, σε μετατροπή των μεταποιητικών των βιομηχανικών μονάδων ώστε να γίνουν πιο ευέλικτες, σε ίδρυση ή επέκταση βιομηχανικών ή βιοτεχνικών μονάδων για την οικολογική αποσυναρμολόγηση προϊόντων που έχουν αναλωθεί στην Ελλάδα, σε επενδύσεις παραγωγής καινοτομικών προϊόντων, εισαγωγής καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία, κατασκευής του πρωτότυπου εφεύρεσης στα τέλη που καταβάλλονται για τη διεθνή κατοχύρωση της εφεύρεσης από φυσικά ή νομικά πρόσωπα και στα τέλη για την ετήσια ανανέωση της διεθνούς κατοχύρωσης της εφεύρεσης για μία πενταετία, καθώς και σε επενδύσεις παροχής υπηρεσιών ποιότητας (εργαστήρια), παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης σε ποσοστό 25% για την περιοχή Α', 30% για τις περιοχές Β' και Γ και 35% για την περιοχή Δ', ανεξάρτητα αν οι επενδύσεις και οι λοιπές αυτές δαπάνες γίνονται από νέους ή παλαιούς φορείς.

ζ. Για τις επενδύσεις των μεταποιητικών επιχειρήσεων που αφορούν την εισαγωγή και προσαρμογή περιβαλλοντικά φιλικής τεχνολογίας στην παραγωγική διαδικασία παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης σε ενιαίο ποσοστό 35% για όλες τις περιοχές περιλαμβανομένης και της Α, ανεξάρτητα αν οι επενδύσεις αυτές γίνονται από νέους ή παλαιούς φορείς.

η. Για τις επενδύσεις της δημόσιας χρήσης σταθμών αυτοκινήτων, παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης που ορίζεται ενιαία στο ποσό των 1.800 ευρώ ανά νόμιμη θέση στάθμευσης, για όλες τις περιοχές, περιλαμβανομένης και της Α', ανεξάρτητα αν αυτές γίνονται από νέους ή παλαιούς φορείς. Το ποσό αυτό της επιχορήγησης μπορεί να

αναπροσαρμόζεται με κοινές αποφάσεις των υπουργών Εθνικής Οικονομίας και Περιβάλλοντος, Χωροταξίας και Δημοσίων Έργων.

θ. Για επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των κέντρων κοινής επιχειρηματικής δράσης και των εταιριών διεθνούς εμπορίου, παρέχονται τα ακόλουθα ποσοστά ενισχύσεων:

Περιοχή	Ποσοστό επιχορήγησης	Ποσοστό επιδότησης τόκων	Ποσοστό της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης
Όλες οι περιοχές της χώρας	30%	30%	30%
Αλλοδαπή	25%	25%	25%

Για τις επενδύσεις των ειδικών κέντρων, παρέχεται μόνο φορολογική απαλλαγή (αφορολόγητο αποθεματικό) με ποσοστό 40%.

ι. Για επενδύσεις των εμπορικών επιχειρήσεων παρέχεται μόνο η ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής, ως εξής:

Περιοχή	Ποσοστά φορολογικής απαλλαγής (αφορολόγητο αποθεματικό)
Όλες οι περιοχές της χώρας	50%

κ. Για τις επενδύσεις των επιχειρήσεων εκμετάλλευσης μέσων μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων σε απομακρυσμένες περιοχές, ανεξάρτητα αν αυτές γίνονται από νέους ή παλαιούς φορείς, παρέχονται μόνο οι ενισχύσεις της επιχορήγησης και επιδότησης των τόκων σε ενιαίο ποσοστό 25% .

λ. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των επιχειρήσεων εξόρυξης, επεξεργασίας και εν γένει αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών, των επιχειρήσεων λατόμευσης μαρμάρων και των μεταλλευτικών επιχειρήσεων, παρέχονται σε όλες τις περιοχές, πλην της Α, ενιαία ποσοστά ενίσχυσης, ως εξής :

- (i) Επιχορήγηση 30%
- (ii) Επιδότηση τόκων 30%
- (iii) Επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης 30%

ή εναλλακτικά:

- (i) Φορολογική απαλλαγή 70%
- (ii) Επιδότηση τόκων 30%

μ. Για τις επενδύσεις και λοιπές δαπάνες υλοποίησης των ολοκληρωμένων πολυετών επιχειρηματικών σχεδίων: των μεταποιητικών βιομηχανικών και των μεταλλευτικών επιχειρήσεων, καθώς και των επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού, που γίνονται από παλαιούς μόνο φορείς, παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης, σε ενιαίο ποσοστό 35% για όλες τις περιοχές, περιλαμβανομένης και της Α', καθώς και 25% στην αλλοδαπή.

ν. Για τις επενδύσεις και λοιπές δαπάνες υλοποίησης των ολοκληρωμένων πολυετών επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης των βιομηχανικών και μεταλλευτικών επιχειρήσεων που βρίσκονται σε ιδιαίτερα δυσμενή πορεία και γίνονται από παλαιούς μόνο φορείς, παρέχονται οι ενισχύσεις της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή και επιδότησης χρηματοδοτικής πίστωσης για όλες τις περιοχές, περιλαμβανομένης και της περιοχής Α', σε ποσοστά που καθορίζονται με την κοινή υπουργική απόφαση, καθώς και άλλες ενισχύσεις, πλην ενισχύσεων φορολογικού χαρακτήρα, των οποίων το είδος και η έκταση καθορίζονται με την ίδια επίσης κοινή απόφαση, το δε συγκεκριμένο ύψος τους καθορίζεται με την κατά περίπτωση απόφαση υπαγωγής του επιχειρηματικού σχεδίου διάσωσης και αναδιάρθρωση .

ξ. Για τις ιδιαίδοντως σημαντικές για την εθνική οικονομία επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού μεταποιητικών βιομηχανικών και τουριστικών επιχειρήσεων, ύψους πάνω από 75.000.000 ευρώ, που γίνονται είτε από νέους είτε από παλαιούς φορείς, τα παρεχόμενα ποσοστά επιχορήγησης, επιδότησης τόκων, φορολογικών απαλλαγών και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης καθορίζονται για κάθε επένδυση ή πρόγραμμα με την εκάστοτε εκδιδόμενη κοινή υπουργική απόφαση.

ο. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των επιχειρήσεων που εντάσσονται στα ειδικά καθεστώτα ενισχύσεων, το είδος και τα ποσοστά των παρεχόμενων ενισχύσεων καθορίζονται με το εκάστοτε εκδιδόμενο προεδρικό διάταγμα θέσπισης του ειδικού καθεστώτος ενίσχυσης .

π. Για τις επενδύσεις ίδρυσης των μεταποιητικών, γεωργικών, κτηνοτροφικών και αλιευτικών μονάδων που γίνονται στην αλλοδαπή, ανεξάρτητα αν αυτές γίνονται από νέους ή παλαιούς φορείς, παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης σε ποσοστό 30% .

ρ. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, που πραγματοποιούνται είτε από παλαιούς είτε από νέους φορείς στη ΒΙ.ΠΕ., Ε.Τ.Β.Α. στην επαρχία Λαγκαδά και το τμήμα δυτικά του ποταμού Αξιού του Νομού Θεσσαλονίκης, παρέχεται μόνο η ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής ή και επιδότησης τόκων σε ποσοστό 40% και 15% αντίστοιχα. Οι ρυθμίσεις της περίπτωσης αυτής δεν εφαρμόζονται προκειμένου για τις συγκεκριμένες κατηγορίες επιχειρήσεων ή επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης για τις οποίες, βάσει των λοιπών διατάξεων της παρούσας παραγράφου παρέχονται διαφορετικού είδους ή ύψους ενισχύσεις.

σ. Για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ιερών μονών, παρέχονται μόνο οι ενισχύσεις της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή/και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού, για όλες τις περιοχές της Επικράτειας, πλην της Α', σε ενιαίο ποσοστό 30% .

τ. Για τις επενδύσεις τεχνικών εταιριών, που πραγματοποιούνται είτε από νέους είτε από παλαιούς φορείς, παρέχεται μόνον η ενίσχυση της επιχορήγησης, για όλες τις περιοχές της Επικράτειας, περιλαμβανομένης και της Α', σε ενιαίο ποσοστό 10%. Επίσης, για τις επενδύσεις των εργοληπτικών επιχειρήσεων, που πραγματοποιούνται είτε από νέους είτε από παλαιούς φορείς σε όλη την Επικράτεια, η ενίσχυση ή η φορολογική απαλλαγή είναι 15% για αγορά και εγκατάσταση καινούργιων μηχανημάτων (i), ενώ για τα καινούργια σύγχρονα συστήματα μηχανοργάνωσης στα οποία περιλαμβάνεται και το αναγκαίο λογισμικό (ii) και για τα ειδικά εργαστήρια ελέγχου και ποιότητας είναι μόνο η ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής με ποσοστό 40%. Οι αιτήσεις για την επιχορήγηση υποβάλλονται το αργότερο μέχρι τις 15/9 του επόμενου έτους από εκείνο που ανακοινώθηκε η κατάταξη της εργοληπτικής επιχείρησης στο Μ.Ε.Ε.Π, ενώ η φορολογική απαλλαγή ισχύει εφόσον οι επενδύσεις εκσυγχρονισμού ολοκληρωθούν σε 4 χρόνια μετά το τέλος του έτους μέσα στο οποίο έγινε η ανακοίνωση της κατάταξης της στις τάξεις της νέας διαβάθμισης του Μ.Ε.Ε.Π.

υ. Για τις επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των μεταποιητικών επιχειρήσεων, που πραγματοποιούνται στους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης, Έβρου, Καβάλας και Δράμας, παρέχονται 5

επιπλέον ποσοστιαίες μονάδες επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή/και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού.

Η ρύθμιση της περίπτωσης αυτής ισχύει για τις επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού που θα υποβληθούν για υπαγωγή στις διατάξεις του Ν. 2601/98 μέχρι τις 31.12.2002.

φ. Για τις επενδύσεις μεταποιητικών επιχειρήσεων, που είναι εγκατεστημένες στο Νομό Αττικής και μετεγκαθίστανται σε ΒΙΟ.ΠΑ. του ίδιου νομού, παρέχεται μόνο η ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής ή/και επιδότησης τόκων σε ποσοστό 40% και 15% αντίστοιχα.

χ. Για τις επενδύσεις των επιχειρήσεων που στεγάζονται σε παραδοσιακά ή διατηρητέα λιθόκτιστα κτίρια ή και κτιριακά συγκροτήματα βιομηχανικού χαρακτήρα και οι οποίες παράγουν ή και τυποποιούν τοπικά παραδοσιακά προϊόντα η και προϊόντα προστατευομένης ονομασίας προέλευσης παρέχονται σε όλες τις περιοχές, πλην της Α', ενιαία ποσοστά ενίσχυσης ως εξής

- (i) Επιχορήγηση 40%
- (ii) Επιδότηση τόκων 40%

ή εναλλακτικά:

- (i) Φορολογική απαλλαγή 100%
- (ii) Επιδότηση τόκων 40%.

ψ. Για τις επιχειρήσεις ή και προγράμματα ναυπήγησης, επισκευής και συντήρησης ξύλινων σκαφών παραδοσιακού τύπου παρέχονται εναλλακτικά όλα τα είδη των ενισχύσεων .

ω. Για τις επενδύσεις ή και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των βυρσοδεψείων, ανεξάρτητα αν αυτές γίνονται από νέους ή παλαιούς φορείς, παρέχονται τα παρακάτω ποσοστά ενίσχυσης .

Περιοχή	Ποσοστό επιχορήγησης	Ποσοστό επιδότησης τόκων	Ποσοστό της επιδότησης της χρηματοδοτικής μίσθωσης
Δ'	40%	40%	40%
Γ'	30%	30%	30%
Β'	30%	30%	30%
Α'	30%	30%	30%

Ή εναλλακτικά :

Περιοχή	Ποσοστό φορολογικής απαλλαγής(αφορολόγητο αποθεματικό)	Ποσοστό επιδότησης τόκων
Δ'	100%	40%
Γ'	70%	30%
Β'	70%	30%
Α'	70%	30%

3.4 ΠΟΙΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΥΠΑΓΟΝΤΑΙ ΣΤΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΝΟΜΟ ΚΑΙ ΓΙΑ ΠΟΙΕΣ ΔΑΠΑΝΕΣ

Στο νέο αναπτυξιακό νόμο υπάγονται επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε όλους τους τομείς της οικονομίας

- πρωτογενή (π.χ. θερμοκήπια, κτηνοτροφικές μονάδες, επιχειρήσεις ιχθυοκαλλιέργειας)

- δευτερογενή (μεταποιητικές επιχειρήσεις που ασκούν δραστηριότητες σύμφωνα με την κατάταξη ΣΤΑΚΟΔ 91 της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδας-

- τριτογενή τομέα (π.χ. εργαστήρια εφαρμοσμένης βιομηχανικής, ενεργειακής, μεταλλευτικής, γεωργικής, κτηνοτροφικής, δασικής και ιχθυοκαλλιεργητικής έρευνας, επιχειρήσεις ανάπτυξης τεχνολογιών και βιομηχανικών σχεδίων, παροχής υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας, ανάπτυξης λογισμικού, εργαστήρια παροχής υπηρεσιών

ποιότητας κ.λ.π.)

- τουρισμό (περιλαμβάνονται εκτός των ξενοδοχειακών μονάδων και οι ειδικές τουριστικές υποδομές, όπως συνεδριακά και χιονοδρομικά κέντρα, μαρίνες, γήπεδα γκολφ, κέντρα θαλασσοθεραπείας, τουρισμού υγείας, προπονητικού και αθλητικού τουρισμού, αξιοποίηση ιαματικών πηγών, εκσυγχρονισμός ολοκληρωμένης μορφής σε ξενοδοχεία και camping, κ.λ.π.)

3.5 ΣΕ ΠΟΙΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΚΙΝΗΤΡΩΝ ΧΩΡΙΖΕΤΑΙ Η ΧΩΡΑ

Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου η Επικράτεια κατανέμεται σε τέσσερις

περιοχές ως εξής:

- **ΠΕΡΙΟΧΗ Α:** Περιλαμβάνει τους Νομούς Αττικής και Θεσσαλονίκης, πλην των τμημάτων τους που εντάσσονται στις λοιπές περιοχές

- **ΠΕΡΙΟΧΗ Β:** Περιλαμβάνει τη ΒΙΠΕ ΕΤΒΑ, την Επαρχία Λαγκαδά και το τμήμα δυτικά του ποταμού Αξιού του Ν. Θεσ/νίκης, την επαρχία Τροιζηνίας του Ν. Αττικής, καθώς και τις περιφέρειες, τους νομούς ή τα τμήματα νομών της Επικράτειας που δεν εντάσσονται στις περιοχές Δ, Γ, και Α.

- **ΠΕΡΙΟΧΗ Γ:** Θεωρείται η ζώνη μέσου βαθμού ενίσχυσης και περιλαμβάνει περιοχές με έντονα προβλήματα απασχόλησης που ορίζονται ανά διετία με κοινή Υπουργική απόφαση και με κριτήρια την ύπαρξη ανεργίας τουλάχιστον κατά μία ποσοστιαία μονάδα ανώτερη του μέσου όρου χώρας κατά την τελευταία τετραετία ή /και τη μείωση του ενεργού πληθυσμού σύμφωνα με τα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία. Περιλαμβάνει επίσης τη Ζώνη Λαυρεωτικής του Νομού Αττικής.

- **ΠΕΡΙΟΧΗ Δ:** Περιλαμβάνει τους Νομούς Ξάνθης, Ροδόπης και Έβρου, τις ΒΙΠΕ ΕΤΒΑ της Περιφέρειας Ηπείρου, τα νησιά της Ελληνικής Επικράτειας με πληθυσμό μέχρι 3.100 κατοίκους, τα νησιά της Περιφέρειας Βορείου Αιγαίου, τη νήσο Θάσο, το Νομό Δωδεκανήσου (πλην της πόλης της Ρόδου) και την παραμεθόρια ζώνη του ηπειρωτικού τμήματος της χώρας σε απόσταση 20 χλμ από τα σύνορα

ΠΕΡΙΟΧΕΣ	ΝΕΕΣ	ΠΑΛΑΙΕΣ
	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ	ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ
ΠΕΡΙΟΧΗ Δ	Επιχορήγηση 40%	Επιδότηση επιτοκίου 40%
	Επιδότηση επιτοκίου 40%	100% της επένδυσης εκπίπτει από τα κέρδη 10ετίας
ΠΕΡΙΟΧΗ Γ	Νέες ξενοδοχειακές μονάδες 25%	
	Επιχορήγηση 30%	Επιδότηση επιτοκίου 30%
ΠΕΡΙΟΧΗ Β	Επιδότηση επιτοκίου 30%	70% της επένδυσης εκπίπτει από τα κέρδη 10ετίας
	Νέες ξενοδοχειακές μονάδες 15%	
ΠΕΡΙΟΧΗ Α	Επιχορήγηση 15%	Επιδότηση επιτοκίου 15%
	Επιδότηση επιτοκίου 15%	40% της επένδυσης εκπίπτει από τα κέρδη 10ετίας
ΠΕΡΙΟΧΗ Α	Νέες ξενοδοχειακές μονάδες (κίνητρα μόνο για ειδικές περιοχές)	(Κίνητρα μόνο για ειδικές επενδύσεις)
	Επιχορήγηση 25%-40%	Επιδότηση επιτοκίου 25%-40%
	Επιδότηση επιτοκίου 25% -40%	60%-100% της επένδυσης εκπίπτει από τα κέρδη 10ετίας

Οι ειδικές επενδύσεις αφορούν μεταξύ άλλων στην προστασία περιβάλλοντος και στην εξοικονόμηση ενέργειας, στην παραγωγή προϊόντων και παροχή υπηρεσιών εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας καθώς και στην παραγωγή νέων προϊόντων.

3.6 ΥΠΑΡΧΟΥΝ ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΚΑΙ ΠΩΣ ΕΦΑΡΜΟΖΟΝΤΑΙ

Εφαρμόζονται ενιαία και παρέχονται χωρίς κλιμάκωση σε όλες τις περιοχές της Επικράτειας σε

- τουριστικές επενδύσεις:

ο για εκσυγχρονισμό ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων και camping (δωρεάν επιχορήγηση, επιδότηση τόκων και χρηματοδοτικής μίσθωσης σε ποσοστό 25% καθώς και φορολογικές απαλλαγές σε ποσοστό 60%)

ο για μετατροπή παραδοσιακών και διατηρητέων κτιρίων σε ξενοδοχειακές μονάδες (δωρεάν επιχορήγηση, επιδότηση τόκων και χρηματοδοτικής μίσθωσης σε ποσοστό 40% καθώς και φορολογικές απαλλαγές σε ποσοστό 100%)

ο για συνεδριακά κέντρα, χιονοδρομικά κέντρα, αξιοποίηση ιαματικών πηγών, λιμένων σκαφών αναψυχής(μαρίνες), κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα τουρισμού υγείας και κέντρα προπονητικού-αθλητικού τουρισμού (δωρεάν επιχορήγηση, επιδότηση τόκων και χρηματοδοτικής μίσθωσης σε ποσοστό 35% καθώς και φορολογικές απαλλαγές σε ποσοστό 70%)

ο για αυτοτελή συνεδριακά κέντρα εκτός ξενοδοχείων και γήπεδα γκολφ (δωρεάν επιχορήγηση, επιδότηση τόκων και χρηματοδοτικής μίσθωσης σε ποσοστό 40% καθώς και φορολογικές απαλλαγές σε ποσοστό 100%)

- επενδύσεις ή/και προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού των κέντρων κοινής επιχειρηματικής δράσης και των εταιρειών διεθνούς εμπορίου (επιχορήγηση, επιδότηση τόκων ή/και επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης σε ποσοστό 30% για όλες τις περιοχές της χώρας και σε ποσοστό 25% για την αλλοδαπή)

- επενδύσεις εμπορικών επιχειρήσεων (μόνο η ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής σε ποσοστό 50%)

- επενδύσεις υλοποίησης των ολοκληρωμένων πολυετών επιχειρηματικών σχεδίων (μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης σε ενιαίο ποσοστό 35%)

- επενδύσεις τεχνικών εταιρειών (μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης σε ενιαίο ποσοστό 10%)

- επενδύσεις δημόσιας χρήσης σταθμών αυτοκινήτων (μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης με ποσό 600.000 δρχ. ανά νόμιμη θέση στάθμευσης)

- επενδύσεις παραγωγής και συμπαραγωγής ηλεκτρισμού (δωρεάν επιχορήγηση, επιδότηση τόκων και χρηματοδοτικής μίσθωσης σε ποσοστό 40% καθώς και φορολογικές απαλλαγές σε ποσοστό 100%)

- επενδύσεις μεταλλευτικών επιχειρήσεων και επιχειρήσεων αξιοποίησης βιομηχανικών ορυκτών και λατόμευσης μαρμάρων (δωρεάν επιχορήγηση, επιδότηση τόκων και χρηματοδοτικής μίσθωσης σε ποσοστό 30% καθώς και φορολογικές απαλλαγές σε ποσοστό 70% πλην Α περιοχής)

3.7 ΠΟΙΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΟΝΤΑΙ ΣΤΗΝ ΑΛΒΑΝΙΑ

Ενισχύονται:

- επενδυτικά σχέδια ύψους 30-200 εκ.δρχ. μεταποιητικών επιχειρήσεων όλων των κλάδων (υπάρχουν περιπτώσεις εξαιρέσεων) μόνο για ίδρυση παραγωγικών μονάδων

- γεωργικές επιχειρήσεις θερμοκηπιακού τύπου, κτηνοτροφικές επιχειρήσεις εσταβλισμένου ή ημισταβλισμένου τύπου και αλιευτικές επιχειρήσεις (υδατοκαλλιέργειες) σύγχρονης τεχνολογίας για επενδυτικά σχέδια κόστους 20-100 εκ.δρχ.

Στις ανωτέρω επενδύσεις παρέχεται μόνο η ενίσχυση της επιχορήγησης ανεξάρτητα αν αυτές γίνονται από νέους ή παλαιούς φορείς, σε ποσοστό 30%

Η επενδυτική δαπάνη που αφορά στην αγορά ή χρηματοδοτική μίσθωση μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού επιχορηγείται μόνο εφόσον πρόκειται για καινούργιο.

Οι αιτήσεις υπαγωγής κατατίθενται και εξετάζονται μόνο από την Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας.

3.8 ΒΑΣΙΚΗ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΗ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΜΟΡΦΩΣΗ ΤΟΥ ΠΟΣΟΣΤΟΥ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Το ποσοστό της επιχορήγησης συνδέεται με τις δημιουργούμενες νέες θέσεις απασχόλησης και εναρμονίζεται με την αυξημένη έμφαση που αποδίδεται στην αντιμετώπιση της ανεργίας. Ο ορισμός οροφής καταβαλλομένης επιχορήγησης ανά δημιουργούμενη νέα μόνιμη θέση εργασίας ορίζεται σε 15 εκατ. δρχ. ανά θέση, ελεγχόμενη για μια πενταετία από την ολοκλήρωση της επένδυσης. Με τον τρόπο αυτό οι επιχορηγήσεις θα συγκεντρώνονται περισσότερο στις επενδύσεις με τις θετικότερες επιπτώσεις στην απασχόληση.

Ο παραπάνω περιορισμός δεν υφίσταται για επενδύσεις όπως τα ολοκληρωμένα επενδυτικά σχέδια, οι καινοτομικές επενδύσεις, οι επενδύσεις ανανεώσιμων μορφών ενέργειας, προστασίας περιβάλλοντος κ.λ.π.

3.9 ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΜΙΚΡΟΜΕΣΑΙΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ (ΜΜΕ) ΑΠΟ ΤΟΝ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΝΟΜΟ

Η προαναφερθείσα σύνδεση της επιχορήγησης με νέες θέσεις απασχόλησης κατευθύνει σε μεγαλύτερο βαθμό τα κίνητρα προς την ενίσχυση των ΜΜΕ για τις οποίες είναι δεδομένη η υψηλότερη σχέση θέσεων απασχόλησης προς τα επενδύσιμα κεφάλαια.

Ενισχύεται λοιπόν η διεθνής ανταγωνιστικότητα των μικρομεσαίων επιχειρήσεων με μέτρα όπως:

1. η προώθηση της κοινής επιχειρηματικής δράσης με τη διασύνδεση των ενεργειών δύο τουλάχιστον μικρομεσαίων μεταποιητικών επιχειρήσεων με εμπορικές επιχειρήσεις και επιχειρήσεις παροχής υπηρεσιών προκειμένου να δημιουργήσουν υποδομές κοινής εξυπηρέτησης

2. η επιχορήγηση δαπανών κοινών επενδύσεων τριών τουλάχιστον ΜΜΕ που στοχεύουν στη μείωση του κόστους παραγωγής και διάθεσης των παραγομένων προϊόντων

3. οι φορολογικές απαλλαγές για κοινές δράσεις μικρομεσαίων εμπορικών επιχειρήσεων για δαπάνες κατασκευής αποθηκών, ψυκτικών θαλάμων, συστημάτων ποιοτικού ελέγχου και συστημάτων λογισμικού

4. ο ορισμός του κατωφλίου για υπαγωγή επενδύσεων νέων μονάδων στα 45 εκατ. δρχ. (25 εκατ. δρχ. στα νησιά)

3.10 ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ Η ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ ΙΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ

Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή στις επενδύσεις που εντάσσονται στο καθεστώς ενίσχυσης της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων δεν μπορεί να είναι κατώτερο του 40% των ενισχυόμενων δαπανών ανεξαρτήτως είδους επένδυσης και περιοχής πραγματοποίησης της.

Το ποσοστό της ίδιας συμμετοχής στην επένδυση που έχει εγκριθεί αρχικά με την απόφαση υπαγωγής δεν είναι δυνατό να μειωθεί κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης. Ως ίδια συμμετοχή του επενδυτή νοείται για μεν τις νεοϊδρυόμενες εταιρείες το καταβεβλημένο κεφάλαιο τους για δε τις υφιστάμενες το ποσό της αύξησης του εταιρικού κεφαλαίου τους που προκύπτει από νέες σε μετρητά εισφορές των εταίρων ή κατά περίπτωση τα φορολογηθέντα αποθεματικά εκτός του τακτικού χωρίς να απαιτείται αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου (λαμβάνεται πάντα υπόψη η οικονομική ευρωστία της επιχείρησης) και υπό τον όρο ότι τα αποθεματικά αυτά δεν θα μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση δεκαετίας από την ολοκλήρωση της επένδυσης.

Η αξία του οικοπέδου εντός του οποίου πραγματοποιείται η επένδυση δεν αποτελεί τμήμα της ίδιας συμμετοχής.

3.11 ΠΟΙΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΑΝΑΛΗΨΕΩΣ ΤΟΥ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟΥ ΔΑΝΕΙΟΥ

Στις περιπτώσεις που στο προτεινόμενο για ενίσχυση επενδυτικό ή επιχειρηματικό σχέδιο προβλέπεται και η χρησιμοποίηση δανείου αυτό πρέπει

✘ να είναι μεσομακροπρόθεσμο, τετραετούς τουλάχιστον διάρκειας

✘ να έχει τη μορφή τραπεζικού δανείου ή ομολογιακού δανείου εκδιδόμενου σε δημόσια ή μη εγγραφή ή δανείου από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς, αποκλειόμενης της μορφής αλληλόχρεου λογαριασμού

✘ να λαμβάνεται για την πραγματοποίηση του επενδυτικού ή επιχειρηματικού σχεδίου όπως αυτό θα προκύπτει ρητά από τη σχετική δανειακή σύμβαση

✘ να έχει εγκριθεί από τη χρηματοδοτούσα τράπεζα ή το χρηματοδοτικό οργανισμό κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής στις ενισχύσεις του νόμου.

Το επενδυτικό δάνειο μπορεί να λαμβάνεται και σε συνάλλαγμα αλλά η επιδότηση των τόκων γίνεται πάντα σε δραχμές.

Η επιδότηση των τόκων του επενδυτικού δανείου παρέχεται για χρονικό διάστημα έξι ετών από την πρώτη ανάληψη δόσης του δανείου και καταβάλλεται αφού βεβαίως έχουν καταβληθεί οι αντίστοιχοι τόκοι και αφού εκδοθούν η απόφαση ολοκλήρωσης της επένδυσης και η απόφαση πιστοποίησης της έναρξης της παραγωγικής διαδικασίας.

Σε περίπτωση εκχώρησης της επιδότησης επιτοκίου στη χρηματοδοτούσα τράπεζα, η επιδότηση καταβάλλεται στην τράπεζα εφόσον ο επενδυτής έχει καταβάλλει τους τόκους στο ποσοστό που του αναλογεί.

3.12 ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΤΩΝ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΥΠΑΓΩΓΗΣ ΚΑΙ ΤΟ ΧΡΟΝΙΚΟ ΔΙΑΣΤΗΜΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ ΤΗΣ ΕΞΕΤΑΣΗΣ ΤΟΥΣ

Οι αιτήσεις υπαγωγής επενδύσεων ή/και προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού υποβάλλονται από 1 Ιανουαρίου μέχρι και 15 Σεπτεμβρίου εκάστου έτους. Στο Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων (ΕΛ.Κ.Ε) υποβάλλονται για έκθεση σκοπιμότητας, οι επενδύσεις ή προγράμματα ύψους άνω των 3 δισ. δρχ. καθώς και οι επενδύσεις ή επιχειρηματικά σχέδια 1 δισ. δρχ. και άνω, εφόσον το 50% τουλάχιστο της ίδιας συμμετοχής προέρχεται από κεφάλαια εξωτερικού.

Τα υπόλοιπα επενδυτικά σχέδια υποβάλλονται για αξιολόγηση και

υπαγωγή στις παρακάτω υπηρεσίες:

- Στην Κεντρική Υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας οι επενδύσεις ή τα προγράμματα α) ύψους άνω του 1,2 δισ.δρχ που πραγματοποιούνται στα όρια της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης (το όριο του 1,2 δισ.δρχ. γίνεται 700 εκατ. δρχ. όταν πρόκειται για επιδότηση τόκων δανείου επενδυτικού σχεδίου που υπάγεται στο δεύτερο "πακέτο" κινήτρων) β) ύψους άνω των 700 εκατ.δρχ. που πραγματοποιούνται στην υπόλοιπη Επικράτεια γ) ανεξαρτήτως ύψους επενδυτικών σχεδίων, των συνεδριακών κέντρων, κέντρων θαλασσοθεραπείας, κέντρων τουρισμού υγείας, χιονοδρομικών κέντρων, κέντρων προπονητικού-αθλητικού τουρισμού, λιμένων σκαφών αναψυχής, γηπέδων γκολφ, επιχειρήσεων αξιοποίησης ιαματικών πηγών, κέντρων κοινής επιχειρηματικής δράσης, εταιρειών διεθνούς εμπορίου, επιχειρήσεων παραγωγής ηλεκτρισμού από ήπιες μορφές ενέργειας, επιχειρήσεων εκμετάλλευσης μέσω μεταφοράς ανθρώπων και εμπορευμάτων, επιχειρηματικών σχεδίων διάσωσης και αναδιάρθρωσης.

- Στις Υπηρεσίες Ιδιωτικών Επενδύσεων των Περιφερειών οι επενδύσεις ή τα προγράμματα α) ύψους μέχρι 700 εκατ.δρχ. που πραγματοποιούνται μέσα στα όρια κάθε Περιφέρειας β) ύψους μέχρι 1,2 δισ.δρχ. που πραγματοποιούνται μέσα στα όρια της Περιφέρειας Αν. Μακεδονίας και Θράκης (το όριο του 1,2 δισ.δρχ. γίνεται 700 εκατ.δρχ. όταν πρόκειται για επιδότηση τόκων δανείου επενδυτικού σχεδίου που υπάγεται στο δεύτερο "πακέτο" κινήτρων)

- Στο Γραφείο Περιφερειακής Ανάπτυξης Δωδεκανήσου της Περιφέρειας Νοτίου Αιγαίου οι επενδύσεις ή προγράμματα ύψους μέχρι 700 εκατ.δρχ.

- Στον Ε.Ο.Μ.Μ.Ε.Χ οι επενδύσεις ή προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού βιοτεχνίας ύψους μέχρι 200 εκατ.δρχ. που πραγματοποιούνται μέσα στα όρια της Περιφέρειας Αττικής

Τα επενδυτικά προγράμματα των επιχειρήσεων που επιλέγουν να κάνουν αποκλειστική χρήση των φορολογικών απαλλαγών χωρίς τη χρήση τραπεζικού δανείου, υποβάλλουν στο Υπουργείο Οικονομικών ορισμένα στοιχεία για τις πραγματοποιούμενες σε κάθε διαχειριστική χρήση νέες παραγωγικές επενδύσεις. Το σχετικό ειδικό έντυπο συμπληρώνεται από τις επιχειρήσεις και υποβάλλεται στον αρμόδιο Οικονομικό Έφορο μαζί με τη σχετική δήλωση φορολογίας εισοδήματος κάθε οικονομικού έτους.

Μετά την υποβολή των σχετικών αιτήσεων και το αργότερα μέχρι του τέλους της διαχειριστικής χρήσης εντός της οποίας υποβλήθηκαν αυτές, οι Δ.Ο.Υ υποχρεούνται όπως προβούν σε έλεγχο των πραγματοποιηθεισών επενδύσεων που έχουν καταχωρηθεί στα βιβλία της επιχείρησης, προκειμένου να διαπιστωθεί αν για τις δαπάνες αυτές συντρέχουν οι προϋποθέσεις για την αναγνώριση τους ως επιλέξιμες επιχορηγούμενες

επενδύσεις.

Η διαδικασία εξέτασης και υπαγωγής κάθε αίτησης για υπαγωγή επένδυσης ή προγράμματος στις διατάξεις του Ν.2601/98 ολοκληρώνεται από την αρμόδια υπηρεσία υπαγωγής το αργότερο εντός τριών μηνών από την ημερομηνία υποβολής της αίτησης (υπό την προϋπόθεση της πληρότητας του υποβαλλομένου φακέλου με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και της κατάρτισης της οικονομοτεχνικής μελέτης σύμφωνα με τα υποδείγματα), η δε απόφαση υπαγωγής εκδίδεται το αργότερο εντός των επομένων τριάντα εργασίμων ημερών από τη γνωμοδότηση της επιτροπής. Ειδικά για την επιδότηση τόκων δανείων που υπάγονται στο καθεστώς της φορολογικής απαλλαγής η έκδοση της σχετικής πράξης ένταξης πραγματοποιείται από το Υπουργείο Εθνικής Οικονομίας ή τον αρμόδιο Γενικό Γραμματέα Περιφέρειας αντίστοιχα, εντός δύο μηνών από την υποβολή της αίτησης. Οι αιτήσεις υποβάλλονται καθ' όλη τη διάρκεια του έτους.

- Στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης, μετά από δημόσια προκήρυξη, υποβάλλονται τον Ιανουάριο εκάστου έτους :
α) οι αιτήσεις υπαγωγής των ολοκληρωμένων πολυετών επιχειρηματικών σχεδίων παλαιών φορέων βιομηχανικών επιχειρήσεων, επιχειρήσεων ανάπτυξης λογισμικού και μεταλλευτικών επιχειρήσεων ύψους μέχρι 3 δισ. δρχ. **β)** οι αιτήσεις υπαγωγής που αφορούν σε δαπάνες μελετών, αγορές καινούργιου σύγχρονου εξοπλισμού, έξοδα πιστοποίησης των προϊόντων και των διαδικασιών διασφάλισης της ποιότητας, σε δαπάνες μετατροπής μεταποιητικών βιομηχανικών μονάδων ώστε να γίνουν πιο ευέλικτες, επενδύσεων παραγωγής καινοτομικών προϊόντων και εισαγωγής καινοτομιών στην παραγωγική διαδικασία καθώς και μονάδων για την οικολογική αποσυναρμολόγηση προϊόντων συσκευασίας.

Οι διαδικασίες εξέτασης και υπαγωγής των επενδυτικών σχεδίων που υποβάλλονται στο Υπουργείο Ανάπτυξης ολοκληρώνονται το αργότερο μέχρι την 31η Ιουλίου εκάστου έτους.

3.13 ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΤΑ ΥΠΟΒΑΛΛΟΜΕΝΑ ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΑΓΩΓΗ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ, ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΚΩΝ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ

Όλα τα προτεινόμενα επενδυτικά σχέδια αξιολογούνται και βαθμολογούνται με βάση ομάδες κριτηρίων όπως

- ♦ κριτήρια εκτίμησης της βιωσιμότητας που εφαρμόζονται για όλα τα επενδυτικά σχέδια σε όλους τους τομείς και αφορούν

- i. στα χαρακτηριστικά του φορέα

- ii. στις προοπτικές κερδοφορίας της επιχείρησης
- iii. στην πληρότητα του επιχειρηματικού σχεδιασμού της επένδυσης
 - ◆ κοινά κριτήρια προτεραιότητας υπαγωγής των βιώσιμων επενδύσεων όλων των τομέων οικονομικής δραστηριότητας και αφορούν
 - i. στην αύξηση της απασχόλησης
 - ii. στο βαθμό κάλυψης της ίδιας συμμετοχής στην επένδυση αλλά και στο κεφάλαιο κίνησης
 - iii. στο δυναμισμό και επιτυχία σε προγενέστερες και υφιστάμενες δραστηριότητες της επιχείρησης ή των εταίρων της
 - iv. στην πραγματοποίηση της επένδυσης στις περιοχές της Επικράτειας με τη μεγαλύτερη ενίσχυση
 - v. στον αριθμό και τη σημασία προηγούμενων επιχορηγηθέντων επενδυτικών σχεδίων της επιχείρησης
 - ◆ πρόσθετα κριτήρια προτεραιότητας υπαγωγής των βιώσιμων επενδύσεων των μεταποιητικών, μεταλλευτικών και εξορυκτικών επιχειρήσεων και αφορούν μεταξύ άλλων
 - i. στην προοπτική δυναμικής ανάπτυξης του κλάδου
 - ii. στο χαρακτηρισμό των προϊόντων που πρόκειται να παραχθούν ως νέων, ως προϊόντων εξαιρετικά προηγμένης τεχνολογίας
 - iii. στην ανταγωνιστικότητα των προϊόντων σε διεθνές επίπεδο
 - iv. στην εξοικονόμηση, εκμετάλλευση ήπιων μορφών ενέργειας, στην προστασία περιβάλλοντος και στη μείωση της ρύπανσης

Επίσης θεσπίζονται ανάλογα πρόσθετα κριτήρια προτεραιότητας υπαγωγής των βιώσιμων επενδύσεων του πρωτογενή τομέα, του τουριστικού τομέα και του τομέα παροχής υπηρεσιών.

Τα κριτήρια επιλογής καθώς και τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά διαφοροποιούνται αν πρόκειται για επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Ανάπτυξης ή που υπάγονται στο καθεστώς της φορολογικής απαλλαγής.

3.14 ΠΩΣ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΕΙΤΑΙ Η ΕΓΚΡΙΣΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Κάθε επένδυση ή πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού εξετάζεται ως προς τη βιωσιμότητα της και αν κριθεί βιώσιμη προχωρεί στη βαθμολόγηση της. Εφόσον συγκεντρώσει ποσοστό βαθμών πάνω από το κοινό ελάχιστο ποσοστό και το διαθέσιμο για το συγκεκριμένο έτος ποσό για τις επιχορηγήσεις και επιδοτήσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης επαρκεί, εγκρίνεται για υπαγωγή.

Σε περίπτωση που μετά την προαναφερόμενη διαδικασία παραμείνει αδιάθετο κονδύλι, οι υπόλοιπες επενδύσεις ή προγράμματα κατατάσσονται σε ενιαίο πίνακα σύμφωνα με το ποσοστό του συνόλου των βαθμών που

συγκέντρωσαν, με πρόταξη εκείνων που συγκέντρωσαν το μεγαλύτερο ποσοστό. Στη συνέχεια υπάγονται κατά σειρά προτεραιότητας μέχρι την κάλυψη του αδιάθετου υπολοίπου του κονδυλίου.

Κάθε αίτηση υπαγωγής που υποβάλλεται, ελέγχεται από την αρμόδια υπηρεσία ως προς την πληρότητα των απαιτούμενων δικαιολογητικών και στοιχείων καθώς και της οικονομοτεχνικής μελέτης. Σε περίπτωση ελλείψεων στα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά οι οποίες καθιστούν αδύνατη την αξιολόγηση της υποβληθείσας πρότασης, αυτή θεωρείται ως μηδέποτε υποβληθείσα και τίθεται στο αρχείο.

3.15 ΠΟΤΕ ΓΙΝΕΤΑΙ ΕΝΑΡΞΗ ΤΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

Η έναρξη των επενδύσεων ή/και των προγραμμάτων χρηματοδοτικής μίσθωσης μπορεί να πραγματοποιηθεί αμέσως μετά την υποβολή στην αρμόδια υπηρεσία της αίτησης υπαγωγής και των απαιτούμενων δικαιολογητικών με αποκλειστική ευθύνη του επενδυτή και δε δεσμεύει την κρίση της Γνωμοδοτικής Επιτροπής ούτε την απόφαση της Διοίκησης.

Ο επενδυτής πρέπει να γνωρίζει όμως ότι επιλέξιμες επενδυτικές δαπάνες που προηγούνται της ημερομηνίας υποβολής της αίτησης υπαγωγής ΔΕΝ συνυπολογίζονται στο επιχορηγούμενο κόστος ούτε στην ίδια συμμετοχή του.

3.16 ΠΩΣ ΓΙΝΕΤΑΙ Η ΚΑΤΑΒΟΛΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ

Η καταβολή του ποσού της επιχορήγησης από το Δημόσιο πραγματοποιείται σε δόσεις ανάλογα με την πρόοδο των εργασιών της επένδυσης και μετά από πιστοποίηση των αρμόδιων οργάνων ελέγχου, εφόσον έχει διαπιστωθεί ότι ο επενδυτής ενήργησε σύμφωνα με τους όρους και τις προϋποθέσεις της απόφασης υπαγωγής.

Η επιχορήγηση καταβάλλεται απευθείας στον επενδυτή εκτός και αν έχει γίνει εκχώρηση της στη χρηματοδοτούσα τράπεζα η οποία πρέπει να υπογράψει με τον επενδυτή χωριστή σύμβαση χορήγησης βραχυπρόθεσμου δανείου έναντι της εγκριθείσας επιχορήγησης για το συγκεκριμένο έργο. Η καταβολή της επιχορήγησης γίνεται απευθείας στην τράπεζα με την οποία έχει υπογραφεί η σύμβαση εκχώρησης εφόσον κάθε φορά έχει αναληφθεί ισόποσο τουλάχιστον της καταβαλλόμενης επιχορήγησης τμήμα του βραχυπρόθεσμου δανείου.

Η έναρξη εκταμίευσης της επιχορήγησης του Δημοσίου για την επένδυση γίνεται αφού προηγουμένως με βάση την έκθεση του Οργάνου Ελέγχου πιστοποιείται η καταβολή του 50% της ίδιας συμμετοχής του επενδυτή και του 25% της τυχόν συμμετοχής της χρηματοδοτούσας Τράπεζας.

Η επιχορήγηση καταβάλλεται σε τρεις φάσεις ως εξής:

1. τμήμα της ίσο με το 60% καταβάλλεται κατά τη διάρκεια υλοποίησης της επένδυσης σε δύο δόσεις που καθορίζονται με την εγκριτική απόφαση και με τρόπο ώστε να δαπανηθεί παράλληλα το υπόλοιπο της ίδιας συμμετοχής και του δανείου

2. τμήμα της ίσο με το 20% καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση ολοκλήρωσης της επένδυσης και έκδοσης της σχετικής απόφασης ολοκλήρωσης της

3. το υπόλοιπο 20% καταβάλλεται μετά την πιστοποίηση έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και έκδοσης της σχετικής απόφασης

Η καταβολή της επιχορήγησης για τα επιχειρηματικά σχέδια που υποβάλλονται στη Γενική Γραμματεία Βιομηχανίας του Υπουργείου Ανάπτυξης προβλέπεται σε ποσοστό 80% κατά τη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου και σε ποσοστό 20% μετά την έκδοση της σχετικής απόφασης ολοκλήρωσης.

Το ποσό της επιχορήγησης για τις επενδυτικές προτάσεις που προαναφέρθηκαν αρμοδιότητας υπαγωγής του Υπουργείου Ανάπτυξης, καταβάλλεται σε δύο ισόποσες δόσεις ως εξής:

● η πρώτη δόση καταβάλλεται εφόσον το αρμόδιο όργανο ελέγχου πιστοποιήσει ότι ο επενδυτής ενήργησε σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της απόφασης υπαγωγής και έχει δαπανήσει το 60% της ίδιας συμμετοχής και το 60% του τυχόν επενδυτικού δανείου

● η δεύτερη δόση καταβάλλεται εφόσον το αρμόδιο όργανο ελέγχου πιστοποιήσει ότι η επένδυση ολοκληρώθηκε και έγινε η έναρξη της παραγωγικής της λειτουργίας

Η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης καταβάλλεται εφόσον ο μισθωμένος εξοπλισμός έχει εγκατασταθεί στη μονάδα και έχει γίνει έναρξη της παραγωγικής του λειτουργίας, μετά την εκάστοτε πληρωμή των δόσεων του μισθώματος από την επιχείρηση σε δόσεις κάθε μια εκ των οποίων υπολογίζεται επί του τμήματος της αξίας κτήσεως του εξοπλισμού το οποίο εμπεριέχεται στην εκάστοτε καταβαλλόμενη δόση του μισθώματος.

3.17 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ ΤΟΥ Ν. 2601/98

Τα ποσά της επιχείρησης του Δημοσίου που εισπράττει η επιχείρηση και αντιστοιχούν σε πάγια στοιχεία εμφανίζονται με τη μορφή αποθεματικού σε ξεχωριστό λογαριασμό στα λογιστικά βιβλία της επιχείρησης. Τα ποσά της επιχορήγησης του Δημοσίου που εισπράττει η επιχείρηση και αντιστοιχούν σε λειτουργικές δαπάνες ή έξοδα μειώνουν το ποσό των δαπανών ή εξόδων που αφαιρούνται από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης για να υπολογιστούν τα καθαρά κέρδη που φορολογούνται .

Καταβολή επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης .

α) Η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης καταβάλλεται εφόσον ο μισθωμένος εξοπλισμός έχει εγκατασταθεί στη μονάδα και έχει γίνει έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας του.

β) Η επιδότηση καταβάλλεται μετά την εκάστοτε πληρωμή των δόσεων του μισθώματος από την επιχείρηση σε δόσεις καθεμία έκτων οποίων υπολογίζεται επί του τμήματος της αξίας κτήσεως του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στην εκάστοτε καταβαλλόμενη δόση του μισθώματος. Σε περίπτωση που η σύμβαση της χρηματοδοτικής μίσθωσης προβλέπει καταβολή των δόσεων του μισθώματος σε διαστήματα μικρότερα του τριμήνου, η καταβολή της επιδότησης γίνεται ανά τρίμηνο.

γ) Τα ποσά των δόσεων της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης που εισπράττει η επιχείρηση μειώνουν το ποσό των δαπανών χρηματοδοτικής μίσθωσης, που αφαιρούνται από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης για να υπολογισθούν έτσι τα καθαρά κέρδη που φορολογούνται.

Αναλυτικότερα:

Σύμφωνα με το υπ' αριθμ. 1016/13.6.88 έγγραφο του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας, σε όσους τηρούν βιβλία γ' κατηγορίας οι επιχορηγήσεις παρακολουθούνται με τον ακόλουθο τρόπο:

α) Με τα ποσά των επιχορηγήσεων που εισπράττονται από το Δημόσιο, χρεώνεται ο λογ/σμός 38.00 "Ταμείο" και πιστώνεται ο λογ/σμός 41.10 "Επιχορηγήσεις πάγιων στοιχείων".

β) Στο τέλος του κάθε έτους (αρχομένου του έτους που αρχίζει ο υπολογισμός των αποσβέσεων), χρεώνεται κανονικά ο λογ/σμός 66 "Αποσβέσεις Παγίων Στοιχείων" με πίστωση του αντίστοιχου δευτεροβάθμιου λογ/σμού "Αποσβεσμένα πάγια στοιχεία" με το ποσό των αποσβέσεων της χρήσης που αναλογούν στο συνολικό ποσό των πάγιων στοιχείων (χωρίς δηλαδή ν' αφαιρεθούν τα ποσά των επιχορηγήσεων που πήρε η επιχείρηση). Στη συνέχεια, χρεώνεται ο λογ/σμός 41.10 "Επιχορηγήσεις πάγιων στοιχείων" με διαφορετικό όμως τεταρτοβάθμιο λογ/σμό και πιστώνεται ο λογ/σμός 81.01.05.000 "Αναλογούσες στη χρήση επιχορηγήσεις πάγιων επενδύσεων" με το ποσό των τακτικών αποσβέσεων του λογ. 66 που αναλογούν στην αξία των αποσβέσιμων πάγιων στοιχείων που χρηματοδοτήθηκε από τις πιο πάνω επιχορηγήσεις.

Με τον τρόπο αυτό, όταν θα αποσβεστεί πλήρως το πάγιο στοιχείο, τότε θα παρακολουθείται αυτό στα βιβλία της επιχείρησης με μια δραχμή, ενώ ο λογ. 41.10 θα είναι πιστωμένος σε τεταρτοβάθμιο λογ/σμό με το ποσό της επιχορήγησης και χρεωμένος με το ίδιο ποσό σε άλλο τεταρτοβάθμιο λογ/σμό. Στη συνέχεια, θα γίνει αντιλογισμός των δύο αυτών τεταρτοβάθμιων λογ/σμών του λογ. 41.10 και έτσι θα εξισωθούν.

Δηλαδή, με τον τρόπο αυτό, οι αποσβέσεις των επιχορηγήσεων του Ν. 2601/98 θεωρούνται ως έσοδα και αντιλογίζουν έμμεσα τις επιπλέον

λογισμένες αποσβέσεις. Κατά συνέπεια, οι επιχορηγήσεις αυτές δεν είναι αφορολόγητες ούτε και μπορούν να θεωρηθούν ως "αφορολόγητο αποθεματικό".

γ) Επίσης, για τα ποσά της επιχορήγησης που παίρνει η επιχείρηση κάθε φορά από το δημόσιο, εκτός από την ταμειακή εγγραφή, στο ημερολόγιο διαφόρων πράξεων γίνεται και η εξής εγγραφή λογ/σμών τάξης: (π.χ. για ποσό επιχορήγησης 70.000 ευρώ) .

<u>ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ ΔΙΑΦΟΡΩΝ ΠΡΑΞΕΩΝ</u>	ΧΡΕΩΣΗ	ΠΙΣΤΩΣΗ
04 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓΑΡΙΑΣΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ		
ΧΡΕΩΣΤΙΚΟΙ		
04.00.00.000 Επιχορηγήσεις Ν. 2601/98	70.000	
08 ΔΙΑΦΟΡΟΙ ΛΟΓ/ΣΜΟΙ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΩΝ		
ΠΙΣΤΩΤΙΚΟΙ		
08.00.00.000 Δημόσιο / λογ. επιχορηγήσεων Ν. 2601/98		70.000

Για τις επιχειρήσεις που τηρούν βιβλία β' κατηγορίας του Κ.Β.Σ., τα πάγια περιουσιακά στοιχεία που αποκτούνται καταχωρούνται σε ιδιαίτερη στήλη ή σε ιδιαίτερο χώρο. Στην ίδια στήλη ή στον ίδιο χώρο και κάτω από την αξία απόκτησης των παγίων καταχωρούνται και οι επιχορηγήσεις που εισπράχθηκαν μέσα στην ίδια χρήση με κόκκινο στυλό (δηλαδή αφαιρετικά).

3.17.1 ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΕΠΙΧΟΡΗΓΗΣΗΣ - ΛΟΓΙΣΤΙΚΕΣ ΕΝΕΡΓΕΙΕΣ

Σε περίπτωση που η επιχείρηση: α) εγκαταλείψει την επένδυση στο στάδιο υλοποίησης της, β) συγχωνευθεί μέσα σε 5 έτη με "παλαιά" επιχείρηση, γ) μεταβιβάσει τα επιχορηγηθέντα πάγια μέσα στα 5 πρώτα χρόνια από την έναρξη λειτουργίας τους, δ) παύσει να χρησιμοποιεί τα πάγια που επιχορηγήθηκαν πριν περάσουν 5 χρόνια από την έναρξη της λειτουργίας τους κλπ., τότε γίνονται οι εξής εγγραφές:

Χρεώνεται ο λογ/σμός 41.10.00 "Επιχορηγήσεις Ν. 2601/98" με το υπόλοιπο αναπόσβεστο ποσό της επιχορήγησης και πιστώνεται με το ίδιο ποσό ο λογ/σμός 53.95.00 "Ελληνικό Δημόσιο".

Χρεώνεται ο λογ/σμός 42.04.00 "Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων" με το ποσό της επιχορήγησης που έχει μεταφερθεί στ' αποτελέσματα χρήσης μέσω αποσβέσεων καθώς και με τις τυχόν προσαυξήσεις και πιστώνεται με το ίδιο ποσό ο λογ/σμός 53.95.00 "Ελληνικό Δημόσιο".

Όταν καταβάλλεται η υποχρέωση αυτή στο Δημόσιο, τότε χρεώνεται ο λογ. 53.95.00 "Ελληνικό Δημόσιο" για να εξοφληθεί και πιστώνεται με

το ίδιο ποσό ο λογ/σμός 38.00.00 "Ταμείο επιχείρησης" κλπ.

Ακυρώνονται οι λογ/σμοί τάξης που απεικόνιζαν την επιχορήγηση.

3.18 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΗΣ ΜΙΣΘΩΣΗΣ ΤΟΥ Ν. 2601/98

Όταν η επιχείρηση αγοράζει μηχανήματα με το σύστημα της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing) και εντάσσει αυτά στις ενισχύσεις του Ν. 2601/98, τότε ένα μέρος από τις καταβαλλόμενες δόσεις της χρηματοδοτικής μίσθωσης καλύπτεται από το Δημόσιο.

Οι λογιστικές εγγραφές έχουν την εξής σειρά:

α) Με το ποσό της μηνιαίας δόσης χρεώνεται ο λογ/σμός 62.04.20 "Ενοίκια μίσθωσης leasing μηχανημάτων" και πιστώνεται ο λογ. 38.00.00 "Ταμείο επιχείρησης" (ή ο λογ. 52 κλπ.) με το ίδιο ποσό.

β) Με το ποσό της επιχορήγησης, χρεώνεται ο λογ. 38.00.00 "Ταμείο επιχείρησης" και πιστώνεται ο λογ. 74.03.01 "Επιδότησεις χρηματοδοτικής μίσθωσης Ν. 2601/98" με το ίδιο ποσό.

γ) Στο τέλος της κάθε χρήσης, οι λογ/σμοί 62.04 και 74.03 μεταφέρονται στ' αποτελέσματα χρήσης.

δ) Με την αξία του μηχανήματος που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση ή με 0,01 ευρώ, και με ημερομηνία την ημέρα που το μηχάνημα αυτό παραλαμβάνεται από την επιχείρηση, χρεώνεται ο λογ. 04.01.02 "Χρήσεις μηχανημάτων leasing Ν. 2601/92" και πιστώνεται ο λογ. 08.01.02 "Χρήσεις μηχανημάτων leasing Ν. 2601/92" με το ίδιο ποσό.

ε) Όταν αποκτηθεί το μηχάνημα, τότε με την αξία του μηχανήματος (τιμολόγιο ημέρας απόκτησης) χρεώνεται ο λογ. 12 και πιστώνεται ο λογ. 38. Συγχρόνως αντिलογίζονται και οι λογ/σμοί τάξης, δηλαδή χρεώνεται ο λογ. 08.01.02 και πιστώνεται ο λογ. 04.01.02 για να εξισωθούν.

στ) Αν το μηχάνημα δεν αποκτηθεί στο τέλος της σύμβασης, ή παύσει να λειτουργεί το μηχάνημα πριν περάσουν 5 χρόνια, τότε επιστρέφεται η επιδότηση της χρηματοδοτικής μίσθωσης με τις ανάλογες προσαυξήσεις. Με τα ποσά αυτά χρεώνεται ο λογ. 42.04 "Διαφορές φορολογικού ελέγχου προηγούμενων χρήσεων" και πιστώνεται με το ίδιο ποσό ο λογ. 38 ή ο λογ. 53.95 κλπ.

3.19 ΛΟΓΙΣΤΙΚΗ ΑΠΕΙΚΟΝΙΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΔΟΤΗΣΗΣ ΤΟΚΩΝ ΤΟΥ Ν. 2601/98

Το ποσό της επιδότησης τόκων τραπεζικών δανείων ή άλλων οργανισμών που εισπράττει η επιχείρηση, δεν θεωρείται ακαθάριστο έσοδο, αλλά μειώνει το ποσό των χρεωστικών τόκων, που αφαιρούνται από τα ακαθάριστα έσοδα

της επιχείρησης, για να υπολογισθούν έτσι τα καθαρά κέρδη που φορολογούνται.

Με τα ποσά της επιδότησης επιτοκίου που εισπράττει η επιχείρηση, ο λογιστής χρεώνει το λογ/σμό 38 "Χρηματικά διαθέσιμα" ή το λογ/σμό 52 "Τράπεζες - λογ/σμός βραχυπροθέσμων υποχρεώσεων" ανάλογα, και πιστώνει το λογ/σμό 65 "Τόκοι και συναφή έξοδα", διότι τα ποσά αυτά δεν θεωρούνται προσθετικό στοιχείο των ακαθάριστων εσόδων αλλά αφαιρετικό στοιχείο των χρεωστικών τόκων. Έτσι, το ποσό των χρεωστικών τόκων που θα προκύψει μετά την αφαίρεση του ποσού της επιδότησης του επιτοκίου, θα αφαιρεθεί στο τέλος της χρήσης από τα ακαθάριστα έσοδα της επιχείρησης για να υπολογιστούν έτσι τα καθαρά κέρδη της που θα φορολογηθούν. Όταν η επιχείρηση τηρεί β' κατηγορίας βιβλία, τότε οι επιδοτήσεις αυτές καταχωρούνται αφαιρετικά κάτω από τους χρεωστικούς τόκους και δεν προστίθενται στα έσοδα και ούτε πολλαπλασιάζονται με το μοναδικό συντελεστή καθαρού κέρδους για τον προσδιορισμό του καθαρού εισοδήματος. Επίσης, στις περιοδικές δηλώσεις του Φ.Π.Α., η επιδότηση επιτοκίου δεν καταχωρείται στα ακαθάριστα έσοδα, αλλά αφαιρείται από τους τόκους και η διαφορά καταχωρείται στα απαλλασσόμενα έξοδα.

3.20 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΚΑΙ ΚΥΡΩΣΕΙΣ ΕΝΙΣΧΥΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Οι επιχειρήσεις που πραγματοποιούν επενδύσεις του Ν. 2601/1998 αναλαμβάνουν υποχρεώσεις καθώς επίσης και κυρώσεις όταν οι επενδύσεις δεν πραγματοποιούνται.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΤΕΡΑ :

Σε περίπτωση εγκατάλειψης επένδυσης κατά το στάδιο υλοποίησης της, για την οποία έχει εκπνεύσει η προθεσμία ολοκλήρωσης που ορίζεται αρχικά στην απόφαση υπαγωγής και έχει εξαντληθεί η εξάμηνη αποκλειστική προθεσμία χωρίς να υποβληθεί αίτηση για παράταση, η απόφαση υπαγωγής της θεωρείται αυτοδικαίως ως ουδέποτε εκδοθείσα και η τυχόν καταβληθείσα επιχορήγηση καθίσταται αμέσως απαίτηση στο σύνολο της. Σε περίπτωση που κατά την εκπνοή της εγκριθείσας διετούς παράτασης υλοποιούμενης επένδυσης δεν έχει υποβληθεί αίτηση για διενέργεια ελέγχου ολοκλήρωσής της ή τυχόν αίτηση για περαιτέρω παράταση της προθεσμίας ολοκλήρωσης για λογούς αποδεδειγμένης ανωτέρας βίας, η αρμόδια υπηρεσία αμέσως μετά την εκπνοή της προθεσμίας με έγγραφο της, που επιδίδεται με δικαστικό επιμελητή, υπενθυμίζει στον φορέα της επένδυσης ότι εφόσον υφίσταται αποδεδειγμένα λόγους ανωτέρας βίας, έχει τη δυνατότητα να υποβάλλει το σχετικό αίτημα παράτασης. Με τον ίδιο έγγραφο τάσσει επίσης προθεσμία 15 ημερών από τη λήξη της πιο πάνω αποκλειστικής προθεσμίας, μέσα στην οποία υποχρεούται να υποβάλει αίτημα για διενέργεια ελέγχου ολοκλήρωσης

της επένδυσής του.

Σε περίπτωση που ο φορέας δεν προβεί σε καμία από τις παραπάνω πράξεις, η απόφαση υπαγωγής θεωρείται αυτοδικαίως ως ουδέποτε εκδοθείσα και η τυχόν καταβληθείσα επιχορήγηση καθίσταται αμέσως απαιτητή στο σύνολό της .

Νέοι φορείς των οποίων οι επενδύσεις και τα προγράμματα χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού έχουν υπαχθεί στις ενισχύσεις της επιχορήγησης και επιδότησης τόκων ή/και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης, σε περίπτωση που κατά την διάρκεια υλοποίησης των επενδύσεων ή/και των προγραμμάτων τους αυτών και μέχρι συμπλήρωσης πενταετίας από την έκδοση της απόφασης πιστοποίησης έναρξης της παραγωγικής τους λειτουργίας, συγχωνευτούν ή απορροφηθούν από άλλη εταιρία ή ατομική επιχείρηση που αποτελεί παλαιό φορέα ή απορροφήσουν άλλη εταιρία ή ατομική επιχείρηση ή κλάδο άλλης, που επίσης αποτελεί παλαιό φορέα, η απόφαση υπαγωγής τους στις ως άνω ενισχύσεις θεωρείται αυτοδικαίως ως ουδέποτε εκδοθείσα και η τυχόν καταβληθείσα επιχορήγηση και η επιδότηση τόκων καθώς και η επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης καθίστανται απαιτητά στο σύνολό τους.

Σε περίπτωση που η επιχείρηση που έχει υπαχθεί στην ενίσχυση της επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού δεν αποκτά την κυριότητα του μισθωμένου εξοπλισμού με τη λήξη της σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης ή μετά την απόκτηση της κυριότητας και μέχρι τη συμπλήρωση πενταετίας από τη ημερομηνία έκδοσης της απόφασης πιστοποίησης έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας μεταβιβάσει τον εξοπλισμό αυτό, η αναλογούσα, στο συγκεκριμένο εξοπλισμό καταβληθείσα επιδότηση χρηματοδοτικής μίσθωσης καθίσταται αυτοδικαίως απαιτητή στο σύνολό της. Το ίδιο ισχύει και σε περίπτωση διακοπής της σύμβασης και επιστροφής του εξοπλισμού στην εταιρία χρηματοδοτικής μίσθωσης και μέχρι συμπλήρωσης της παραπάνω πενταετίας. Οι παραπάνω ρυθμίσεις δεν εφαρμόζονται σε περίπτωση που ο μεταβιβαζόμενος εξοπλισμός αντικατασταθεί εντός 6μ.ηνου από άλλης ίσης τουλάχιστον αξίας και του ίδιου είδους, υπό την προϋπόθεση ότι: i) προ της αντικατάστασης του εξοπλισμού θα υποβληθεί σχετική γνωστοποίηση στην αρμόδια υπηρεσία και ii) μέσα σε εύλογο χρονικό διάστημα από την αντικατάσταση επίσης θα υποβληθεί στην αρμόδια υπηρεσία γνωστοποίηση και τα σχετικά με τη μεταβίβαση και αντικατάσταση στοιχεία.

Επιχείρηση που έχει υπαχθεί στις ενισχύσεις της επιχορήγησης ή και επιδότησης τόκων ή/και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης για επένδυσης ή/και πρόγραμμα χρηματοδοτικής μίσθωσης ή επιχειρηματικό της σχέδιο, εντός πενταετίας από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης πιστοποίησης της παραγωγικής τους λειτουργίας, μπορεί να εκμισθώνει την ενισχυθείσα επένδυση είτε στο σύνολο της είτε να εκμισθώνει μέρος των πάγιων

περιουσιακών στοιχείων που έχουν ενισχυθεί, μετά από έγκριση του αρμόδιου για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής οργάνου, με την προϋπόθεση ότι η επένδυση ή τα πάγια στοιχεία που εκμισθώνονται θα συνεχίσουν τη λειτουργία τους από τον μισθωτή στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο. Σε περίπτωση εκμίσθωσης χωρίς την έγκριση αυτή, καθίσταται αυτοδικαίως απαιτητό, είτε το σύνολο της καταβληθείσας ενίσχυσης, προκειμένου για εκμίσθωση όλης της επένδυσης ή του εξοπλισμού χρηματοδοτικής μίσθωσης, είτε τμήμα της ανάλογο με το τμήμα της επένδυσης ή του εξοπλισμού χρηματοδοτικής μίσθωσης που έχει εκμισθωθεί.

Σε περίπτωση που α) από την υπαγωγή επένδυσης ή/και προγράμματος ή επιχειρηματικού σχεδίου μέχρι συμπλήρωσης πενταετίας από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης πιστοποίησης έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας διαπιστωθεί παύση για οποιονδήποτε λόγο της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης ή/και του εξοπλισμού που αποκτήθηκε με χρηματοδοτική μίσθωση που έχει επιχορηγηθεί ή/και επιδοτηθεί, με την επιφύλαξη της επόμενης περίπτωσης, β) απόφαση υπαγωγής της επένδυσης ή/και του προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή του επιχειρηματικού σχεδίου θεωρείται αυτοδικαίως ως ουδέποτε εκδοθείσα και η καταβληθείσα επιχορήγηση ή/και επιδότηση καθίσταται αμέσως απαιτητή στο σύνολο της.

Οι ρυθμίσεις της προηγούμενης περίπτωσης (α) δεν έχουν εφαρμογή προκειμένου για παύση παραγωγικής λειτουργίας επενδύσεων ή/και εξοπλισμού που αποκτήθηκε με χρηματοδοτική μίσθωση λόγω μερικής ή ολικής καταστροφής τους από πυρκαγιά, πλημμύρα ή άλλα φυσικά φαινόμενα. Με απόφαση του υπουργού Εθνικής Οικονομίας καθορίζονται οι υποχρεώσεις των φορέων των παραπάνω ενισχυθεισών επενδύσεων ή/και προγραμμάτων ή επιχειρηματικών σχεδίων σχετικά με την αποκατάσταση της καταστραφείσας επένδυσης τους και την παραγωγική επαναλειτουργία τους.

Από την έκδοση της απόφασης υπαγωγής επένδυσης ή/και προγράμματος χρηματοδοτικής μίσθωσης εξοπλισμού ή επιχειρηματικού σχεδίου στις ενισχύσεις της επιχορήγησης ή και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης και μέχρι συμπλήρωσης πενταετίας από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης πιστοποίησης έναρξης παραγωγικής λειτουργίας ή της απόφασης ολοκλήρωσης προκειμένου για επιχειρηματικά σχέδια, το σύνολο των μετοχών ή εταιρικών μεριδίων των φορέων των ως άνω επενδύσεων ή/και προγραμμάτων ή επιχειρηματικών σχεδίων δεσμεύεται ως προς τη μεταβίβαση του χωρίς έγκριση του αρμόδιου για την έκδοση της απόφασης υπαγωγής οργάνου στις περιπτώσεις: α) νεοϊδρυόμενων εταιριών είτε αυτές τελούν υπό σύσταση κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής είτε έχουν ήδη συσταθεί κατά το χρόνο αυτόν με σκοπό την πραγματοποίηση της συγκεκριμένης επένδυσης και β) υφιστάμενων εταιριών, είτε αυτές ασκούν κατά τον χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής μόνο τη δραστηριότητα στην οποία εντάσσεται η επένδυση είτε ασκούν άλλες δραστηριότητες,

εφόσον η ίδια συμμετοχή τους στην εγκρινόμενη επένδυση, που θα προέλθει από φορολογηθέντα (έκτακτα) αποθεματικά ή θα αποτελέσει αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου τους, είναι τουλάχιστον ίση με το 50% του υφιστάμενου κατά το χρόνο υποβολής της αίτησης υπαγωγής κεφαλαίου της εταιρίας. Η πραγματοποίηση των παραπάνω πράξεων μπορεί να γίνεται μετά από την υποβολή της σχετικής αίτησης στην αρμόδια υπηρεσία, με αποκλειστική ευθύνη του φορέα και των μετόχων ή εταίρων του και δεν δεσμεύει την κρίση της αρμόδιας Γνωμοδοτικής Επιτροπής ούτε την απόφαση της Διοίκησης σχετικά με την έγκριση του αιτήματος μεταβίβασης. Σε περίπτωση μεταβίβασης μετοχών ή εταιρικών μεριδίων πριν από την υποβολή της σχετικής αίτησης, επιστρέφεται αυτοδικαίως το 1% της τυχόν καταβληθείσας ενίσχυσης .

Σε περίπτωση απόρριψης αιτήματος μεταβίβασης, είτε αυτό υπεβλήθη πριν από τη μεταβίβαση είτε μετά από αυτήν, επιστρέφεται αυτοδικαίως τμήμα της καταβληθείσας ενίσχυσης ανάλογο του ποσοστού των μετοχών ή μεριδίων που μεταβιβάστηκαν. Η υποχρέωση για επιστροφή της καταβληθείσας ενίσχυσης βαρύνει εις ολοκλήρου και τους μετόχους ή εταίρους που μεταβίβασαν μετοχές ή μερίδια τους. Η παραπάνω δέσμευση για τη μεταβίβαση των μετοχών ή των εταιρικών μεριδίων χωρίς έγκριση του αρμοδίου οργάνου τίθεται ως όρος στο καταστατικό της εταιρίας και δεν μπορεί να απαλειφθεί πριν την συμπλήρωση πενταετία από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης πιστοποίησης έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας ή της απόφασης ολοκλήρωσης προκειμένου για επιχειρηματικά σχέδια.

Οι ρυθμίσεις αυτές δεν έχουν εφαρμογή για τις επιχειρήσεις που είναι εισηγμένες ή εισάγονται στο Χρηματιστήριο Αξιών Αθηνών , από τις εισαγωγής των τίτλων τους σε αυτό και για όσο διάστημα είναι εισηγμένοι. Επίσης, οι συνέπειες της παραγράφου αυτής δεν επέρχονται στις περιπτώσεις μεταβιβάσεων λόγω κληρονομικής διαδοχής.

Επίσπευση πλειστηριασμού ή κάθε μορφής εκκαθάριση επιχείρησης, που έχει υπαχθεί στις διατάξεις του ν.1262/1982, του ν. 1892/1990 ή του ν. 2601/1998 πριν από τη συμπλήρωση δεκαετίας από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης της επένδυσης προκειμένου για επενδύσεις του ν. 1892/1990 ή του ν. 1262/1982, ή πενταετίας από την έκδοση της απόφασης πιστοποίησης της έναρξης παραγωγικής λειτουργίας προκειμένου για επενδύσεις του ν. 2610/1998 ή οποτεδήποτε πριν την ολοκλήρωση της, είναι άκυρη, αν η σχετική πράξη κατάσχεσης και το πρόγραμμα πλειστηριασμού ή η πράξη διορισμού εκκαθαριστή δεν έχουν κοινοποιηθεί εντός 20 ημερών από τη σύνταξή τους στην υπηρεσία Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας. Για την παρακολούθηση αυτών των περιπτώσεων συνίσταται στην υπηρεσία ιδιωτικών Επενδύσεων ειδικό νομικό γραφείο.

Με απόφαση του Υπουργού Εθνικής Οικονομίας είναι δυνατόν να καθορίζονται ο τρόπος και οι λεπτομέρειες του ελέγχου της συμμόρφωσης

προς τις διατάξεις του Ν.2601/1998 και της πράξης υπαγωγής στις διατάξεις του, των επιχειρήσεων που έχουν επιχορηγηθεί ή επιδοτηθεί ή με οποιονδήποτε τρόπο ενισχυθεί, βάσει των διατάξεων του Ν. 2601/1998.

Από την ημερομηνία πιστοποίησης της έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και για το χρονικό διάστημα μιας πενταετίας, κατά το οποίο είναι υποχρεωμένη η επιχείρηση να διατηρεί τον αριθμό των δημιουργημένων νέων μόνιμων θέσεων απασχόλησης, όπως αυτές προβλέπονται στην απόφαση υπαγωγής, η επιχορούμενη επιχείρηση έχει υποχρέωση να υποβάλλει εντός 1 μηνός από τη λήξη εκάστου εξαμήνου, αρχής γενομένης από την ολοκλήρωση της επένδυσης, στην αρμόδια υπηρεσία του Υπουργείου Εθνικής Οικονομίας καθώς και στην περιφερειακή υπηρεσία θεωρημένη από την κατά τόπο αρμόδια επιθεώρηση εργασίας του Υπουργείου Εργασίας κατάσταση του απασχοληθέντος το προηγούμενο εξάμηνο προσωπικού της.

Σε περίπτωση που θα διαπιστωθεί μείωση του μέσου όρου του αριθμού των δημιουργουμένων νέων μόνιμων θέσεων απασχόλησης και εφόσον η ληφθείσα επιχορήγηση σε σχέση με τις υφιστάμενες θέσεις υπερβαίνει τα 45.000 ευρώ ανά θέση, επιστρέφεται, με απόφαση του Κώδικα Εισπράξεων Δημοσίων Εσόδων, μέρος της επιχορήγησης ούτως ώστε να τηρεί το ανωτέρω ύψος επιχορήγησης ανά θέση εργασίας.

Ανάκληση της φορολογικής απαλλαγής και καταβολή των οφειλόμενων φόρων.

(α) Το αφορολόγητο αποθεματικό της απαλλαγής που σχηματίστηκε σύμφωνα με τις διατάξεις του Ν. 2601/98 προστίθεται στα κέρδη της επιχείρησης και φορολογείται στη διαχειριστική χρήση κατά την οποία:

1. Πουλήθηκαν τα πάγια περιουσιακά στοιχεία πριν περάσουν 5 χρόνια από τότε που αγοράστηκαν ή έπαψαν να χρησιμοποιούνται τα μηχανήματα των οποίων η χρήση είχε αποκτηθεί με χρηματοδοτική μίσθωση και ακυρώθηκε η σύμβαση, για το ποσό που το αφορολόγητο αποθεματικό αντιστοιχεί στην αξία των πάγιων αυτών στοιχείων. Η διάταξη αυτή δεν εφαρμόζεται, αν η επιχείρηση αντικαταστήσει τα πάγια αυτά στοιχεία, μέσα σε 6 μήνες από τη λήξη της διαχειριστικής περιόδου που έγινε η πώληση ή η διακοπή της χρηματοδοτικής μίσθωσης τους, με νέα πάγια στοιχεία ίσης τουλάχιστον αξίας, τα οποία συγκεντρώνουν τις προϋποθέσεις της ενισχυόμενης δαπάνης της επένδυσης ή της χρηματοδοτικής μίσθωσης που ορίζει ο Ν. 2601/98.

2. Θα γίνει διανομή ή ανάληψη του αντίστοιχου ποσού του αφορολόγητου αποθεματικού και για το ποσό που θα διανεμηθεί ή θα αναληφθεί.

3. Διαλύεται η ατομική επιχείρηση ή η εταιρία λόγω θανάτου του επιχειρηματία ή μέλους της εταιρίας.

(β) Επίσης το αφορολόγητο αποθεματικό που σχηματίστηκε φορολογείται:

1. Σε περίπτωση αποχώρησης εταίρου, στο όνομα του, στο χρόνο αποχώρησης του και για το ποσό που αναλογεί σ' αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρία.

2. Σε περίπτωση μεταβίβασης εταιρικής μερίδας, στο όνομα του μεταβιβάζοντος, στο χρόνο της μεταβίβασης και για το ποσό που αναλογεί σ' αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του στην εταιρία.

3. Σε περίπτωση ανάληψης του αποθεματικού από εταίρο ή τους κληρονόμους του στο όνομα του αναλαμβάνοντα, στο χρόνο της ανάληψης και για το ποσό που αναλαμβάνεται από αυτόν.

4. Σε περίπτωση θανάτου ενός εταίρου και εφόσον η εταιρία συνεχίζεται νόμιμα μόνο μεταξύ των λοιπών εταίρων, στο όνομα του κληρονόμου και για το ποσό που αναλογεί σ' αυτόν, με βάση το ποσοστό συμμετοχής του θανούντος στην εταιρία.

5. Σε περίπτωση που η επιχείρηση μετά τη λήξη της χρηματοδοτικής μίσθωσης δεν αποκτά την κυριότητα του εξοπλισμού.

(γ) Σε περίπτωση μη ολοκλήρωσης της επένδυσης ή και μη απόκτησης της χρήσης του εξοπλισμού με χρηματοδοτική μίσθωση εντός της πενταετούς προθεσμίας, η επιχείρηση υποχρεούται στην υποβολή συμπληρωματικών δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος για κάθε οικονομικό έτος και για το μέρος των κερδών που απηλλάγησαν της φορολογίας λόγω σχηματισμού του αφορολόγητου αποθεματικού.

Οι πιο πάνω δηλώσεις θεωρούνται εκπρόθεσμες και οι υπόχρεοι που υποβάλλουν αυτές ή δεν υποβάλλουν ή υποβάλλουν ανακριβείς υπόκεινται στις κυρώσεις του Ν. 2523/1997. Το συνολικό ποσό φόρου εισοδήματος και πρόσθετου φόρου, που οφείλεται με βάση τη δήλωση της παραγράφου αυτής, καταβάλλεται σε 5 ίσες μηνιαίες δόσεις από τις οποίες, η μεν πρώτη με την υποβολή της δήλωσης, οι δε υπόλοιπες τέσσερις, την τελευταία εργάσιμη ημέρα των τεσσάρων επόμενων από την υποβολή της δήλωσης μηνών.

Η επιστροφή των επιχορηγήσεων, επιδοτήσεων τόκων και επιδοτήσεων χρηματοδοτικής μίσθωσης του Ν. 2601/1998 γίνεται με τη διαδικασία είσπραξης δημοσίων εσόδων, τα δε επιστρεφόμενα ποσά προσαυξάνονται κατά το ποσό των νόμιμων από την εκάστοτε καταβολή τους.

3.21 ΒΑΣΙΚΕΣ ΔΙΑΦΟΡΟΠΟΙΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ ΓΙΑ ΤΟΝ ΝΕΟ ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟ ΝΟΜΟ ΣΕ ΣΧΕΣΗ ΜΕ ΤΟ ΥΦΙΣΤΑΜΕΝΟ ΘΕΣΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

	Διαφορές επί της ουσίας των διατάξεων	
	Σχέδιο για τον νέο Αναπτυξιακό νόμο	Υφιστάμενο Θεσμικό Πλαίσιο
1	<p>Διεύρυνση των δικαιούχων των κεφαλαιακών ενισχύσεων. Άρση της διάκρισης νέων και παλαιών φορέων. Όλες οι επιχειρήσεις έχουν το δικαίωμα πρόσβασης, εναλλακτικά, σ' όλα τα είδη των χορηγούμενων κινήτρων</p>	<p>Διάκριση φορέων σε νέους και παλαιούς. Μόνο οι νέες επιχειρήσεις (έως πέντε χρονών) είχαν το δικαίωμα να ενισχυθούν με το κίνητρο της επιχορήγησης και επιδότησης χρηματοδοτικής μίσθωσης (Leasing)</p>
2.	<p>Νέο κίνητρο. Εντάσσεται στις παρεχόμενες ενισχύσεις και η επιχορήγηση της δημιουργούμενης από την επένδυση απασχόλησης (επιχορήγηση για 2 χρόνια που αφορά ποσοστό επί του συνολικού μισθολογικού κόστους της κάθε νέας δημιουργούμενης θέσης εργασίας, ανάλογα με την περιοχή).</p>	<p>Δεν υπήρχε αντίστοιχο κίνητρο</p>
3.	<p>Νέες επιχειρηματικές δραστηριότητες. Παρέχεται η δυνατότητα</p>	

	<p>ενίσχυσης νέων επιχειρηματικών δραστηριοτήτων όπως .</p> <p>α) η δημιουργία εμπορευματικών σταθμών και διαμετακομιστικών κέντρων,</p> <p>β) η παροχή υπηρεσιών εφοδιαστικής αλυσίδας,</p> <p>γ) η δημιουργία από μεταφορικές επιχειρήσεις υποδομών αποθήκευσης, συσκευασίας και τυποποίησης καθώς και κλειστών χώρων στάθμευσης φορτηγών οχημάτων,</p> <p>δ) η ίδρυση θεματικών πάρκων με σκοπό την διεύρυνση του τουριστικού προϊόντος,</p> <p>ε) η δημιουργία ευρυζωνικών δικτυακών υποδομών</p> <p>στ) η δημιουργία επενδύσεων για την αφαλάτωση θαλασσινού νερού,</p> <p>ζ) η υλοποίηση καινοτομικών επενδυτικών σχεδίων, κλπ.</p>	<p>Δεν υπήρχε αντίστοιχη δυνατότητα</p>
4.	<p>Προσθετή ενίσχυση Μικρομεσαίων επιχειρήσεων.</p> <p>Παρέχεται η δυνατότητα με την έκδοση Υπουργικής απόφασης να ενισχύονται πρόσθετο ποσοστό μέχρι 15% οι μικρομεσαίες επιχειρήσεις σε διάφορες περιοχές της χώρας.</p>	<p>Δεν υπήρχε αντίστοιχη δυνατότητα.</p>
5.	<p>Αναπροσαρμογή – Αύξηση κινήτρων</p> <p>- Αυξάνονται τα ποσοστά ενίσχυσης σε τουριστικές επενδύσεις π.χ. ίδρυση</p>	<p>Τα ποσοστά ενίσχυσης για την ίδρυση ξενοδοχειακής μονάδας στην Γ' ζώνη ήταν 15% ενώ στην</p>

	<p>ξενοδοχειακών μονάδων στην Γ' ζώνη 25% και στην Δ' ζώνη 35%, εκσυγχρονισμός ξενοδοχείων στην Γ', Δ2 και Δ3' ζώνη σε 40%.</p> <p>- Επίσης παροχή πρόσθετου ποσοστού ενίσχυσης 5% σε</p> <p>α) επιχειρήσεις που εγκαθίστανται σε Βιομηχανικές περιοχές,</p> <p>β) σε επενδύσεις ίδρυσης ξενοδοχειακών μονάδων κατηγορίας 4 η 5 αστέρων,</p> <p>γ) σε επενδύσεις εκσυγχρονισμού ξενοδοχείων χαρακτηρισμένων ως παραδοσιακών ή διατηρητέων κλπ,</p>	<p>Δ' ζώνη 25%. Ο εκσυγχρονισμός ξενοδοχείων ενισχυόταν σ' ολόκληρη την Επικράτεια με ποσοστό 25%.</p> <p>Δεν υπήρχε αντίστοιχης έκτασης παρόμοια δυνατότητα (μόνο στις μεταποιητικές επενδύσεις παρέχονταν 5% και για τους νομούς της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης)</p>
<p>6.</p>	<p>Αποσύνδεση επιχορήγησης από τις δημιουργούμενες νέες θέσεις απασχόλησης.</p> <p>Το προβλεπόμενο ποσό ενίσχυσης που δικαιούται κάθε επιχείρηση θα παρέχεται χωρίς την σύνδεση του με τις νέες δημιουργούμενες θέσεις απασχόλησης.</p> <p>Σημείωση. Κατά την αξιολόγηση των επενδυτικών προγραμμάτων θα υπάρξει αυξημένος</p>	<p>Η προβλεπόμενη ενίσχυση λόγω περιοχής και είδους επένδυσης παρέχονταν ως σύνολο, μόνο αν δημιουργούνταν και οι αντίστοιχες θέσεις εργασίας (ποσό θέσεων × 45.000 ευρώ για κάθε θέση) με αποτέλεσμα να λειτουργεί</p>

	<p>συντελεστής βαρύτητας για τον αριθμό των δημιουργουμένων θέσεων απασχόλησης.</p>	<p>αποτρεπτικά στις επενδύσεις υψηλής τεχνολογίας, νέων προϊόντων κλπ.</p>
7.	<p>Διαφοροποίηση προϋποθέσεων ένταξης επιχειρήσεων στα κίνητρα του αναπτυξιακού νόμου.</p> <p>α. Προτείνονται ρυθμίσεις που ευνοούν επιχειρήσεις για τη ενίσχυση των επενδύσεων τους π.χ. μειώνεται ο απαιτούμενος χρόνος για την ενίσχυση εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακής μονάδας σε 5 χρόνια από την λειτουργία της ή από τον προηγούμενο εκσυγχρονισμό,</p> <p>β. Επίσης απελευθερώνεται το ανώτατο ενισχυόμενο ύψος για τις επενδύσεις εκσυγχρονισμού ξενοδοχειακών μονάδων.</p> <p>γ. Ορίζεται ενιαίο ελάχιστο κόστος για όλα τα είδη των ενισχυόμενων επενδύσεων ανάλογα με το μέγεθος των επιχειρήσεων που υλοποιούν τα συγκεκριμένα επενδυτικά προγράμματα π.χ. για τις πολύ μικρές επιχειρήσεις το ελάχιστο όριο ορίζεται στα 100.000 ευρώ, κλπ. Παρέχεται η δυνατότητα έκδοσης κανονιστικής απόφασης για την διαφοροποίηση του ελάχιστου κόστους σε σχέση με τα είδη των επενδυτικών προγραμμάτων ή και των περιοχών στις οποίες πραγματοποιείται η υλοποίηση τους.</p> <p>δ. Δυνατότητα ενίσχυσης όλων των επενδύσεων που υλοποιούνται και σε μισθωμένα οικόπεδα.</p>	<p>Το αναγκαίο χρονικό διάστημα που έπρεπε να παρέλθει από την λειτουργία της μονάδας ή από προηγούμενο εκσυγχρονισμό ήταν 7 χρονιά</p> <p>Το ανώτατο ύψος για το οποίο μπορούσε να ενισχυθεί προσδιοριζόταν στο ποσό των 4.500.000 ευρώ</p> <p>Οριζόταν διαφορετικό ελάχιστο κόστος για συγκεκριμένα είδη επιχειρηματικών δραστηριοτήτων και για τις περιοχές υλοποίησής τους</p> <p>Η δυνατότητα αυτή προβλεπόταν κατ' εξαίρεση μόνο για συγκεκριμένες</p>

	<p>επενδύσεις π.χ. θερμοκήπια, και για οικόπεδα κυριότητας ορισμένων φορέων π.χ. Δημόσιο, Ο.Τ.Α.</p> <p>ε.Μειώνεται το ποσοστό της ελάχιστης απαιτούμενης για την υπαγωγή των επενδύσεων ίδιας συμμετοχής στο 25%.</p>	<p>Το αντίστοιχο ποσοστό ανερχόταν στο 40%.</p>
--	--	---

Τμήμα Β'

Διαφορές επί της διαδικασίας

	Σχέδιο για τον νέο Αναπτυξιακό Νόμο	Υφιστάμενο Θεσμικό Πλαίσιο
1.	Υποβολή επενδυτικών σχεδίων καθ' όλη την διάρκεια του έτους.	Υποβολή επενδυτικών σχεδίων μέχρι την 15 Σεπτεμβρίου
2.	<p>Αναπροσαρμογή του ύψους των επενδυτικών προγραμμάτων που εξετάζει η Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας (Θεσσαλονίκη) έως 4.000.000 ευρώ</p> <p>Για τις υπόλοιπες περιφέρειες το αντίστοιχο ύψος ορίζεται στα 2.000.000 ευρώ.</p>	<p>Το αντίστοιχο ύψος ανερχόταν στο ποσό των 2.100.000 ευρώ.</p> <p>Το αντίστοιχο ύψος οριζόταν στο ποσό των 2.100.000 ευρώ πλην της Περιφέρειας Ανατολικής Μακεδονίας Θράκης που ανερχόταν στο ποσό των 3.500.000 ευρώ.</p>

3.	Διεύρυνση της δυνατότητας αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων εκτός των αρμόδιων υπηρεσιών και από στελέχη άλλων υπηρεσιών του Δημοσίου, από ειδικούς εμπειρογνώμονες και εξωτερικούς αξιολογητές.	Η αξιολόγηση γινόταν από την αρμόδια Υπηρεσία. Η αξιολόγηση από ειδικούς εμπειρογνώμονες αφορούσε αιτήσεις υπαγωγής στα κίνητρα της α' δέσμης άνω των 15.000.000 ευρώ, τα επιχειρηματικά σχέδια του Υπουργείου Ανάπτυξης και τα επιχειρηματικά σχέδια διάσωσης και αναδιάρθρωσης του άρθρου 10 παρ. 2 .
4.	<p align="center">Καταβολή των ενισχύσεων</p> <p>Η καταβολή της επιχορήγησης πραγματοποιείται σε 2 δόσεις και συνεπώς μειώνονται και οι απαιτούμενοι έλεγχοι. Η α' δόση παρέχεται μετά την πραγματοποίηση του 50% του επενδυτικού έργου ενώ το υπόλοιπο με την ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης που πλέον θα πιστοποιούνται ταυτόχρονα.</p>	Η καταβολή της επιχορήγησης πραγματοποιείται σε 4 δόσεις. Παράλληλα η πιστοποίηση της ολοκλήρωσης της επένδυσης δεν συνέπιπτε πάντοτε με την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, μπορούσε να πιστοποιηθεί μεταγενέστερα, εντός ενός έτους.
5.	<p align="center">Προκαταβολή της επιχορήγησης.</p> <p>Παρέχεται η δυνατότητα προκαταβολής έως 30% της προβλεπόμενης επιχορήγησης κατόπιν κατάθεσης τραπεζικής εγγυητικής επιστολής.</p>	Δεν υπήρχε αντίστοιχη δυνατότητα προβλεπόταν όμως στον ν. 1892/1990.
6.	<p align="center">Θέσπιση προθεσμιών.</p> <p>α) Μειώνεται ο χρόνος αξιολόγησης των επενδυτικών σχεδίων σε μήνες</p> <p>β) Το απαιτούμενο χρονικό</p>	<p>Το αντίστοιχο χρονικό διάστημα ήταν 3 μήνες</p> <p>Δεν υπήρχε περιορισμός</p>

	<p>διάστημα για την σύνταξη της έκθεσης ελέγχου ορίζεται σε 2 μήνες</p> <p>γ) Προσδιορίζεται χρονικά η διαδικασία ολοκλήρωσης της επένδυσης. Από την στιγμή υποβολής του αιτήματος του φορέα της επένδυσης (το αργότερο έξι μήνες από την προθεσμία ολοκλήρωσης της επένδυσης) θα απαιτηθούν το πολύ 5 μήνες μέχρι την έκδοση της σχετικής απόφασης.</p>	<p>χρονικός</p> <p>Δεν υπήρχαν χρονικοί περιορισμοί</p>
--	--	---

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4ο ΕΠΙΛΟΓΟΣ – ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ

4.1 ΕΠΙΛΟΓΟΣ – ΠΡΟΣΩΠΙΚΕΣ ΑΠΟΨΕΙΣ

4.1.1 ΑΠΟΘΕΜΑΤΙΚΑ – ΠΡΟΒΛΕΨΕΙΣ

Τα αποθεματικά έχουν μεγάλη σημασία αφού σε γενικές γραμμές μπορούμε να πούμε ότι εξασφαλίζουν την οικονομική μονάδα από τις ζημιές, διατηρούν σταθερή την παραγωγικότητά της, φροντίζουν για τη σταθερότητα διανομής των κερδών και προνοούν για τις επιδράσεις του πληθωρισμού στα περιουσιακά στοιχεία της οικονομικής μονάδας.

Ιδιαίτερα η σημασία των αποθεματικών έγινε πρόδηλη αφ' ότου εξαπλώθηκε ο θεσμός της ανώνυμης εταιρείας, στην οποία όπως είναι γνωστό το μετοχικό της κεφάλαιο συνιστά τη μόνη εγγύηση για τους δανειστές της. Στις ατομικές επιχειρήσεις και σε ορισμένες κατηγορίες προσωπικών εταιρειών, όπου ο επιχειρηματίας ευθύνεται απέναντι των τρίτων με ολόκληρη την ατομική του περιουσία η δημιουργία των αποθεματικών και μάλιστα των εμφανών δεν έχει ιδιαίτερη σημασία.

Οι προβλέψεις έχουν ιδιαίτερη σημασία γιατί έχουν ως αποστολή την εξασφάλιση βιωσιμότητας των οικονομικών μονάδων κάτι που κρίνεται από τις σύγχρονες αντιλήψεις ως απαραίτητο για την ανάπτυξη της οικονομίας μιας χώρας. Αυτή επιτυγχάνεται με την αποφυγή του κινδύνου διανομής ανύπαρκτων και πλασματικών κερδών που εξασφαλίζεται με τον σχηματισμό των προβλέψεων. Οι προβλέψεις σχηματίζονται προτού καθοριστούν τα τελικά αποτελέσματα χρήσεως και η γενική εκμετάλλευση κι έτσι συντελούν στη οριστική διαμόρφωση τους. Ο σχηματισμός τους δεν γίνεται αυθαίρετα και ανεξέλεγκτα από τις οικονομικές μονάδες, αλλά τηρούνται αυστηρές προϋποθέσεις που ορίζει η φορολογική αρχή.

Μερικές απ' τις προτάσεις, για προβλέψεις που θα μπορούσαν να γίνουν είναι οι ακόλουθες :

Προβλέψεις που θα χρησιμοποιούνται για σεμινάρια κατάρτισης και εξειδίκευσης του προσωπικού

Η επαγγελματική εκπαίδευση είναι πλήρως εγκαταλελειμμένη σε σχέση με τις απαιτήσεις της αγοράς για την τελειοποίηση των παραγόμενων προϊόντων. Αποτέλεσμα αυτών όλων είναι ότι οι περισσότεροι υπάλληλοι και κυρίως οι μεγάλοι σε ηλικία να είναι ανίδεοι σε ότι αφορά την τεχνολογία και δεν μπορούν να ακολουθήσουν και να προσαρμοστούν στη ραγδαία τεχνολογική πρόοδο. Μέσω της τεχνολογικής επανάστασης της μικροηλεκτρονικής βλέπουμε συνέχεια και καλύτερα σε ποιότητα, δηλαδή παραγωγικά αγαθά πάγιου εξοπλισμού για τα οποία δεν υπάρχουν άτομα που να μπορούν να τα χρησιμοποιούν σωστά.

Προβλέψεις για έρευνα σε ότι αφορά τον κλάδο που δραστηριοποιούνται

Χωρίς βασική έρευνα δεν υπάρχει ανάπτυξη των επιχειρήσεων και δεν μπορούν να γίνουν ανταγωνιστικές στον κλάδο τους. Πρέπει συνεχώς να ανανεώνονται εάν θέλουν να εξασφαλίσουν το εισιτήριο της επιτυχίας. Να χρησιμοποιούν πάγιο εξοπλισμό όλο και πιο εξελίξιμο για την παραγωγή πιο ποιοτικών και συγχρόνως ανταγωνιστικών προϊόντων και ν' ανακαλύπτουν νέες μεθόδους για την παραγωγή των αγαθών τους .

Προβλέψεις για την προστασία του περιβάλλοντος του χώρου που αναπτύσσουν τις επιχειρηματικές τους δραστηριότητες (προβλέψεις για αποκατάσταση του περιβάλλοντος)

Να εφαρμόζουν μέτρα για να περιορίσουν τη ρύπανση του εδάφους , του υπεδάφους και της ατμόσφαιρας .Να δημιουργήσουν χώρους επεξεργασίας λυμάτων και να δημιουργήσουν χώρους ανακύκλωσης .

4.1.2 ΑΝΑΠΤΥΞΙΑΚΟΣ ΝΟΜΟΣ 2601/1998

Με τον αναπτυξιακό νόμο 2601/1998 η πολιτεία επιδιώκει την ενίσχυση των ιδιωτικών επενδύσεων για την οικονομική και περιφερειακή ανάπτυξη της χώρας. Βέβαια έμμεσα οι επενδύσεις του αναπτυξιακού νόμου στοχεύουν στην αύξηση των θέσεων απασχόλησης, στην αύξηση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων, στην αναδιάρθρωση τομέων και κλάδων της παραγωγής, στην αξιοποίηση επιχειρηματικών ευκαιριών στην Ελλάδα, στην συμβολή της προστασίας του περιβάλλοντος και την εξοικονόμηση ενέργειας. Έτσι παρέχει φορολογικά και άλλα κίνητρα για την υλοποίηση αυτών των επενδύσεων που σε πρώτη φάση αφορούν μεγάλες επιχειρήσεις, αφού για τις μικρομεσαίες δεν είναι άμεσα υλοποιήσιμα (παλαιές επιχειρήσεις).

Τα προγράμματα που στοχεύουν στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας είναι ένας λαβύρινθος. Υπάρχουν μεν πολλά προγράμματα που προβλέπουν επιχορήγηση μέχρι και το μισό της επένδυσης, αλλά οι διαδικασίες και οι δεσμεύσεις είναι τέτοιες που δεν δίνουν τη δυνατότητα στους ενδιαφερόμενους (παλαιούς-νέους) ν' αποφασίσουν γιατί η γραφειοκρατία τους αποτρέπει, γι' αυτό είναι αναγκαίο να γίνει απλοποίηση των διαδικασιών και να μειωθεί η γραφειοκρατία.

Η πολιτεία πρέπει να αντιμετωπίσει με μεγάλη εμπιστοσύνη τις μικρομεσαίες επιχειρήσεις και να τις βοηθήσει μέσω αναπτυξιακών νόμων περισσότερο. όχι μόνο γιατί στην Ελλάδα υπάρχουν πάνω από 850.000και αποτελούν μια κρίσιμη μάζα αλλά και γιατί η ευημερία τους κρίνει τη συνολική δυναμική της Ελληνικής οικονομίας. Πρέπει να δώσει περισσότερα κίνητρα σ' αυτές(MME) για να διατηρήσουν την παραγωγή τους στην χώρα μας και να μην μεταφέρουν τις δραστηριότητες τους στα Βαλκάνια ή σε άλλες γειτονικές χώρες και μάλιστα επιδοτούμενα. Εάν με κατάλληλα μέτρα

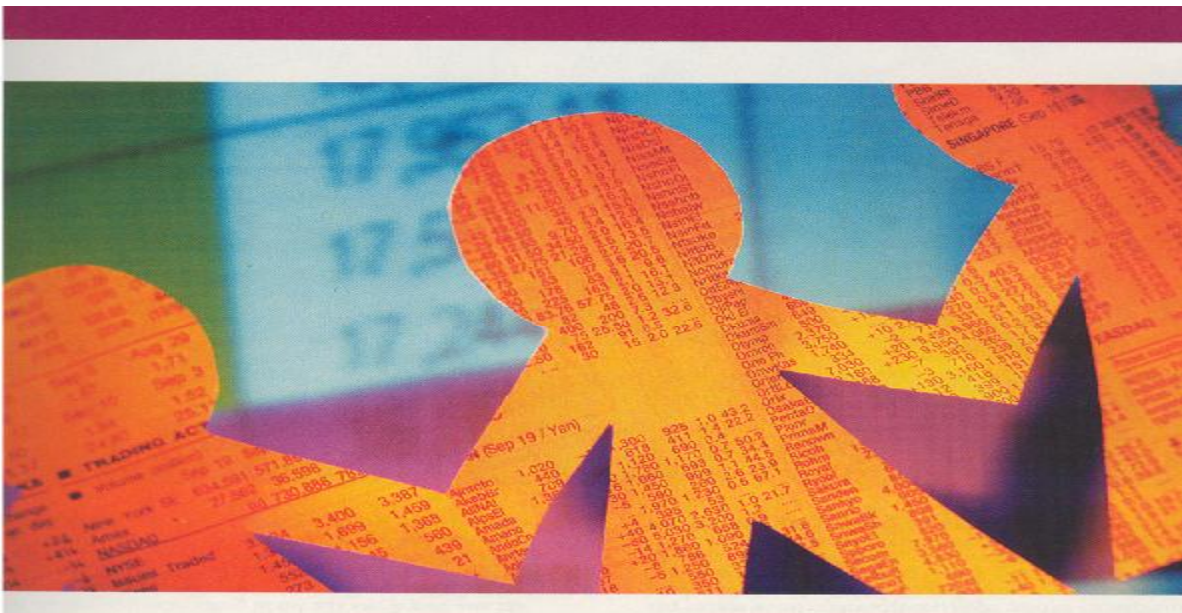
ενθαρρύνουν την πρόσληψη ενός εργαζόμενου από κάθε μια, τότε θα είχαμε μείωση της ανεργίας κατά ένα ποσοστό και επίτευξη του στόχου για την αύξηση των θέσεων απασχόλησης.

Πρέπει να μεταχειριστούν με λεπτότητα τα φορολογικά κίνητρα που αφορούν τις ΜΜΕ γιατί ενώ κατά καιρούς γίνονται πολλές αλλαγές και προσπάθειες που φαίνεται να μειώνουν το φορολογικό βάρος παράλληλα όμως επιβάλλονται άλλοι φόροι με αποτέλεσμα να πληρώνουν τα ίδια και να υποχρεώνονται με περιττές δαπάνες.

Για να καταφέρουν την ανάπτυξη της ανταγωνιστικότητας και της επιχειρηματικότητας – παραγωγικότητας θα πρέπει να ενισχύσουν την ποιότητα του επιχειρηματικού περιβάλλοντος, γιατί είναι γνωστό ότι η χώρα μας υστερεί σε επιχειρηματικό περιβάλλον, καθώς απορροφά με τεράστια βραδύτητα νέες τεχνολογίες και καθυστερεί στην εισαγωγή νέων διοικητικών μεθόδων στις επιχειρήσεις.

Πρέπει να ενισχύσουν και να εκσυγχρονίσουν το εκπαιδευτικό σύστημα όσο αφορά τη σχέση τριτοβάθμιας εκπαίδευσης -αγοράς, τη γενική παιδεία και την εφαρμοσμένη έρευνα με προσαρμογής της παιδείας και της επαγγελματικής κατάρτισης στις απαιτήσεις της κοινωνίας, της γνώσης της τεχνολογίας.

Να βοηθήσουν την ενίσχυση της επιχειρηματικότητας με μέτρα που θα αφορούν την βελτίωση των δεξιοτήτων, την δημιουργία επιχειρηματικής κουλτούρας και να είναι πιο ευνοϊκές οι ρυθμίσεις για νεοσύστατες αλλά και αναπτυσσόμενες επιχειρήσεις.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΓΡΗΓΟΡΑΚΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ

Ανάλυση και ερμηνεία του Ελληνικού Λογιστικού Σχεδίου
Εκδόσεις Αντ.Ν.Σακουλά
2000

ΗΛΙΟΚΑΥΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Πρακτικός οδηγός Ανωνύμων εταιριών
ΑΘΗΝΑ 2002

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Παραδείγματα και ανάλυση του Γενικού Λογιστικού Σχεδίου
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2005

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

Αφορολόγητα αποθεματικά. Συνάφεια κάθε τρία χρόνια
Φορολογικός έλεγχος
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ 2003

ΚΑΦΟΥΣΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Η λογιστική των Εμπορικών Εταιριών
ΕΚΔΟΣΕΙΣ Αν.Ν.Σακουλά
ΑΘΗΝΑ –ΚΟΜΟΤΗΝΗ 1989

ΣΑΚΕΛΗΣ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ

Το Ε.Γ.Α.Σ.
ΕΚΔΟΣΕΙΣ Σακέλης

ΤΟΤΣΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

Κώδικας Φορολογικών Κινήτρων
ΕΚΔΟΣΕΙΣ Πάμισος
2001

JEFFREY JARRETT

Μέθοδοι προβλέψεων.
Για οικονομικές επιχειρηματικές προβλέψεις
ΕΚΔΟΣΕΙΣ Guteubery

ΕΠΙΜΕΛΗΤΗΡΙΟ ΠΑΤΡΩΝ

Φεκ. Τεύχος Α Φύλλο 81

ΕΦΗΜΕΡΙΔΕΣ-ΕΝΤΥΠΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΣ ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ
ΈΘΝΟΣ
ΝΑΥΤΕΜΠΟΡΙΚΗ

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ

www.in.gr

www.yahoo.gr

www.google.gr

www.ccidrama.gr

ΣΗΜΕΙΩΣΕΙΣ

ΘΕΟΔΩΡΑ ΠΑΠΑΔΑΤΟΥ

Η Λογιστική της Ανώνυμης Εταιρείας

Γ' εξάμηνο

ΑΤΕΙ ΠΑΤΡΑΣ ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ